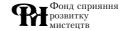
БІБЛІОТЕКА ГАЗЕТИ «КНИЖНИК REVIEW» БІБЛІОТЕКА І TAPTAP TAPTAP TAPTAP TAPTAP TAPTAP TAPTA ЛІОТЕКА ГАЗЕТИ «КНИЖНИК REVIEW» БІБЛІОТЕКА ГАЗІ TAP TAPTAP TAPTAP TAPTAP TAPTAP TAPTAP TAPTAP TA ОТЕКА ГАЗЕТИ «КНИЖНИК REVIEW» БІБЛІОТЕКА ГАЗЕТ AP TAPTAP TAPTAP TAPTAP TAPTAP TAPTAP TAPTAP TAP ЕКА ГАЗЕТИ «КНИЖ ≥ ИЕМ» БІБЛІОТЕКА ГАЗЕТИ « TAPTAP TAPTAP P TAPTAP TAPTAP TAPTA REVIEW» БІБЛІОТЕКА Г БІБЛІОТЕКА W KITT TAPTAP TAP TAPTAP TAP STAP TAPTAP TAPTA ЛІОТЕКА и «КНИЖНИК БЛІОТЕКА ГАЗІ TAP TAP PTAP TAPTAP T TAP TAPTAP T ΙΟΤΕΚΑ ΓΑЗΕΤ OTEKA I Л «КНИЖНИК RE P TAPTAP TAP AP TAPTA PTAP TAPTAP TAP ЕКА ГАЗВ KHUЖНИК REVIEN ЕКА ГАЗЕТИ « TAP TAPTA TAPTAP T **NP TAPTAP TAPTA** Піотека Г БІБЛІОТВ **АЗЕТИ «КНИЖНИ** P TAPTAP TAPT TAPTAP T TA TAPTA **1.«КНИЖНИК**∕ EAKA FA3 ЛІОТЕКА Г O TAPT TAP TAPTA APTA TOPTAP TO ΙΟΤΕΚΑ ΓΑЗΕΤ **RA ΓA3E1** AP TAPTAP TAPTA APTAP TAP ЕКА ГАЗЕТИ «КНИЖН ГАЗЕТИ « TAPTAP TAPTAP TA P TAPTA TIAN БІБЛІОТЕКА ГАЗЕ лижник Т DTEKA I TAPTA TAPTAP TAPTAP AP TAPTAP TAN **ΠΙΟΤΕΚΑ ΓΑЗΕΤΙ** ИЖНИК REVIEW KA FA3 APTAP T TAP TAPTAP TA TAPTAP TAPTAP T ОТЕКА ГАЗЕТИ ІЖНИК REVIEW» БІ KA FASET APTAP TAPTAP TAP AP TAPTAP TAP APTAP TAP ЕКА ГАЗЕТИ «КН ИК REVIEW» БІБЛІО А ГАЗЕТИ « TAPTAP TAPTAP P TAPTAP TAPTAR TAP TAPTA ібліотека газет МЖНИК REVIEW **ЗЛІОТЕКА Г** APTAP TAPTAP TAP TAP TAPT PTAP TAPTAP ПОТЕКА ГАЗЕТИ «КНИ ΠΙΟΤΕΚΑ ΓΑЗΕ TAP TAPTAP TAPTAP T PTAP TAPTAP TA ОТЕКА ГАЗЕТИ «КНИЖНИК паттам» БІБЛІОТЕКА ГАЗЕТІ AP TAPTAP TAPTAP TAPTAP TAPTAP TAPTAP TAPTAP TAP КА ГАЗЕТИ «КНИЖНИК REVIEW» БІБЛІОТЕКА ГАЗЕТИ «К ΑΡΤΑΡ ΤΑΡΤΑΡ ΤΑΡΤΑΡ ΤΑΡΤΑΡ ΤΑΡΤΑΡ ΤΑΡΤΑΡ ББЛІОТЕКА ГАЗЕТИ «КНИЖНИК REVIEW» БІБЛІОТЕКА ГА APTAP TAPTAP TAPTAP TAPTAP TAPTAP TAPTAP IIOTEKA ГАЗЕТИ «КНИЖНИК REVIEW» БІ́БЛІ́ОТЕКА ГАЗЕ TAP TAPTAP TAPTAP TAPTAP TAPTAP TAPTAP TAPTAP TA TEKA FARETU "KHUWHUK DEVIEW" EIEDIOTEKA FARETI

ББК 84.4 УКР 6-44 К 64

Друга книга майстра гостросюжетного жанру Леоніда Кононовича у серії «Тартар» — роман «Кайдани для оліґарха» — це не лише захоплююче дійство, що за динамікою і сюжетною напругою не поступається найкращим зразкам кінобойовиків, але й чудова ілюстрація майже середньовічних за своєю жорстокістю нових українських реалій — з усевладдям оліґархів, опертим на криміналітет, і повною безпорадністю зубожілих «низів».

Усі права застережені. Переклади, відтворення або передача будь-якої частини цього видання у будь-якій формі та будь-яким способом категорично заборонені без письмової згоди ТОВ «Редакція газети «Книжник-Ревю». ТОВ «Редакція газети «Книжник-Ревю». Вул. Андріївський узвіз 2-в, м. Київ, 04070

- © Леонід Кононович, текст, 2001
- © Михайло Євшин, художнє оформлення, 2001
- © «Редакція газети «Книжник-Ревю», 2001
- © «Кальварія», 2001

ISBN 966-7092-94-1 ISBN 966-663-003-6 (серія «Тартар»)

Вони вдерлися несподівано і, як водиться, без жодних церемоній. Височезний зарізяка в камуфляжі першим проскочив у приймальню й, крутонувшись, різонув поверх голів короткою чергою з автомата: «Ложись, суки! На пол! На пол, кому говорят!» Юна секретарка так і заклякла за своїм комп'ютером, роззявивши рота. Драби в панцерних жилетах розсипалися по всіх приміщеннях, стусанами виганяючи людей у передпокій. Я впав лицем донизу й заклав руки за голову. Гостро смерділо пороховим чадом. Коло ніжки стола валялася гільза, і з неї курився ледве помітний димок. Зарізяка спірвав секретарку за коси й, розвернувшись, турнув через усю кімнату. За стіною когось били й били ногами. Потім стало видно, як з кабінету виводять директора. Руки його були вивернуті за спину, обличчя в крові. Аж ось поруч загупали кроки, й грубий кирзовий черевик загилив мене по ребрах. «Встать, падла! Руками в стенку! Ноги расставил, быстро!»

Офіс нагадував поле бою. Комп'ютери були перевернуті, папери валялися долі. Людей вишикували обличчями до стіни. Драби в панцерних жилетах бігали туди-сюди, грюкаючи дверцятами шаф. Усі були з короткоствольними автоматами, на обличчях — маски з дірами для очей і рота. Впираючись долонями у стіну, я кинув оком доокруж і втямив, що їх не так і багато, — душ із десять, а то й менш. «Ноги шире... еще шире... еще, кому сказал!» Кремезний телепень з перебитим носом висадив стволом автомата віконне шкло й став щось

гукати у двір. Чутно було, як за стіною хтось кричить од болю. «Ноги шире, кому говорю!» Мене садонули носаком по гомілці, тоді ще раз. «Ты, придурок, — сказав я, не обертаючись, — полегче там, э?» Й відразу ж побачив, якимсь внутрішнім зором: зарізяка в камуфляжі підскакує, і його тяжкий підкований черевик злітає, ціляючи мені між лопатки...

…розвертаючись на сто вісімдесят градусів, дістав його блискавичним маваші-гері й, поки зарізяка, завалюючись назад, втрачав рівновагу, — вгатив ще, на сей раз правим, у сонячне сплетіння.

Це була та секунда, яку можна роздробити на цілу вічність. Лють захльоснула мене, мов полум'я. Завершуючи удар, я обернувся довкола своєї осі — й розкрутив тіло в феноменальному стрибку, який під силу тільки справжньому майстрові карате. Вони зустріли мене цілком незлецьки, але я гасив їх, мов свічки, фіксуючи свою роботу з холодною безпристрасністю комп'ютера. Удар п'ятою поза вухом. (Нокаут). Кулак-молот у скроню. (Невдалий блок, переламане зап'ястя). Сокуто-гері, середній рівень. (Можливий розрив селезінки). Ребром ступні по шиї. (Шок і втрата свідомости). Дзукі у верхню щелепу. (Струс мозку з тяжкими наслідками). Коронний удар коліном у пах і синхронно ліктем по черепу. Все це тривало яких десять секунд. Жоден з них не встиг і разу стрельнути зі свого автоматика. Останнього драба я так з'їздив по черепу, що він врізався у вікно й, рознісши його на друзки, вилетів надвір.

Люди під стіною дивилися на мене, мов на якогось монстра. Я роззирнувся й, упевнившись, що всі драби лежать покотом, дістав з кишені комірковий телефон. «Гало, — сказав я... — гало, майор?» «Ну », — сказали на тім боці. «Гну! — гаркнув я розлючено. — З офісу «Лаванди» телефонують. Приїжджай, забереш своїх соколів». «Не втямив», — насторожилися в трубці. — «А що тут тямити — лежать усі на купі! Й не посилай їх більш... а то повбиваю, ясно?» «Хто? говорить?» — гаркнув майор. «Хто? — перепитав я. — Оскар, ось хто! Фірма «Тартар»... чув про таку?» Скількись часу майор мовчав. Потім вилаявся й кинув слухавку.

Біля штаб-квартири «Тартару» стояв новісінький джиптойота. Грюкнувши дверцятами своєї шістки, я обійшов його доокруж і похитав головою: ця техніка нагадувала космічний корабель і за ціною тягла тисяч на вісімдесят, коли не більш. Ні, подумав я, підіймаючись на другий поверх і ногою одчиняючи двері в приймальню, міліція вже геть розперезалася — це ж які хабарі треба гребти!..

Цуцичок і Барабаш пили каву.

- O-о, - зрадів Барабаш, - про вовка промовка, а він і біжить! Коньяк приніс?

Я вирячився на нього мов теля на нові ворота.

- А за що це тебе, обревка, поїти коньяком, га?
- За інформацію, от за що! втрутилася Цуцичок. І не його, а мене. Втямив чи ні?
- Ну, сказав я, дістаючи нікельовану баклажку, котру завжди носив при собі, для тебе, Цуцичку медовий, хоч що завгодно! Далі?

Цуцичок показала на фотель.

- Присядь. Каву будеш?
- Hy! сказав я, падаючи в крісло. Тоді глянув на Барабаша. Так що там за інформація?

Він скорчив поважну мармизу.

— Тебе виганяють з «Тартару», поняв?

Я вирячився на нього іще дужче.

- Виганяють?! За що?
- В Мурата зараз сидить полковник Урилов, діловито сказала Цуцичок, ставляючи переді мною філіжанку з кавою. Тоді взяла баклажку й поналивала всім коньяку. Обговорюється якась операція. Деталі невідомі. Але краєм вуха я почула, що тебе збираються звільнити з «Тартару»...
 - Може, зняти з детектива для особливих доручень?

Цуцичок похитала головою.

- Нічого подібного. Йшлося про звільнення... Мурат навіть висловився в такому дусі, що «вигнати його під три чорти, обревка такого»!
- Обревка? То це ж він, мабуть, про Барабаша казав! Ти не помилилася?
- Ні. Цуцичок відпила зі своєї філіжанки й поклацала клавішею комп'ютера. Мова йшла про тебе, друже... Слухай, ти де народився?

Я насторожився. Чого я не люблю, то це власної біографії — вона до того дурна!..

- А шо?
- Шеф загадав звірить анкети, відказала Цуцичок, дивлячись на екран. То де?

Я сказав.

— Ага... вірно! Рік народження?

От же ж халепа, думав я, механічно відповідаючи на запитання... напевно, якась худобина вже стукнула! Та певно ж, — перемолотити цілу групу надзвичайного реаґування, зірвати бойову операцію, плюс іще ж оті травми, яких я завдав омонівцям... Невже шеф звільнить мене через отаку дрібницю, — після дванадцяти років бездоганної служби, після того, як я розплутав цілу купу надзвичайно брудних справ, котрі принесли фірмі солідні прибутки й підняли її авторитет серед зацікавленої публіки, врешті, після всіх отих операцій, коли ми з шефом прикривали один одного вогнем, пліч-о-пліч ризикуючи життям...

— Знаєш, де Цуцичок народилася? — штурхонув мене Барабаш.

Я ковтнув зі своєї філіжанки.

- I де?
- В селі Кошенятівка, от де!
- Бреши?! не повірив я.
- Сам у комп'ютері бачив... клянусь бородою Аллаха! Барабаш поцілував тяжкого золотого хреста, котрий висів у нього під сорочкою. Кошенятівка, уявляєш? Я реготав аж палав!

- Ой, сказала Цуцичок, дивлячись на екран, ой як смішно! А сам звідки... ану глянемо! Село Варва́рівка. Десь у лісах, напевно, що тільки вовки кругом виють...
- Не Варва́рівка, гордо сказав Барабаш, а Ва́рварівка... ось як правильно!

Ми з Цуцичком обернулися до нього, як по команді.

- A, - сказав я нарешті, - це чого ж?..

Барабаш узяв баклажку й налив собі в каву.

- Наше село на всенький район славиться, поняв? Туди ще цариця Катерина засилала всяких убивць, ґвалтівників, наркоманів, так що населення специфічне! А ва́рвари люди на́рвані! кажуть про нас по сусідніх селах.
 - Це як розуміти? не втямила Цуцичок.

Барабаш знизав плечима.

- А народ у нас дуже дурний. То син матір зарубає, то дочка рідного батька зґвалтує...
 - ...а то дітлахи школу підпалять! закивав я.
- Ні, гордо сказав Барабаш, до мене ще ніхто такого не робив! Я перший. На мене аж із області начальники приїжджали дивитися. Де тут, питають, той придурок живе, що школу ото підпалив...
- Боже, Боже, -тихо сказала Цуцичок, -куди я потрапила й де мої речі. Що це за фірма, людоньки? Та тут же ж одні бики й одморозки!

Барабаш знову перехилив баклажку, але з неї нічого не виллялося. Він потряс нею, а тоді сумовито зазирнув усередину.

— А на хріна та школа здалася! — нарешті сказав він. — У ній усі були придурки, — й діти, і директор, і вчителі... Фізруком у нас був Опанасович, так бив мене як гамана, поки я ще був маленький! Аж як у восьмому класі я пожбурив у нього каменюкою, то він став боятися. Так з цим Опанасовичем була така історія... Вийшов якось я перекурити на великій перерві, аж він підходить. Знаєш, каже, давай удвох покинем курити. Я подивився на нього, подумав... Давай, кажу. А хто перший закурить, знов він до мене, — тому в морду без балачок! Іде? Вдарили ми по руках і тут же й цигарки покидали. От не палю я тиждень, не палю й другий... Аж якось

іду коло стадіону, — а він, гад, урок проводить, і цигарка в нього в зубах! Підкравсь я ззаду та за плече його хап! Ну що, кажу, Опанасовичу, — в морду дати, га? Він аж вухам своїм не повірив. Що? — питає. Шо, шо, кажу. (А діти ж стоять і слухають). Ми як з тобою домовлялися — хто перший закурить, тому в морду, правда ж?

— Ні, — тоскно сказала Цуцичок, — я більш не витримаю! Друже, звільни мене від спогадів свого дитинства, гаразд?

Я ковтнув зі своєї філіжанки.

— Розповідай, розповідай... — заохотив я його. — Ну, й що, дав ти йому в морду?

На столі ожив селектор.

— Цуцичок? Оскара до мене, терміново! — озвався з динаміка шеф.

Я зітхнув.

- Кави не дадуть випити... от люди! й до Барабаша: Гаразд, потім розкажеш!
- А ще краще, буркнула Цуцичок, ще краще буде, коли й зовсім нічого не будеш розповідати... добре?

У кабінеті шефа сидів полковник Урилов. На голові в нього був міліцейський картуз, якого він не знімав ніколи й ні за яких обставин і, як дехто підозрював, навіть спав у ньому.

- A-а, - сказав він, загледівши мене, - розбійник Кармалюк? Опора пригноблених, еге?

Мурат показав мені на фотель.

— Присядь. — I до Урилова: — Ти про що?

Той махнув рукою.

- Був колись такий фільм... ви його не знаєте! $\ddot{\mathrm{H}}$ перевів погляд на мене: В тюрму хочеш?
 - Hi, зізнавсь я. А що?
- А те, що ти туди скоро потрапиш, бугаїно! зненацька заревів Урилов. Його мармиза, широка й темна, мов баняк, вмент наллялась кривлею. Ти мене вже задовбав, скот безрогий! Ти спинишся чи ні, кінь ти з яйцями? Ти, бляха, на кого руку підняв? Ти на хріна ментів одлупцював і на купу поскладав, га? Це тобі що, обревки якісь? Відповідай, бугаїно, коли тебе питають!

Я знизав плечима.

— Вони перевищили свої повноваження, коли вже про це мова! Побили директора, брутально поводилися з жінками... Ну, я й дав їм одірватися!

Полковник вперся руками в стіл і перехилився до мене.

- А ти знаєш, чому моє прізвище Урилов? несподівано лагідним тоном поспитався він.
 - Знаю, сказав я.
 - I чому ж?
 - Бо ти любиш давати у рило!

Урилов почервонів ще дужче.

— От я тобі й затоплю зараз!

Мурат зірвався на ноги й, схопивши його в оберемок, потяг назад.

— Пусти... пусти, кажу! Я його, бугаїну, зараз тут і урию! Я йому зараз покажу, де раки зимують! Я, бляха, його вб'ю і в лісі закопаю, на хрін! Він у мене жить на світі не буде, скот безрогий! Він зараз буде плакати й тікати, кінь з яйцями! Він у мене буде кривлею блювати, на хрін! Я йому дам одірватися, уроду такому!

Ото Барабаш із Цуцичком утішаються, подумав я, скоса зиркаючи на двері. Вони, мабуть, під столом качаються од реготу!.. Ще б пак, безкоштовний концерт... шоу довгоносиків просто!

— Заспокойся, — сказав Мурат, силоміць запихаючи його у фотель. — Ну що ти як маленький... здоров'я ж треба берегти! Нерви ж не залізні, справді!

Полковник тяжко зіпав, розлігшись у фотелі. Картуз його збився набакир, і вигляд він мав у ньому хвацький по саме нікуди.

- Уб'ю, - озвався він ледве чутно. - Уб'ю й закопаю, на хрін... хай мене судять, як Онопрієнка! А т-ти ж бугаїно скотобазна!..

Мурат натиснув кнопку.

- Цуцичок? Коньяку... і закусок чимбільш, хутко!
- А т-ти ж скот безрогий... кінь ти з яйцями!.. зіпав полковник. Та я тебе живого закопаю, і нехай мене судять!

- А ти - докірливо подивився на мене шеф, - теж добрий! На дідька отакі речі робити, га? Що, сильно здоровий? Піддубний номер два, еге? В тюрягу захтів?

Двері відчинилися, й до кабінету ввійшла Цуцичок з величезною тацею. В приймальні чутно було якесь дике гоготіння, схоже на регіт пущика посеред нічного лісу, — це вмирав од сміху Барабаш.

— А це що таке! — гаркнув Мурат. — Вижени того придурка к чортовій мамі!

Цуцичок поставила тацю на стіл і вийшла з кабінету. За дверима почувся її дзвінкий голосочок. Потім Барабаш відчайдушно загорлав, — певне, вона тицьнула в нього електрошокером, який завжди тримала в шухляді.

- Ну, - сказав Мурат, наповнивши келишки, - давайте по п'ять грамів... Полковнику! А ти що сидиш, як ведмідь у барлозі?

Урилов завовтузився в своєму фотелі й згріб келишка зі столу.

- Ну, сказав я урочисто, за гуманність і лібералізм!
- А т-ти ж бугаїно... пробурмотів полковник, виливаючи коньяк у свою пельку, здорову й чорну, мов піч. Та я ж тебе, як Чикатила... І нехай мене тоді посадять, на хрін!

Я потяг до себе скриньку, котра стояла на тому кінці стола, й добув сигару. Тоді відкусив кінчика й, сплюнувши, поцілив ним просто у відчинену кватирку.

— Поясни до ладу, — глянув шеф на Урилова, коли ми зачаділи сигарами, — що це за маски-шоу були у фірмі «Лаванда»?

Полковник махнув рукою, розганяючи дим.

— Та, — скривився він, — що там пояснювати! Все це просто, мов квантова механіка. У цієї вашої «Лаванди» є конкурент, фірма «Міранда». Її директор — брат, чи сват, чи знайомий кум голови обладміністрації. От він через нього й нацькував на «Лаванду» спецназ. А тут ще тебе хрін приніс... — невдоволено глянув він на мене.

Я пахнув своєю сигарою.

- Розумієш, полковнику, - сказав я, випускаючи кільце диму й наглядаючи, як воно пливе до кватирки, - вони

дістали мене! Послухай, що це за порядок? Що це за держава, врешті-решт? Хто їм дав право бити людей ногами, тягати жінок за коси і смалити з бойової зброї без будь-яких причин? Що в тій «Лаванді» — терористи засіли?

Мурат скрушно похитав головою.

- Ти подумай краще, як тобі з цієї халепи викрутитися! Бо мені в голову жодної думки не приходить. Опір представникам правопорядку все-таки...
- Який там хрін! знову скривився Урилов. Ти уяви собі: десять биків скаржаться, що їх набив один одморозок... уявляєщ, га? Та й операція ж була незаконною, що не кажи!
 - Розпорядження не було, чи як?
- Ну! Якщо ініціювати прокурорську перевірку, та підключити когось із нардепів, та підняти галас у пресі... Між іншим, на цього йолопа з адміністрації давно вже точить зуби зацікавлена публіка! Їм дай привід, то вони кинуться на нього, мов свині на п'яного колгоспника...

Я покивав головою.

- От-от... Все це бої биків під килимом: нічого не видно, й тільки трупи нагору вилітають! А крайнім виявляється хто? Рядові громадяни, котрі займаються чесним бізнесом!
- I мєнти! докинув Урилов. Бо їх завжди використовує всяка наволоч!..
- Не треба, скрививсь я. Бідні всі ви які… нещасні! Скільки твій джип коштує, га?
 - Джип? витріщився на мене Урипов. Який, у хріна?
 - Отой, що біля входу стоїть... який!
 - А-а, цей... Та, знітився Урилов, -п'ятдесят тисяч! Ми з Муратом перезирнулися.
- На трудові доходи, звичайно, придбаний? За мєнтовську платню? Ні, обернувсь я до шефа, ти уяви тільки: я не їжджу в такому авті а він їздить! Подумай тільки, навіть я...
- Все! перепинив мене шеф. Замнемо. Яке нам діло до його прибутків? Кожна скотина по-своєму промишляє. Жарти жартами, а час уже переходити до поважних справ...

Урилов поправив картуза й, склавши руки на столі, напустив на свою пику суворого офіціозу. Мурат пахнув сигарою й замислено подивився на мене.

- Ми викликали тебе для того, щоб доручити надзвичайно важливу справу! нарешті озвався він. Вона має секретний характер... Ти найкращий із моїх детективів...
 - Що платиш? перебив я його.

Мурат неспокійно засовався в кріслі.

- Знаєш, озирнувся він доокруж, давай, мабуть, ще по п'ять грамів... Ти будеш, полковнику?
- На дурняк, незворушно відказав Урилов, я можу пити буквально до безконечності! Поняв?
- Або до білої гарячки... сказав я, піднімаючи свого келишка. Ну, давайте, за нашу рідну совєцьку власть...
- ...щоб вона, сука, більш не верталася! згідно кинув Мурат.

А отже, мені хочуть повісити на шию якусь украй брудну й винятково небезпечну справу, думав я, скоса наглядаючи за шефом. І гроші тут невеликі. І при всьому до цього ще й причетна міліція...

- Ти відділ по боротьбі з чим зараз очолюєш?— поспитавсь я в Урилова.
 - З наркотою. А що?

Я замислено глянув на шефа.

- Справа пов'язана з наркотиками?

Мурат кивнув.

- Річ у тому... почав було він.
- Та про що тут балакати, не втерпів Урилов. Все це просто...
 - ...як теорія Ейнштейна! підказав я.

Він задоволено посміхнувся.

- А з тебе ще будуть люди... ти вже вгадуєш мої думки! Проблема ось у чім: вже з півроку в місті працює група по розповсюдженню наркоти. Причому не якісь дрібні гендлярі, а серйозні дилери, котрі роблять гроші на гуртових поставках. Асортимент героїн, екстезі, ЛСД. Кінці ми знайшли, й провадять вони в бригаду такого собі Хобота. Чув?
- Тридцять п'ять років, кік-боксер, тримає кілька речових ринків, найбільший коло станції метро, згадав я. Поганяло заробив од того, що має надзвичайно великого пеніса, котрого прив'язує до ноги... якщо вірити чуткам, звичайно! Послухай, а при чому тут я?

- Твоє завдання: встановити канал, по якому надходять наркотики! - заявив шеф.

Я вражено відкинувся на спинку фотеля.

- А більше ти нічого не хочеш?
- Хобот всього лиш заключна ланка, пояснив Урилов. Ти пройдеш по ланцюжку і вийдеш на гуртовика.
- Всього лиш заключна ланка... повторив я. Іду я, значить, іду та й виходжу на гуртовика...

Мурат знову пахнув сигарою й випустив хмарку диму.

- Отже, домовилися ти берешся за цю справу! сказав він. А зараз обсудимо оперативний план...
 - План... безтямно повторив я, заплющивши очі.
- За цим планом, озвався Урилов, від сьогоднішнього дня тебе виганяють з «Тартару». Ти ходиш по ресторанах, барах, одне слово, по кабаках і пиячиш як свиня. Пиячиш, пиячиш... аж устряєш у розборки. Вони будуть, бо ми спровокуємо. І виступаєш на боці Хобота. Поняв?
- Виганяють... повторив я. І по кабаках... як свиня! А як спровокують... Я розплющив очі й подивився на Урилова. Послухай, ти даси мені спокій?
 - Не поняв?

Я підскочив і щосили вгатив кулаком по столу.

— Слухай, ти мене вже задовбав, бугаїно! Ти за кого мене маєш, блін! Ти на кого ці діла мєнтовські гнилі вішаєш, кінь ти з яйцями! Я в тебе що, в шестьорках числюся, на хрін? Та я тебе зараз уб'ю і в ліс у багажнику вивезу, скот безрогий! Я тебе порубаю сокирою й по дорозі кавалки порозкидаю... хай мене судять, як Чикатила! В мені зараз як прокинеться звір, то ти будеш плакати й тікати, поняв?

Урилов задоволено кивав головою.

— Моя школа, зразу видко! Тобі в мєнтярні ціни не було б, чуєш? Тільки морду треба таку звірячу робити... — полковник грізно скорчив свою масивну пику, й у мене аж мороз по шкурі пішов. — Тоді злочинці будуть дуже боятися!

Мурат зітхнув.

— Пояснюю ситуацію! — озвався він, дивлячись убік. — «Тартар» змушений узятися за цю справу з кількох причин. Найголовніша полягає в тому, що ми час від часу змушені

демонструвати свою лояльність до існуючого режиму. Якби ми цього не робили, то нас давно вже зім'яли б і мєнти, й спецслужби, й прокуратура... хто завгодно! Виконуючи їхні завдання, ми дістаємо нагоду зберігати відносну автономність і займатися своїми справами...

- ...не зовсім чистими, треба сказати! устряв полковник.
- От-от! потвердив шеф. Одне слово, життя дуже складна річ, і в ньому треба йти на компроміси. Друга причина полягає в особливостях політики, якої дотримується наша фірма. «Тартар» займає принципову позицію в тім, що стосується розповсюдження всякої трутизни. Наркотики це зло. Наркоманія здатна винищити цілий народ. По секрету скажу тобі, що ми беремо участь у міжнародній операції, котра має на меті розкрити й ліквідувати декотрі канали наркоторгівлі. Операція координується Інтерполом. Ти один з її учасників.
- А тепер слухай сюди, озвався Урилов і собі. Добре слухай, обревку! Ти на ментів усе бочку котиш, кінь ти з яйцями, — а ми вже з ніг збилися, поняв? Останні кілька місяців пушери виростають, мов гриби з-під землі, матір їх дишлом! Весною чорти принесли негрів, товар — опіум-сирівець, ми їх прибрали — тут же намалювалися в'єтнамці з героїном; ліквідували в'єтнамців — заявилися якісь одморозки з екстезі, торгували прямо в школах! Потім була ціла опупея з дискотеками, на яких люди Тахіра продавали вінт і марочки... З цим Тахіром теж проблеми— вже кілька років не можемо до нього добратися, бляха! Найгірше ж те, що наркоманія зростає. Все більше й більше людей починає нюхати, колотися й курити, в спальних районах штрикавки просто під вікнами валяються, школярі смалять план мало не з першого класу... поняв чи ні, бугаїно? Ситуація така, що треба щось робити, причому хутко, — а то буде гаплик! А ти носом ще крутиш, скот безрогий!

Я пошкріб потилицю.

- Та згоден я, згоден... Послухай, глянув я на Мурата, а за що ж мене виженуть з фірми?
 - А за бійку з мєнтами!
 - Ну, це таки причина... А Барабаш?
 - А що Барабаш? не втямив шеф.

Барабаша виженеш?

Мурат відкинувся на спинку фотеля. Його лице свідчило про напружений мисленнєвий процес.

- Він тобі треба?
- А чого! устряв полковник. Чистка рядів, зміна кадрів... А такий здоровий обревок на підхваті йому згодиться!
- Бачиш, сказав я, пахнувши сигарою, моя легенда передбачає, що я повинен ходити по кабаках і пиячити мов свиня. Ходить і пиячить я зможу... але щоб як свиня! Найліпше це вдається Барабашеві. Буде з кого приклад брати, втямив?
 - Гм... сказав Мурат.
- Та що ти його шкодуєш, коня такого з яйцями! вигукнув Урилов. Він же ж у тебе цілісінькими днями коло дверей сидить і в носі довбеться. Я цього Барабаша й справді вигнав би, на хрін! Тільки харчі поїдає, бугаїна...
- Добре! нарешті сказав Мурат. Оформимо й Барабаша... за алкоголізм! А то від нього тут одна шкода... Уявляєш, усіх дівчат пережарив у школі охоронців! Ми вчили їх, вчили, потратили на них купу грошей аж виявляється, мало не половина з них вагітні! А він, гад, був у них інструктором з рукопашної... у вільний від роботи час. Одних тільки прямих збитків на сорок тисяч доларів...
- A як це він їх розкрутив, кінь такий з яйцями? недовірливо поспитавсь Урилов.

Шеф розвів руками.

- Женитися обіцяв, кажуть...
- Жінка друг людини! філософськи сказав я. Давай-но все-таки про справи. Як ти уявляєш собі мою леґенду?
- Звістка про твоє звільнення розійдеться вмить, пояснив шеф. У кримінальних колах ти маєш неабиякий авторитет, отож, пропозиції посиплються мов з мішка. Зволікай, як можеш. Ходіть з Барабашем по кабаках, пиячте, нарікайте на життя... Поводьтеся, мов типові одморозки. Бійки можете зчиняти, але щоб ніякої стрілянини. Зброю використовуйте лише під час фінальної сутички.
 - І щоб жодних трупів! устряв Урилов.

— Після того, як потрапите в бригаду, діяти за обстановкою. Навряд, щоб тебе тримали на других ролях, — пройде місяць чи два, й твої таланти оцінять...

Я покрутив головою.

- Хисткий же ж у вас план! Якщо та коли... Гаразд, спробуємо найнятися в бригаду, - а там як Бог дасть!..

Урилов глипнув на годинника й підвівся.

- У генерала сьогодні нарада, то я пошкандибав... Він заліз у скриньку й набрав повну жменю сигар. Це я друзям своїм!..
- Бери, бери! підбадьорливо сказав Мурат. Шкода чи що...
 - Але й друзів же ж у тебе! буркнув я.

Урилов з підозрою глянув на мене, тоді взяв ще з десяток сигар і став розпихати усе це по кишенях мундира. Одна сигара вже геть нікуди не влазила, й він, подумавши, заклав її за вухо.

- Ну, цього, мабуть, хвате... нарешті сказав він. Коли що, то дзвоніть мені на цей самий... як його, в хріна... вуликовий!
 - Вуликовий? перепитав шеф.
- Ну цей же ж... Урилов подумав, ...щільниковий, о! Понавидумували цих слів, скоти безрогі!

Двері за ним зачинилися, й Мурат натиснув кнопку.

— Цуцичок? Барабаша до мене, хутчій!

За хвилину в двері просунулася стрижена голова неправильної форми.

- Мона? поспитала вона з острахом.
- Мона, мона... погрозливо сказав шеф. Ану йди сюди, скот безрогий!

Барабаш увійшов до кабінету й став на килимі.

- Відповідати коротко і ясно. Горілку пить не покинув?
- Ну... промимрив Барабаш.
- Не чую! гаркнув шеф.
- Не покинув! гаркнув Барабаш, закотивши очі під лоба.
- А дівчат водиш?

Барабаш витріщився на нього.

- Яких?
- Сам знаєш яких! Ну?
- Та... та певно ж! А для чого ж вони й на світі живуть, шеф?!

Мурат зробив короткий жест.

- Ти звільнений, голубе.
- Що? не втямив Барабаш.
- Тебе вигнали з «Тартару», пояснив я йому. І мене теж.
- Ви... вигнали?! до Барабаша дійшло аж тепер. Якого ще хріна?
- Аморальна поведінка й алкоголізм!— суворо сказав Мурат.— Ти нащо спокушав учениць зі школи охоронців?
 - Як це нащо?! по-справжньому здивувався Барабаш. Шеф ударив кулаком по столу.
- Ти, скот безрогий, хвостом тут мені не крути! Я тобі як виставлю рахунок, то ти до самої смерти не розплатишся, на хрін! Я тобі покажу, як збитків фірмі завдавати, кінь ти з яйцями! Ти, бугаїно... шеф помітив здивування на моєму обличчі й отямився. Тьху, пошкріб він потилицю, здається, я й справді того... А все цей Урилов як наслухаєшся його сентенцій!..
- 3 ким поведешся, того й наберешся! філософськи прорік я. І до Барабаша: Присядь. Вип'єш?
 - Та як сказати... знітився Барабаш.
 - Ясно! обірвав його шеф. І до мене: Наливай.
- Що ж, сказав я, наповнивши келишки і ставляючи карафку на стіл, давайте... за успіх безнадійної справи!
- Ні, обернувся до мене шеф, коли ми випили, ти уяви собі ситуацію: в нас підписані угоди на підготовку дівчат-охоронців, два роки ми їх тренували за системою «Президент», всадили в це діло купу грошей... і що із цього вийшло? Половину довелося забракувати вони навіть іспити не можуть скласти! А все цей обревок, щоб його...

Барабаш поклав руку на серце.

- Шеф, їй-богу, я не винен... хрест по пузі вибриком!
- Вони самі тебе зґвалтували... а певно ж!

- Я ж про що й кажу! вигукнув Барабаш. Ото після тренувань заходиш у душову, а вони вже там, штуки тричотири... і давай без усякого базару! А хіба ж я імпотент?
- Н-ну! облизнувсь я, уявивши собі це видовисько. У школу охоронців, котра діяла при фірмі «Тартар», приймали тільки винятково здорових, добре збудованих і просто-таки феноменально вродливих дівчат віком до двадцяти років. Після дворічного курсу інтенсивної підготовки вони ставали охоронцями поп-зірок, підприємців і навіть деяких політиків. У тому, що ці істоти вподобали саме Барабаша, нічого дивного немає жінки полюбляють здорових і дурних чоловіків, котрими, як їм здається, можна крутити як циган сонцем.
- Добре... замнемо це діло! Шеф оцінююче глянув на Барабаша. Тренуєшся?
 - Hy!
 - Форму тримаєш?
 - -Hy!
 - Рефлекси?
- Набагато вищі од норми, втрутивсь я. Просто-таки феноменальна реакція.
 - Вогнева підготовка?
 - $-\Pi$ 'ять з плюсом.
 - Як це?
- Дев'яносто сім зі ста, пояснив я. Кажу ж тобі, феномен! І це при тому, що п'є він як свиня.

Барабаш скорчив свою звірячу мармизу.

- Ну п'ю... ну й що! Так і дід мій пив... і курив до самісінької смерти! А прожив сто вісім років.
 - Бреши?! не повірив я.
- Клянусь бородою Аллаха! Барабаш поліз під сорочку й, діставши тяжкого золотого хреста, поцілував його. А знаєш, як він умер?
 - На бабі, чи що?
 - В ополонці втопився, ось як!

Ми з шефом перезирнулися.

- А що ж він там, у хріна, робив?
- Купався, от що!

— Взимку? У сто вісім років?!

Барабаш узяв зі скриньки сигару й став одгризати кінчика.

- За Першої світової війни, озвався він, випльовуючи крихти тютюну, діда взяли в полон австріяки, й він робив ув одного бауера. Й той навчив його, як довго жити.
 - I як же ж? поспитали ми хором.
- Дві ополонки, сказав Барабаш, припалюючи сигару. Тоді пахнув раз, удруге й аж заплющився од утіхи. Відстань між ними сорок сім з половиною метрів. Ні більше ні менше, поняли? В одну пірнаєш, в другу вилазиш. І так дев'ять раз. Купатися треба щотижня, не рідше. Жити будеш вічно!
 - Щось на брехню схоже... сказав шеф.
 - Яка брехня! вигукнув Барабаш. Я ж купаюся!
 - Ти?!
- А хто ж, у хріна! От замерзнуть озера, то й вас навчу.
 Якщо після шостої спроби не втопитеся, то будете плавать, мов тюлені.
 - А чого ж дід утопився? не втерпів я.

Барабаш пахнув сигарою.

— Сусіди помогли... В нас же ж там людиська — одірви та покинь! Оце як настали реформи, то народ перестав і до пенсії доживати: тільки дотяг до шестидесяти — брик і готово! А дід живе й живе! От сусіди й стривожилися. Скільки ж він, мовляв, жити буде, собайло старий! Люди спиваються, вішаються, сокирами вбивають один другого, од хвороб гинуть як мухи, батьків своїх душать, дітей кидають у криниці... а цьому хоч би що? Та треба ж його спинити, — а то він і горобців попереживає! От і змовилися. Пішов він купатися, а вони підстерегли — та й забили обидві ополонки здоровими пеньками...

Барабаш замовк.

- Давно це було? поспитав Мурат.
- Позаторік, Барабаш стиснув зубами сигару. Крига була з півметра, так що не вилізеш...
 - А сусіди?..
 - Немає вже їх.
 - Повмирали?

Барабаш зробив невиразний жест.

- Добре... не будемо про це! сказав Мурат, одводячи погляд. Одне слово, хай-но річки замерзнуть... А поки що беріться до роботи!
- Так ти ж нас повиганяв, на хрін! вирячився на нього Барабаш.

Я розчавив у попільничці недопалка й підвівся.

— Ходімо, друже! — сказав я, ляскаючи його по плечу. — Візьмемо ще по сто грамів, і я розкажу тобі, яка робота на нас чекає... Ми ж хоч і звільнені, на хрін, але все одно працюємо на рідну фірму!

Через дорогу простувала пухкенька білявочка з крихітним рюкзачком за плечима. Вона йшла, високо піднявши голову, й ґраціозно похитувала стегнами.

- Оце фіґура! захоплено вигукнув я, розглядаючи її через лобове шкло джипа.
- Ото зґвалтувати б, а тоді зарізати! облизнувся Барабаш.

Я глянув на нього й промовчав. Над переходом запалилося червоне світло. Машини, що з'юрмилися по обидва боки пішохідної «зебри», заревли й кинулися вперед, мов стадо монстрів із палаючими очима.

Похмелитися б... — тоскно сказав Барабаш. — Га?

Я крутонув кермо і виїхав у правий ряд. За шклом видно було кам'яниці Старого міста.

- Десь тут народний бар... сказав я, облизуючи губи. Хоч пива вип'ємо, чи що... а то й справді гаплик!
 - Умру, їй-Богу! буркнув ззаду Барабаш.

Ми припаркувалися коло хідника й щербатими вичовганими східцями спустилися в підвал. Людей там було... як худоби, інакше й не скажеш! Над головами стояли хмари тютюнового диму. Тут з'юрмилися роботяги з поблизьких заводів, інтеліґенти в подертих лапсердаках і окулярах, якісь дядьки з сільської автостанції, волоцюги, повії, алкоголіки... Барабаш безцеремонно розтрутив юрму й узяв зразу вісім півлітрових слоїків пива.

- Ху-у... - сказав він, виллявши першого слоїка у свою здоровецьку ротяку. - Оце робота нам дісталася... чорти б її брали!

Я пошукав у кишені й дістав баклажку з коньяком.

— Робота, — сказав я, потягнувши кілька добрих ковтків, — як робота! Незгірш від усякої іншої. Біда лиш у тому, що ми вже другий тиждень банячимо, а зиску з того — нуль!

Барабаш простяг свою волохату лапу і потяг баклажку до себе.

- Вже вся братва знає, що нас вигнали мов котів скотобазних!
 - Ну й що з того? Сигналу од шефа все одно нема!
 - А що ж він каже?
- Продовжувати підготовку іміджу, я поставив слоїк на стіл і дістав сигарету. Фінальний епізод розробляється.

До столу підшкандибав якийсь низенький дідок.

- Пивцем не пригостите, дітки?
- Пішов на хрін звідси, скот безрогий! замахнувсь я на нього.
- Пий, пий... великодушно дозволив Барабаш. І притримав мене за лікоть. Хай вип' ϵ , чого там! Всяка скотина хоче жить на цім проклятім світі...
- Щось ти дуже добрий зробився! глянув я на нього уважніш.

Барабаш з утіхою поплескав себе по череву.

— Попустило... хай йому всячина! — і до діда: — Пий, стара сволото... Хто ж тобі ще й наллє, як не ми! Діти ж, мабуть, такі, що кислотою батька напоїти б раді, еге?

Дід одірвався од слоїка.

— Та чого, — сказав він, облизуючись, — пособляють... Оце була в мене сучка, та що вже шкодлива, ну страх! То я й кажу синові: вбий її, дитино... Він, спасибі йому, прийшов, повісив її за задні лапи — та ломом як загилить!..

Барабаш слухав і радісно кивав головою.

- Ну-ну, підохотив він діда, й що ж?
- Вона подриґалася трохи й звисла. От зняли ми її та й нумо ж закопувати... Аж вона, псяюха, як не схопиться на

рівні— й тікати од нас, чуєш! Син у мене здоровий лосяра— догнав її аж на городах та й ну ломом хрестити... А вона кричить, а вона кричить— вау-вау-вау!— дідок так натурально зававкав, що в барі на мить позамовкали.— Бив там її, бив— і лапи поперебивав, і хребет...

Мені аж кров ударила в голову.

— А т-ти ж скотино стара! — сказав я, заїкаючись од обурення. — А якби це тебе догнали та ломом били, як ту сучку? А щоб це тобі ноги й руки потрощили — як би ти кричав, скот безрогий? Ану давай я тобі хребет поламаю, котяро ти скотобазний!..

Барабаш ухопив мене за плече.

— Та що ти, як маленький, справді! — й до діда: — Ану вали звідціля на хрін, садист... зоофіл проклятий! Зроби, щоб тебе шукали... ну?!

Він стусонув діда ногою, й той мов сніп гепнувся додолу. У юрмі загомоніли.

— Оце тобі типовий зразок радянської людини! — показав я на діда, котрий притьмом рачкував під столики. — Дожити до сивого пелеху — й не набратися і крихти розуму!.. Ходім... ходім звідси, на хрін, — моя психіка не витримує цього скупчення гомо совєтікусів!

Ми вилізли з підвалу. Надворі уже стояла ніч. З того боку вулиці спалахувала неонова реклама, й обличчя людей, котрі потрапляли у її відблиски, здавалися мертвотно-блідими, мов у небіжчиків.

— Заправилися, — вдоволено сказав Барабаш, — і слава Богу... Куди зараз кігті рвемо?

Я відімкнув дверцята свого джипа й заліз за кермо.

- Спочатку в «Клондайк»... Е ні на базар спочатку!
- Якого ще хріна?!

Над спинкою сидіння з'явився здоровий кудлатий писок. Він глянув на Барабаша й невдоволено гавкнув.

— Більбонський голоден, ясно? — я обійняв собайла за шию й притис до себе. — Мій ти песику золотий! Собайлику ти мій коханий! А т-ти ж скотино стара, — згадав я того діда, — собаку він ломом бив!.. Та десять таких, як ти, одної собаки не варті! Собака — це ж не тварина, собака — це друг! Хай

йому дідько, це одна з найкращих істот, яких я зустрічав у своєму дурному житті!

Більбонський гавкнув, схвалюючи цю думку.

— Кажуть, у собак є душа... — глибокодумно сказав Барабаш. — Ти як галаєш?

Я натиснув газ і так рвонув з місця, що аж протектори завищали.

- Що ти в мене питаєш! сказав я, звертаючи на головну магістраль. Що я тобі, собаковожатий?
- Собаковожатые! гаркнув Барабаш, відчувши раптовий приплив натхнення. Будьте отличниками боевой и политической подготовки!

Більбонський вистромив з-поміж сидінь свого писка й здивовано глянув на Барабаша. Звідки ж йому було знати, що це гасло й досі висить у казармах конвойних військ!

- Я, сказав я, під'їжджаючи до ринку, не авторитет у цих питаннях, втямив? Авторитет це Ватикан. І цей авторитет визнав, що собаки, так само, як і люди, наділені безсмертною душею!
- Собака, натхненно виголосив Барабаш, ето человєк! Більбонський знову гавкнув. Ми вилізли з авта і крізь гратчасту хвіртку зайшли на базар. Народу було... ну чортів тиск, інакше й не скажеш! Більбонський простував за нами слід-у-слід, наступаючи на п'яти. Він полюбляв ходити на ринок, але страх як не любив юрми.
- Ага, сказав я, заходячи у критий рундук, ось і м'ясо... Ну що?

Собайло задер голову й понюхав повітря, водячи своїм чутливим носом туди й сюди. Тоді підійшов до прилавка й став на нього лапами.

- Тетя, скоко эдо? по-блатному розтягуючи слова, поспитавсь я.
- Двадцять гривень за кілограм... відказала опецькувата продавщиця, чимось невловно схожа на свиноматку. E, e, дядьку, пса приберіть!
- Бери, друг, не стесняйся! сказав я Більбонському. І до тітки: Я уплочю, тетя... ты, блин, не нервируй, пояла? За все будет уплочено, не сумлевайся, блин!

Більбонський стяг із прилавка здоровезний шмат печінки й, наступивши лапою, одгриз шматок. Скількись часу він замислено жвакував його, тоді виплюнув.

- Гроші платіть, гроші! нагадала тітка.
- Хреновая у тебя печенка, тетя! з огидою сказав я, кидаючи їй десять доларів. Вишь, песик не хочет кушать... а почему не хочет да потому шо хреновая, въезжаешь?

Довкола вже зібрався натовп.

- Ну, эти новые русские заколебали! сказав хтось позаду. Собак печенкой кормят, представляете?
- Та це, мабуть, народний депутат! заперечили йому. Я його, здається, в телевізорі бачив...
- Бити треба гадів! Сокирою по голові, причому з усеї сили— щоб мозок не тільки на стінах був, але й на стелі!
- Товарищи, ну, собак печенкой кормить... это все-таки верх нахальства! Хоть бы постеснялись, что ли!..

Я обернувся.

— Собака, — лінькувато сказав я, — эдо человек! Кто не согласен?

Натовп мовчав. Моя бандитська мармиза справила на нього гнітюче враження.

- Кто не согласен? підпрягся Барабаш і собі. Выходи, да?
 - Все согласны! буркнув хтось у юрмі.

Якийсь обшарпаний волоцюга прослизнув поміж ногами й, ухопивши печінку, котра валялася долі, чкурнув геть. Більбонський байдуже глипнув на нього й одвернувся.

- А раз все согласны, значит, не фиг базарить, блин! я погладив Більбонського по спині. Плохая печенка, да? Знаю, знаю... человеческая лучше да где же ее, в хрена, взять!
- Hi, сказали мені вслід, це все-таки нардеп... отой, що реформами керує! Тільки вуса збрив, а так ну, тютілька в тютільку!

Я посміхнувся. Отакі комедії ми з Більбонським улаштовували на ринках разів з десять на рік, — і зразу ж довкола мене збирався натовп. Найдужче ж полюбляв я ролю народного депутата: робив розумне обличчя, просторікував про ринкові реформи та розбудову держави, розмовляв при цьому

літературною мовою, — аж одного разу мене замалим не відлупцювала тичба голодних пенсіонерів!

— Садизм, — сказаз я Більбонському, — найліпший відпочинок! Ходімо, друже, далі...

Ззаду хтось штурхонув мене в спину. Я крутонувся, відбиваючи випад зап'ястям, — і просто перед собою вздрів бритий череп зі слідами численних шрамів. У крейдяному світлі ламп, котрі горіли під стелею рундука, він видавався синім, як боз.

- О, радісно заревів я, розкриваючи обійми, ебать мой лысый череп... кого я вижу! Череп, братуха, это ты?
- А какой же хрен! радісно вигукнув Череп. Какая же скотина здесь еще будет шататься, кроме как я? О, блин... и Барабаш здесь!

Ми з Барабашем посміхнулися. Череп— це був наш колега, ще з тих часів, коли ми працювали простими биками й за-ймалися охороною кооперативів. З часом дороги розійшлися, й він пристав до групи такого собі Ломідзе, котрого всі прозивали просто Ломом.

- Ты че, шухер здесь наводишь?
- Да ты че, братан... буду я руки пачкать, блин! Череп здивовано глянув на мене. Для шухера же быки есть, ты че! Я же на повышение пошел бригадиром пашу, поял?
- Ну, встряв Барабаш, это да! Это канешно... потому шо шо ж! Вот это круто, ни хрена не скажешь!
- A нас вот выгнали, на хрен! сказав я, притримуючи Більбонського за нашийник.

Череп широко посміхнувся, і його спотворена багряносиня фізіономія розтяглася, немовби маска з пластиліну.

- Слыхали, братан... да вся братва на ушах стоит, блин! Ну ты учудил — стольких быков отметелить... Эт же ж надо — брусли 1 каким-то быть!
- Наехали, блин, сказав я, дико посміхаючись, беспредел начали творить... ну, я им, казлам², и дал оторваться!

¹ Так рекетири називають Брюса Лі (*прим. автора*).

 $^{^2}$ *Казьол* — погана людина, негідник; табірний педераст; бомж. Не плутати з *козёл* — цап (*прим. автора*).

- Все нормально! сказав Череп і глянув на мене уважніш. Так ты типа безработный, да?
 - А че?
- Да нам такие бойцы нужны, блин... И Барабаша тоже взяли бы! Ты как?

Я струснув головою.

- Не до этого мне, братуха... душа болит, понимаешь? Ведь пахал я на них как папа Карло... Разборки, охрана, базар какой или непонятка все я! И вот... благодарность, на хрен!
- Да, болит душа! підпрягся Барабаш і собі. Лечим ее, лечим, він показав здорову пляшку горілки, яку придбав на базарі, а толку с гулькин хрен! Как не было толку, так и нет! Эт как дедушка Крылов писал когда-то:

Однажди Лебедь, Рак и Щука Устроили квартет: Поставили Мартышку раком, Ебут, ебут — а толку нет!

Череп заіржав як коняка, — аж люди налякано сипонули од нас врізнобіч.

- Ну ты даешь! ляснув він Барабаша по плечу. Й до мене: Короче, братан... если шо, приходи, э? Или на сотик мне звякни, слышь?
- Не знаю, браток, покрутив я головою. Ни хрена тебе не могу сказать... Одно знаю: душа болит... душа, врубаешься, или нет?
 - Вот если вылечишь, так сразу и звякни! Идет?
- Об чем базар, братуха! дико посміхнувсь я. Как только, так и сразу... сам понимаешь!

Ми пройшли рядами і спинилися ще коло одного прилавка. Більбонський знову став на задні лапи й уважно оглянув м'ясо.

- Hy? - поспитав я його.

Собайло подумав і коротко гавкнув.

- Батя, скоко эдо? поспитав я чолов'ягу, молодшого від мене принаймні років на п'ять.
 - Шо? не втямив той. Га?
- Ты че, не въезжаешь? устряв Барабаш. С мозгами, наверное, не дружишь? Ну эдо ж... усе эдо, слышь, да?
 - Усьо? перепитав чолов'яга.

- Канешно! Потому шо шо ж... Во, показав Барабаш на Більбонського, песика, блин, кормить нада! Песик голодный, кушать, блин, просит, э?
- Усьо... сказав чолов'яга, неймовірно глипаючи то на мене, то на Барабаша, то на Більбонського, ну... п'ятсот гривень!
 - Берем? поспитав я в Більбонського.

Він ствердно гавкнув.

- Значит, берем, сказав я, дістаючи з кишені грубу пачку грошей. Возьми, батя... и грузи все сюда, блин... в сумку, на хрен! А ти, зверюга, глянув я на собайла, хавать будешь? Більбонський потягся до м'яса.
- Ну так угощайся... какие проблемы, корефан! я взяв шматок м'яса й підкинув угору. Більбонський тут же плигнув і, клацнувши зубами, проковтнув їдло. Жри, жри, скотина... и еще вот, и еще, на хрен!

Довкруг знову став збиратися натовп.

- Поял, батя, как хавает! дико посміхаючись, сказав я продавцеві. Эдо прорва какая-то... в месяц пятьсот баксов на него трачу!
- Дак а нашо його годувать, оце такого обревка! сказав чолов'яга, з острахом зиркаючи на Більбонського.
- Ну, посміхнувсь я, по-блатному викривлюючи лице, ты, батя, так не скажи! Эда тварь меня уже сто раз виручала... слышь, да! Эдо, слышь, я знову посміхнувся, цього разу своєю коронною посмішкою, й побачив, як чолов'яга зблід, захотели как-то двое крутых выставить меня на баксы! Ну, казлы, короче... Залезли ко мне в хату, блин, шоб захавать меня, когда из офиса приеду... а он их взял й урыл!
 - Шо? не втямив чолов'яга. Де?
- Ну, замочил, короче! И, слышь, пока я приехал, так он, падлец, я поплескав Більбонського по загривку, одного казла успел сожрать, блин... Кишки ему выжрал, печенку схавал, на хрен... слышь, да!

Якась бабуня в юрмі перехрестилася.

- Да-а! протягнув хтось за спиною.
- До чого ми дожилися! буркнув огрядний дядько в кухвайці. Собаки людей їдять... такого й після війни не було!

— И представляещь, батя, — я взяв сумку з м'ясом і повісив на плече, — теперь требует только человечину — и хоть ты лопни, на хрен! Вынь да положь, блин! А где я тебе возьму, — поторсав я Більбонського за вухо, — где, спрашивается? Вот мяска купили... будешь хавать, блин...

Ми вийшли з рундука, й Більбонський потяг мене убік.

— Ти що? — не втямив я.

Собайло підійшов до дядька, котрий стовбичив за прилавком, заставленим лотками яєць.

- A-a, сказав я, он воно що! По чім твої яйця, діду? Він глянув на мене й приплющив одне око.
- Це не мої.
- А чиї ж? не втямив я.
- Курячі, от чиї!
- Ти диви! вражено сказав Барабаш. А ми думали собачі!
 - Скіки?

Я глянув на Більбонського. Він трохи подумав і гавкнув п'ять разів.

- Π 'ять десятків, переклав я.
- Він у тебе дірехтор, з повагою сказав дядько. Накази дає й ці самі … ракумендації!
 - Собака, проголосив Барабаш, ето человєк!

Дядько незворушно кивнув.

— За харошого собаку, — проголосив він у свою чергу, — мона й жизь оддать!

Я відкрив рота, але не знайшов що сказати.

— Н-ну, — крутнув я головою, — з тобою, діду, на язики не позмагаєшся!..

Він знову приплющив одне око.

- Я, сказав він мені, подаючи пакет, на ринку вже десять год кантуюся, поняв? Усяких бачив: і блатних, і приблатньонних, і нових руських, і демократів, і кажна скотина щитає тебе дурнішим од себе. Кажна сволоч говорить з тобою, наче ти далі свого прилавка й світа не бачиш! Бо ти, мовляв, сидиш тута день при дні, а вони в джипах да в беемвухах катаються...
 - ...да баб жарять! вставив Барабаш і собі.

- Да за баб немає балачки! махнув він рукою. В мене своя баба єсть... хоч кажний день взувай, ще й мало їй буде! В грошах діло, от в чому! Вони ж думають, як у кого гроші той і Бога за бороду вхопив! А не знають, придурки, одного...
- ...шо Бог дивиться-дивиться, а тоді як шарахне з неба по голові! кинув я.

Дядько здивовано глипнув на мене.

- Ну, - сказав він, - ти хоч і крутий, але трохи олії в голові єсть! Якийсь розумець в тебе водиться... хоч і куций! Видно, вже обпікся, еге?

Я взяв Більбонського за нашийник.

— Було діло, — неохоче буркнув я. — Давай, діду, торгуй... ти на вірному шляху!

Ми попростували до воріт.

- О, похопився Барабаш, лапаючи себе по кишенях, сигарет же ж чортма! Тоді підійшов до бабуні, котра тримала перед собою ящик із цигарками: «Вінстон» єсть?
- Хоч сто порцій! Два п'ятдесят, сину... вона подала йому здачу. Кури на здоров'я, дитино!
- Шо-о?! вирячився на неї Барабаш. Здіваєшся, стара вєшалко?

Баба подивилася на нас безконечно мудрим поглядом, і я немовби побачив усе це збоку: сльотавий зимовий вечір, осяяний оранжевими спалохами ліхтарів, запльований мокрий асфальт, щоденна круговерть юрми, самотня старість, — і двоє п'яних одморозків з величезним псом...

- Дітки, та ви хіба не чули?!
- Про що це, в хріна?
- А в цигарках же ж вітамінів знайшли багацько! І ці ж... елементи! І всякі вещиства полєзні...
 - Hy? не повірив Барабаш...

Бабуня перехрестилася.

— От тобі хрест, сину! Я сімдесят год на світі живу й ні разу не збрехала, хай Господь мене скарає! Щоб мене земля свята ковтнула живцем! Щоб мене трясця побила, коли брешу! Газета писала... а газети, сам знаєш, одну щиру правду пишуть!

- I там вітаміни, кажеш?.. розгублено поспитав Барабаш.
- Ой багацько, сину! І, гламне, такі, що від них си-ильно стоїть... поняв? бабуня зігнула руку в лікті й похитала кулаком туди-сюди. Стоїть, ну прямо страшне... як у вовка на морозі, їй-Богу!

Я штурхонув Барабаша в спину.

- Та йди вже, йди... обревку! й коли він, озираючись, попростував до нашого авта, сумно глянув на ту бабуню. Вітаміни, значить?
 - Атож! озвалася вона після паузи.

Я зітхнув.

— Правильно... — сказав я, беручи Більбонського за нашийник. — Хіба це життя? Хіба в цім житті ми люди?

Вона дивилася на мене, і в очах її металися відблиски автомобільних фар.

- Сам знаєш! нарешті озвалась вона.
- Знущайся, бабо! сказав я, обертаючись, щоб іти геть. Знущайся з них, гадів... вони того заслужили, скоти безрогі!

Ресторан «Клондайк» сяяв ілюмінацією, мов різдвяна ялинка.

- Ач як лампочками обвішалися, скоти безрогі! сказав Барабаш. І, проходячи коло чийогось вольва, загилив його носаком. Зараз я зроблю вам розгон... ви в мене дізнаєтеся, що таке два взводи спецназу!
 - Ти про що? неуважно поспитавсь я.

Барабаш здивовано витріщивсь на мене.

- А про нас із тобою! Ти що, забув? Я один взвод...
- ...а я, згадав я, другий! Ти диви, справді!..

Ми піднялися східцями і, штовхнувши тяжкі шкляні двері, ввалилися у вестибюль.

— Так, — сказав Барабаш гардеробникові, кидаючи на облавок свою шкірянку, — зразу кажи мені, діду: дівок тут можна роздобути? Тільки правду кажи, а то заріжу!

Той махнув рукою.

- Дівок, — сказав він, міряючи нас досвідченим оком знавця, — тут як гною! Які хоч: і худі, й товсті, й інтелігентні...

- Соски? суворо допитувався Барабаш.
- I соски теж! дід потер пучками пальців. Мани-мани давай... і все тобі зроблять по першому класу! А треба?
- Та, замислено сказав Барабаш, хочу пару штук прихопити... як додому їхатимемо! А то сперма вже з носа тече, уявляєш?

До нас квапливо підбіг метрдотель.

- Панове... почав було він.
- Тут панів немає! обірвав його Барабаш. Поняв чи ні?
 - Усі пани в Канаді! докинув я суворо.

Чолов'яга в смокінгу на мить розгубився.

- Прошу, прошу... дорогі товариші! сказав він, проводячи нас до столика. Меню?
- На хріна воно нам здалося! скрививсь я. Одна нога тут, а друга там: літру «Абсолюту» й закуски. Тільки хутко мені, втямив?
- Все буде перший клас! метрдотель подав знак юній офіціянтці, котра вже стояла напоготові. Хлопці, тільки за одне прошу: не стріляйте тут, добре?

Барабаш уважно подивився на нього.

- А ти психолог! - його звіряча мармиза розпливлася в посмішці. Тоді зненацька ствердла, моя камінна маска. - Ану вали звідси, на хрін! Чого витріщився, падло?

Метрдотель поспішив ушитися геть. До нас тут же підбігла офіціянтка з карафкою горілки й повною тацею закусок.

- Ікра? - вимогливо запитав Барабаш.

Дівчина запобігливо поставила перед ним крихітну вазочку.

- Шо-о?! вигукнув я, розглядаючи це сміховиння. Що ти нам підсовуєш, га?! Ти за кого нас держиш, кошечка?
 - Вибачте... не втямила?

Барабаш вгатив кулаком по столу.

- Та я за такі приколи тебе урию, на хрін! Ану бігом тягни два кілограми... два, поняла?
 - Два?.. не могла доперти дівчина.
- Икры два килограмма! гаркнув я. Че, не врубилась? С мозгами не дружишь, да?

Офіціянтка притьмом погнала на кухню. Вона була бліда мов стіна.

- Уроди! сказав Барабаш, наливаючи горілки у високі кришталеві фужери. Підараси горбаті! Мочити всіх треба, на хрін!
- Та заткнися ж ти нарешті! невдоволено сказав я йому й підняв свою шклянку: Ну, давай... за гуманність і лібералізм!

Ми лиґнули, й горілка заклекотіла в наших горлянках, мов розплавлене шкло.

— Пішло як діти в школу! — задоволено сказав Барабаш, поплескуючи себе по череву. Якраз підійшла офіціянтка з кришталевим коритцем, де горою золотіла ікра; Барабаш безцеремонно потягнув коритце до себе й став жерти здоровою ложкою, плямкаючи і стогнучи од утіхи. — Люблю я поработать, — озвався він по хвилі, втираючись рукавом, — особенно пожрать!

Я копирснувся виделкою в якомусь салаті й знову подав знак офіціянтці.

- Канапки ϵ ? суворо поспитавсь я в неї. І, подумавши, докинув: Тільки правду кажи, а то зґвалтую!
- Маємо канапки з сиром, почала вона догідливо, з рибою, з шинкою, з креветками, з мастурбою...
 - Шо?! вирячивсь я на неї. З бастурмою, може?
 - Я ж і кажу: з мастурбою!

Барабаш і їсти перестав.

— Слухай, оце клас! Канапки з мастурбою я ще ніколи не їв! — і до тої дівчини: — Тягни, тягни їх сюди... хутчій і чимбільш! А ми давай ще по одній...

Я поналивав у шклянки.

- Хай живе КПРС... підняв Барабаш свого фужера.
- ...на тому світі! погодивсь я.

Горілка обпекла горлянку, мов приск.

— Пішло, мов слива в сраку! — задоволено сказав Барабаш, утираючись рукавом. — А ось і канапки з мастурбою... ану ж бо!

Він склав два бутерброди докупи й, уставивши їх у рота, попхнув долонею. Я й очі витріщив: це було так, наче дискета щезає в комп'ютері: раз — і нема!..

— Випиваєм, еге? Закусуєм, еге? — поспиталися поруч. — А трудовий люд, між іншим, од голоду мре!

Коло столика стояв здоровецький бритоголовий бецман у костюмі од Кардена. На його волячій шияці висів тяжкий золотий ланцюг, — як у селі собак прив'язують, ото такий завбільшки!

- Душман?! не повірив я своїм очам. Це ти чи твоя тінь?
- Я, я... братухо! Душман по черзі поздоровкався з нами за руку. Не сподівався?

Я покрутив головою.

- Слухай, так тебе ж убили!
- Не вилляли ще тої кулі, котра мені віку вкоротила 6! вишкірився Душман, сідаючи у фотель. Дірку в шкурі зробили, тільки й того!
 - I шо?
 - Заросло як на собаці!

Я посміхнувся. Душман буд одним з чільних авторитетів серед місцевого рекету й очолював угруповання, котре складалося всуціль із ветеранів афганської війни. Кількоро місяців тому його продірявили чергою з АКСУ, й усі вже вирішили, що цьому чолов'язі, котрий щасливо уникнув кількох замахів на своє життя, нарешті запала клямка. Ну, та я завжди був невисокої думки про АКСУ-47— з цього автомата тільки жаб на болоті стріляти!

- Hy, - сказав я, наливаючи в шклянки, - давайте ж вип'ємо з такої нагоди... На погибель ворогам!

Душман кивнув і одним духом перехилив шклянку.

— Пішло як брехня по селу! — вдоволено сказав він. Тоді глянув на нас із Барабашем. — А ви як ся маєте, братки?

Я безцеремонно забрав у Барабаша коритце з ікрою і, зачеберхнувши повну ложку, насилу запхав її до рота.

- Вигнали нас, на хрін! сказав я, проковтнувши ікру.
- Отака нам дяка за вірну службу! вкинув Барабаш і собі. Ідіть, кажуть, к їдрьоній матері, щоб вами тут і не смерділо... й більш на очі не потикайтеся!

Душман похитав головою.

— Ну, — сказав він, — це щось нечуване — таких двох бійців прогнати! Так ви, значить, безробітні?

- Hy, сказав я, наминаючи ікру. Хоч на біржу тепер звертайся!
 - Робота потрібна?

Я глянув на нього.

- Браток, сказав я, обводячи рукою стіл, поки гроші єсть будемо пити, гуляти...
 - ...та баб жарити! докинув Барабаш.
- Ну, це саме собою! Так що про діла говорити не будемо. Будемо пити, як треба морду кому-небудь бити... Ану давай нашу дембельську! кивнув я Барабашеві, й ми заревли в дві горлянки:

Будем пить и гулять, будем девок ласкать, будем службу свою вспоминать!

Душман зареготав. З-поміж усіх биків і одморозків найдужче він поважав мене— либонь, за те, що якось на розборках я переламав йому ключицю.

— Ну що ж, — сказав він, — пить так пить! Але як надумаєшся, то задзвони мені на мобільний. Мені все згадується, як ви працювали в охороні того банкіра... коли мої люди хтіли його прибрати! Я зуглядітися не встиг, аж тут бах-бах — і всі валяються горічерева.

Я поплескав його по плечу.

- Друже, ми з оцим дядьком, я показав на Барабаша, варті взводу десантників!
 - Кожен, підняв пальця Барабаш, взводу вартий!
- Ти думаєш, це такий собі обревок, я знову кивнув на Барабаша, котрий вміє тільки горілку пити й дівок жарити? Цей чолов'яга воював у спецназі... він всеньку Анголу пройшов з кінця в кінець!
- Hy? не повірив Душман. Тоді з інтересом подивився на Барабаша. А як же ж воно, в тій Анголі?
- Те саме, що й в Україні! буркнув Барабаш. Тільки люди чорні... а життя однакове голод, хвороби та бідність кругом!
- У полоні був! сказав я Душманові. І до Барабаша: Ану розкажи, як тебе взяли!

Барабаш махнув рукою.

- Та... що розповідати! Напився їхньої горілки з проса та заснув на березі річки. А ці чорти з УНІТА підібрали та завезли пірогою чорті-куди... вони ж під базою вдень і поночі ошивалися!
 - Нуйщо?
- Прокидаюся... що за хрін: темно кругом і мавпи кричать! Ну я стріху продер, виліз... у них, правда, варта стояла, не те, що в комуністів ті навіть зброю чистить лінувалися! Замочив я вартових, автомат забрав, Барабаш гірко зітхнув, і пішки, через джунглі, назад! Півтора місяця йшов.
 - A що ж ти їв? поспитався Душман.
- Кобрів, сказав Барабаш, налягаючи на ікру. Добрі дуже.
- В джунглях з голоду не пропадеш, сказав я. Щоб спецназівець та пропав з голоду! Та ти ж сам у дешебе служив, знаєш...
- Їсти, сказав Барабаш, можна все! Гусінь, черв'яків, жуків, мишей... але кобри, звичайно, найсмачніші! Я їх так полюбив, що й на базі потім ловив та пік у багатті. Це така смакота... Барабаш завів очі під лоба. Наче курятина, тільки разів у десять добріш!
 - Ну ти даєш! покрутив Душман головою.
- Даємо, неуважно сказав Барабаш, роззираючись по залі, ще й як... Для того ж ми й живемо, щоб якусь хріновину встругнути!

У ресторані було завізно. Чутно було різноголосий гомін, у повітрі кучерявився пахучий дим дорогих цигарок. Оркестра на естраді грала тиху, сентиментальну мелодію.

- I що його встругнути б оце! — замислено сказав Барабаш. Тоді перевів погляд на мене. — Може, стрельнути пару разів у стелю?

Я показав йому кулака.

- Гм... сказав Барабаш. Випите давалося взнаки, і його нестримно тягло на подвиги. А що ж укоїти?
- Залізь он в акваріум з рибками! порадив Душман. Охолонеш трохи, й нам буде на що подивитися!..
- Hi, покрутив головою Барабаш, це не те... О, придумав!

Він підвівся й, не кажучи нам і слова, почвалав до естради.

Куди це він погріб? — здивувався Душман.

Я знизав плечима.

— Хрін його знає... щось у голову стрілило!

Барабаш поминув крайні столики й, незграбно видершись на естраду, перевальцем підійшов до мікрофона. Оркестранти перестали грати й повитріщалися на нього, не знаючи, як бути далі. В залі теж стало дуже тихо.

— Гей, ви, — ревонув Барабаш, обернувшись до оркестри, — грайки... ану реп врізали! По-бистрому, е?

Музиканти сиділи ні в сих ні в тих.

- Ну че, суки, не пояли?! заревів я на всеньку залу. Если братан сказал значит, делайте, на хрен!
- Борзые, да?! заревів Душман і собі. Оркестра все мовчала, й він підвівся на всенький зріст, підсмикуючи рукави свого вечірнього костюма. Так, щас фейсы будем чистить, блин! Воха, разберись!

З-за сусіднього столика, де сиділи охоронці Душмана, підвівся спортивного штибу зарізяка з якоюсь ґудзуватою головою. На його мармизі читалася лиховісна, жорстока радість.

Музиканти тут же притьмом похапали інструменти й через пень-колоду вдарили якийсь примітивний реп.

— Руська народна, — оголосив Барабаш, узявшись обіруч за мікрофон, — блатна хороводна... «Ой коли ж ми наїмося тюльки з головками!» А точніше — пісня про свиней!

Реп ритмічно бився під стелею, й разом з ним почав тупцювати, вимахувати руками й крутити головою Барабаш—як ведмідь на гарячій сковороді, ото так!

Люди, не бийте свиней, Бо свині кращі за людей! Людина може украсти чи вбить, Свиня ж не може цього зробить! Хлопці з дівчатами йдуть, Пляшку в кишені несуть, А цуцик з-за тину кричить: «Свиней треба, хлопці, любить!»

Він співав грубим прокуреним голосом і досить-таки непогано потрапляв у ритм. Люди в ресторані й їсти перестали та все дивилися на цю чудасію.

Свиня — подруга моя!
Не зрадить вона, мов змія,
Вона хоч свинею й свиня,
Але на другого мене не зміня!
Хлопці з дівчатами йдуть,
Пляшку в кишені несуть,
А цуцик з-за тину кричить:
«Свиней треба, хлопці, любить!»

У залі вибухнули аплодисменти. Повії, шулери, кидали, рекетири й бізнесмени, які зібралися в цьому ресторані, добре знали, що стоїть за цими словами, — жорстоке, потворне й до краю абсурдне життя, в якому навіть від найближчих людей можна чекати зради й підступу. Ми з Душманом слухали й задоволено кивали головами, а Воха за сусіднім столиком аж дриґався всеньким тілом у такт мелодії.

О свині кохані мої!

Хай вас не їдять буржуї.

У світле майбутнє свиней
Візьмемо ми замість людей!

Хлопці з дівчатами йдуть,
Пляшку в кишені несуть,
А цуцик з-за тину кричить:

«Свиней треба, хлопці, любить!»

У залі зірвалися справжнісінькі тобі овації. «Браво, браво!» — кричали одні. «На біс!» — волали другі. «Та це ж справжнісінький Майкл Джексон!» — горлали якісь обкурені дівчата й лізли до Барабаша цілуватися. Потім його потягли за столик і, посадивши у фотель, стали напувати коньяком.

- Ну, - сказав Душман, глипнувши на свого золотого «Лонжіна», - мені пора. Сьогодні їдемо на стрілку, так що... - він стис мені руку й глянув просто у вічі своїм твердим і трохи божевільним поглядом: - У бригаду до мене підеш?

Я приклав руку до серця.

— Братухо, — сказав я проникливо, — ти знаєш, як я тебе поважаю! Ти — афганець, я — афганець... саме собою, правда,

ж? Але в мене зараз геть нема бажання говорить про справи! Я хочу пити, гуляти...

— ...та баб жарити! — кивнув Душман.

Я дико посміхнувся й у дзеркалі за баром побачив, як лице моє стало тупе мов коліно.

- Ну, - сказав я, - баб жарити - це святе! Це - як Бог велів! А то нащо ж вони й на світі живуть!..

На боковому шклі джипа химерними розмазаними сполохами пропливали вогні зустрічних авт.

— Ти куди це гребеш? — озвався на задньому сидінні Барабаш.

Я перетнув трамвайні колії й почав звертати на проспект.

- Куди, куди... буркнув я нарешті. Додому, куди ж іще! На сьогодні програму вичерпано.
 - А лівки?
 - Які ще, в дідька?
- Ну ті ж, як їх... соски! Я ж хотів прихопити пару штук з ресторану!

Я покрутив головою.

— Переб'єшся! Давно від сифілісу лікувався, га? Барабаш ляснув мене по плечу.

- Слухай, так ми ж устругнемо іще один трюк! Ти чув про такого авторитета, як Доктор?
- Ну! буркнув я, наглядаючи за дорогою. Бригада невелика, але добре укомплектована. Контролюють кілька барів, казино і продуктовий ринок. Особовий склад: колишній спецназ, спортсмени й студенти фізкультурного інституту. Тримають масажний салон, де трудяться дівчата за викликом... я замовк на півслові й глянув на Барабаша.

Він узяв пляшку джину, котра стояла долі, й зробив добрячий ковток.

- Бригада Доктора зітнулася з Хоботом. Не поділили отой продуктовий ринок. В'їжджаєш?
 - Більш або менш. Далі?
- Задзвонимо в той салон і замовимо дівчаток. А як приїдуть, то платити не будемо. Охорону ж відлупцюємо й викинемо за двері мов котів скотобазних.

- Нуйщо?
- Подвійна користь: і дівчат на дурняк взуємо, і Хобот знатиме, що його вороги— це й наші вороги теж. Втямив?

Я трохи подумав.

- Дурний цей план у тебе, сказав я нарешті. Так само, як і вся операція, між іншим!
 - А імідж?
- Hy, сказав я, звертаючи у двір і паркуючись біля крайнього під'їзду, хіба задля іміджу!..

Ми вилізли надвір і спинилися коло авта. Було холодно. Після опівночі розпогодилося, й у нічному небі мерехтіли міріяди зірок.

- Цікаво, задираючи голову, сказав Барабаш, а там рекетня ϵ ?
 - Де це?
- Ну, там же ж... на інших планетах, у зоряних світах, коротше!

Я постукав його пальцем по лобі.

- Що, контакти заскакують? Чи конденсатори потекли?
- Hy я ж серйозно! образився Барабаш.

Більбонський невдоволено подивився на нього й гавкнув.

— От бач, і собайло каже, що це дурня! Мало тобі своїх одморозків? Ось почекай, матимеш їх сьогодні до біса й трохи!..

Ми увійшли до передпокою, і я зацікавлено роззирнувся довкруги.

- Так, діловито сказав Барабаш, тепер давай дівок викликати! І хутко, причому. А то сперма скоро горлом піде...
- Та чули вже, чули... невдоволено буркнув я й дістав мобільний телефон. Номер?

Барабаш пошукав щось на столику.

— Ага, осьо в газеті... Господа! — голосно почав він. — Если вы желаете провести ночь, полную грез, то наши прелестные проказницы погрузят вас в океан блаженства и неги... А що це за «нега» така?

Я відмахнувся.

— Алло? — сказав я. — Алло! Слышь, командир, это у тебя там проказницы? Какие? Ну, эти же, блин... прелестные! Ну,

в газете написано — проказницы, блин, которые погружают... типа в океан какой-то, что ли! Да, пару телок... Молодых, конечно! Да нам старухи и на хрен не нужны, ты че! Ну... И чтоб делали все по первому классу... ну чтоб умели все, поял? Ну давай, ждем... Адрес? Записывай, блин! — я продиктував. — Слышь, командир, а это у тебя типа скорой помощи, да? Ну, для тех, которые от спермотоксикоза страдают, блин!.. Да уже сил нету, слышь! — «Сперма з носа тече», — вставив Барабаш). — Вот братан жалуется, блин, — сперма, мол, изо всех дыр лезет... Да за бабки не беспокойся — забашляем по полной программе. Все сполна получите, слышь... Короче, ждем... да?

Я вимкнув телефон і, зітхнувши, сховав його в кишеню. Тої ж миті Більбонськийй глянув на мене й загарчав.

— Ти... — почав було Барабаш.

Я поклав палець на губи.

- У приміщенні хтось $\epsilon !$ пошепки сказав я йому.
- Ну! здивувався Барабаш.

Я дістав з наплічної кобури парабелум і штовхнув запобіжник.

— Де? — поспитав я Більбонського.

Він тицьнув носом на двері, котрі провадили в глибину приміщення.

— Багато?

Більбонський гавкнув.

- Гостей у тебе не було? поспитав я Барабаша. Дівок яких-небудь?
 - A шо?
- Собайло дає знати, що в тій кімнаті якась істота. Жінка, скоріше за все.

Барабаш вдарив себе кулаком по лобі.

- А-а, сказав він, засовуючи свого макара за пояс, так це ж Зоряна! Тьху на тебе, скотиняко!
 - Ти про що? витріщивсь я на нього.

Він загилив ногою двері у вітальню.

— Де це вона... а осьдечки ж, глянь! Зорянко, на-на! Іди сюди, моя кицю!

Більбонський напружився, готуючись до стрибка.

- Сидіти! — сказав я йому. Тоді зайшов до вітальні й став роззиратися довкруги.

Кімната мала такий вигляд, наче в ній мешкала свиня. Стіни були голі, на долівці валялися порожні пляшки, бляшанки з-під рибних консервів і упаковки од «Кіті-кету». В кутку висіла боксерська груша, а коло неї бовваніла штанга з повним комплектом дисків. Тут же стояли й двопудові гирі. Більше в приміщенні не було нічого.

- То де ж ця Зоряна? - поспитав я.

Більбонський погрозливо загарчав.

- А осьо ж! — вигукнув Барабаш, витягуючи з кутка якийсь грубелецький канат. Тоді повісив його собі на шию. — Красіва, еге ж?

Люди добрі, в мене й очі рогом полізли! Довжелезна оливково-жовта змія поволі обкручувалася довкруг цього п'яного обревка, й її лускатий тулуб лиснів у світлі електричної лампи, наче відполірований.

— А т-ти ж моя мармулєточка! — сказав Барабаш, цілуючи її в писок. — Ти ж дєвочка моя ненаглядна!

Я отямився й покрутив головою.

— Слухай, що це ти притяг до квартири? Та це ж анаконда... річковий пітон!

Барабаш махнув рукою.

— Уяви собі, — він підійшов до мене, й анаконда насторожилася, войовниче висунувши свою банькату голову з-за його довбешки, стриженої під нуль, — іду якось увечері підземним переходом... глип — стоїть якийсь чолов'яга, й ця зміюка в нього на шиї. Чуй, каже, командір, — пітон треба? Я глянув, і так вона мені понравилася... а вмазаному, сам знаєш, море по коліна! А як же ж звать, питаю. Зоряна, каже. Та ти не бійся, вона од якогось крутого втекла та в нас у під'їзді бігала... а люди лякалися, то я зловив. Я, каже, в Нікарагуа воював, а там пітонів усяких до гибелі, то я знаю, як з ними треба! А чого ж, питаю, Зоряною назвав? А в мене, каже, жінка Зоряна... така змія, що цій треба вчитися в неї!

Я взявся за голову.

- Дядьку, а ти уявляєш, яка вона виросте?
- А яка ж?

— Чоловіче, вони п'ятнадцять метрів завдовж сягають! Одного чудового дня вона просто ковтне тебе й буде перетравлювати два місяці! Ти що, здурів?

Барабаш погладив анаконду по голові.

- Зоряна мене ковтне? Ну ти даєш! Вона мене так полюбила, що ми й спимо удвох. Ото залізе під ковдру, згорнеться в клубок... а голову мені під пахву й кімарить собі, як дитина!
 - Добра дитина! Метрів зо два, либонь?
 - Три з половиною! гордо сказав Барабаш.
 - То ти її хоч годуєш?
- Та певно ж! Зразу давав «Кіті-кет», але він їй щось був не до шмиги... то я їй м'яса! Уявляєш, влупила п'ять кілограмів— і хоч би хрін! Спала після того, правда, три тижні...
- Вона й тебе колись влупить і не облизнеться! сказав я. Ну, то воно, може й добре одним йолопом на землі буде менше!

У передпокої пролунав дзвінок.

- О, — потер долоні Барабаш, — соски наші приїхали! Ану ж бо, глянемо, що за товар нам привезли ці обревки!

Першим до квартири ввалився кремезний бецман з винятково дурною фізіономією. На сходовому майданчику чутно було якийсь шепіт і хихотіння.

— O, — сказав бецман, розглядаючи нас із Барабашем, — щось знайоме! Із бригади Кошмана, еге?

Барабаш грізно скорчив свою звірячу мармизу.

- Ти баб давай, а не язиком ляпай! Поняв?
- І хутчій! докинув я й собі. А то сперма вже до горла підходить!

Бецман простяг руку.

- По сто баксів з рила!
- А соски?
- Зразу гроші, а потім соски! Правил не знаєте?

На сходовому майданчику знову захихотіли.

- Не поняв? поволі сказав я. Блатний, еге? Сильно вумний, еге?
 - Бакси гоніть! вперто повторив бецман.

- Які... які ще бакси, на хрін! витріщився на нього Барабаш. Ми ці... як на них... ветеринари! Афганістану которі, поняв? Ми в голову поранені, на хрін!
- Нам безплатно положено, блін! сказав я, заходячи бецманові за спину.

Він блискавично розвернувся, завдаючи мені удару п'ятою, але Барабаш зловив його за ногу й, крутонувши, повалив додолу. В передпокої розляглося ревіння; я рвонув двері на себе й віч-на-віч зіткнувся з іще одним охоронцем, котрий спробував було зацідити мені в перенісся; ухиляючись од атаки, я захопив його зап'ястя обома руками, обернувся й, вивертаючи плечовий суглоб, завдав його лікоть собі на плече. Больовий шок наступив миттєво: харцизяка зойкнув і тут же звис на мені наче лантух.

- Заходьте, киці мої солодкі! посміхнувсь я дівчатам. Вони дивилися на мене й мовчали.
- Не поняли, на хрін?! гаркнув з дверей Барабаш. Так зараз фейси будемо чистить!

Я відпустив охоронця, й він м'яко повалився на підлогу.

— Не лякай мені зайок... білочок наших маленьких! — сказав я Барабашеві. Тоді знову посміхнувся. — Не бійтеся, кішечки, — бить вас ніхто не буде! Ми хоч і в голови поранені, але ж нас лікують!

Першим, кого я вздрів у передпокої, звичайно ж, був Більбонський. Він сидів біля охоронця й, вищиривши свої зубиська, пантрував за кожним його рухом. Драб валявся на підлозі лицем униз і по сто баксів з рила більш не вимагав.

- Що ти йому зробив? поспитав я Барабаша.
- Ногу трохи пошкодив... до весілля загоїться! А ти свого обревка замочив, га?

Дівчата дивилися на нас і дригоніли, мов у лихоманці.

— Перелом ліктя, — я стусонув носаком бецмана, котрий лежав на підлозі. — Ти, обревку... вставай, на хрін! Забирай свого друга, й щоб тобою тут більш не смерділо, втямив?

Коли двері зачинилися, Барабаш чимдуж ляснув одну з дівчат нижче спини.

— Оце зад! — вдоволено заіржав він, потираючи долоні. — Ану гаття, лошиці... зараз буде вам груповий секс із цим самим... садомазохізмом і цею самою... зоофілією вкупі!

Дівчата посунули у вітальню наче вівці. Більбонський аж загорлав од захвату й, підстрибуючи, кинувся за ними вслід — він страх як любив спостерігати за статевим актом.

- Так, сказав я, коли ми з Барабашем посідали на дивані, зразу признавайтеся триперні?
- Тільки правду кажіть, грізно скорчив свою звірячу мармизу Барабаш, а то заріжемо, на хрін!

Повійниці стояли ні в сих ні в тих.

- Послушайте, крутые, озвалося нарешті чорняве дівча з янгольським писком, вы че это себе позволяете? Да вы хоть представляете, что с вами будет через полчаса?
- Вас же уроют, на хрен! сказала друга, нахабно витріщивши підмальовані очі. Ребята как приедут на джипе...

Барабаш вперся кулаками в диван і звівся на ноги.

- В глаз дати?

Я смикнув його за руку.

- Не лякай мені дєвочків… ти, обревку! А ви, голуб'ята мої, я дико посміхнувся, й обидві зблідли мов стіна, зараз же розібралися догола… раз-два!
- Сорок п'ять секунд! гаркнув Барабаш. Котра не встигне буду тренувати!

Дівчата кинулися зривати з себе одяг. Досвід у цьому ділі у них був неабиякий, але за півхвилини стало ясно, що в армійські нормативи їм не вкластися.

- Не встигаємо? лагідно поспитав Барабаш. Що ж, будемо тренуватися!
- Не доходить через голову, докинув я й собі, дійде через руки й ноги! Одяглися.

Коли вони похапцем понатягували на себе шмаття, Барабаш дістав сірника.

— Горить, — пояснив він, — сорок п'ять секунд. За цей час нормальний боєць може роздягнутися двічі. Погнали!

Повійниці заметушилися, мов дві мавпи. На підлогу полетіли спідниці, колготки, ліфчики... Вони аж із шкури вилузувалися, так поспішали! Барабаш дивився на них і радісно посміхався.

— Не встигаємо, — констатував він, задоволено розглядаючи обвугленого сірника. — Що ж, будемо продовжувати тренування!

— Ну ребята, — заскімлила чорнявка, — ну хватит прикалываться, в натуре! Ну че вы, в самом деле-то...

У кишені задзвонив комірковий телефон.

— Да, — сказав я недбало. — Он, какой же еще хрен! Че? Че ты сказал, в натуре? Тебе еще одну клешню сломать, да? Ты кто по жизни, на хрен? Кто по жизни, спрашиваю? Чего? Давай. — (Доктор буде говорити, — сказав я Барабашеві, прикриваючи мікрофон долонею). — Здорово, братуха! Я, кто же еще. Да плохо вели себя ребята, вот и пришлось вломить... Невежливы были, поял? Ну, если поял, значит, все дела... Чего? Ну, это как сказать: кому блатной — а кому портной... сам знаешь! А, не забудешь... Ну, если тебе так легче, то я не против! Не забывай, конечно. Кто старое забудет, тому оба глаза вон... сам знаешь! Короче, побазарили — и хорош...

Я вимкнув телефон і дико посміхнувся.

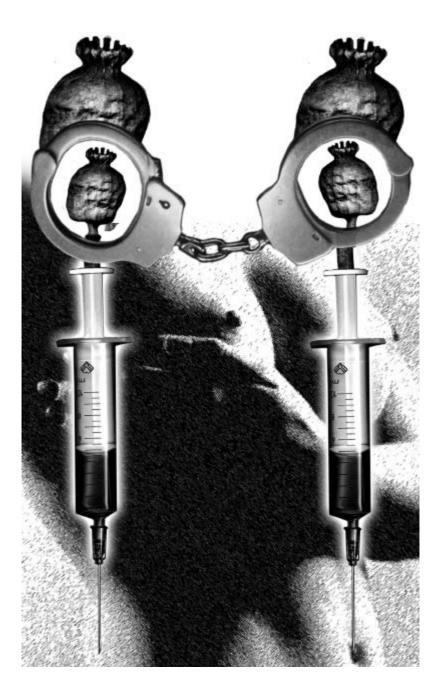
- А ви казали: ребята, на джипе... тоді зненацька скорчив звірячу гримасу. Ви ще й досі не роздяглися? Що... які тренування? Відставити!
- Відставити! гаркнув Барабаш і собі. Догола роздяглися, раз-два! Ти, чорнява... що це ти держишся за ті труси, наче мавпа за гілляку? Ану зняла, хутко!

Ну, дівчата й справді були першого сорту,— наче яблука, такі тугі й налиті! Голяка вони до решти втратили свій апломб і тепер були, як худоба, котру мають гнати на заріз.

- А тепер, - скомандував Барабаш, окидаючи їх оком знавця, - танці давайте! Поняли?

Повійниці витріщилися на нього мов телята на мотоцикл.

- Танці?! отямилася нарешті чорняка. Ти що, крутий, ума рішився?!
- Я тебе рішуся зараз! Барабаш посварився на неї своїм здоровезним кулацюрою. Давай цю саму... польку... й побистрому!
- Не поняли команду?! гаркнув я. То зараз будемо знов тренувати...
 - ... поки не попадаєте! докинув Барабаш. Hy?! Дівчата перезирнулися.
 - Ми польку не вміємо!
 - Танець живота?

- Ну, це можна... цьому нас вчили!
- Ото й погнали! скомандував Барабаш, вмикаючи магнітофон. Але в темпі... й без вибриків мені, а то заріжу!

Під стелею попливла тягуча східна мелодія. Дівчата пішли вихиляса, дригаючись у такт музиці. Вони трясли своїми тілесами, вигиналися й закидали руки за голову, млосно заводячи очі під лоба. На танок живота це й близько не було схоже— я бачив, як його виконують у Пакистані, й нині отака профанація навівала на мене нудьгу.

— Ану ж бо і я з вами! — вигукнув Барабаш.

Я озирнувся й аж рота роззявив: цей обревок уже встиг розібратися догола й навіть повісив на шию Зоряну. Змія неначеб аж струмувала по ньому своїм оливково-жовтим тілом.

— Гоц давай, гоц! — заревів Барабаш, підбігаючи до дівчат. Ну це було й видовисько! Треба, сказати, що Барабаш всенький розписаний татуюванням: на грудях виколота голова міліціянта в картузі з радянською кокардою, й коли глибоко вдихати повітря, міліціянт шкірить ікла; на спині — портрет Че Гевари зі здоровезною чорною бородою; нижче, на сідницях, двоє чортів, котрі держать лопати з вугіллям — під час ходи ці почвари починають рухатися, й здається, ніби вони по черзі жбурляють паливо в топку, себто в задній прохід; але найбільшою ж гордістю цього обревка був фалос — із вживленими під шкіру кульками, розписаний фразами на кількох мовах, а на голівці витатуювана муха... ну, як жива, їй-богу!

- Be-e-e! завищали дівчата, угледівши Зоряну.
- Стоять! гаркнув Барабаш. Чого полякалися, дурепи... це ж ваша сестра!

Анаконда насторожилася, загрозливо похитуючи своєю банькатою головою.

- Вона кусається?
- Хто мене слухає, того не вкусить! заявив Барабаш. A хто не виконує команди, зразу ж гаплик!
 - Проковтне, суворо сказав я, й не облизнеться!
- Гоц! заволав Барабаш, закидаючи хвіст анаконди собі на шию. Погнали, ну!

Всі троє почали плигати й тупати ногами. Дівчата боязко глипали на змію й старалися триматися подалі. Барабаш стрибав мало не до стелі, і його прутень гойдався то вгору, то вниз, гучно бухкаючи по животу. Ритм усе наростав і наростав, повійниці плигали все хутчій, заохочувані ляпасами нижче спини, котрі щедро роздавав їм Барабаш, змія перелякалася й цупко сповила його своїми кільцями, конвульсивно смикаючи головою, Більбонський аж горлав од утіхи, а тоді почав стрибати довкруг тієї трійці, — аж врешті я й сам перейнявся цією забавою і став ляскати в долоні.

— Нормально! — заволав Барабаш і так ляснув чорнявку, що вона підстрибнула мов дика коза. — Темп давай, темп!

У кишені запищав комірковий телефон. Я неохоче відірвався від споглядання цього захоплюючого видовиська й приклав слухавку до вуха.

— Ну, — сказав я нетерпляче. — Хто? А, це ти... привіт! Розважаємося, що ж іще... На імідж працюємо, одне слово. Ну... Пропозиції? Були, ще й скільки! Без роботи не зостанемося. Що? Нарешті можна? Ого, навіть так? Зробимо, нема проблем... У якому стані? А в якому ж він іще може бути! В робочому, звичайно. Голову під кран з холодною водою — і хоч зараз в бій! Та голий з дівками скаче... і змія на шиї. Зоряною зветься. Звідки? А купив, каже. В переході начебто... в переході, кажу! Ну в якому ж іще — в підземному, треба думати. А я звідки знаю? Доларів за сто ніби... Та я собі руку по лікоть одрубав би — такі гроші вгилити! Одне слово, я зрозумів. Зробимо, нема проблем... Відбій.

Я сховав телефон у кишеню й глянув на Барабаша.

- Ти, обревку... тривога!
- Що? не втямив Барабаш.
- Тривога, кажу! Вдягайся... сорок п'ять секунд!
- Робота?
- А який же хрін! Ви, двоє, глянув я на дівчат, урили звідси, в темпі! Ось вам по двісті доларів.

Барабаш плигав на одній нозі, вдягаючи джинси.

- По дві сотки?! вирячився він на мене.
- Глухни! гаркнув я, застібаючи ремінь наплічної кобури. Зайки он як перенервували... одна твоя Зоряна чого варта! Теж професія собача, хай йому дідько...

- Да, плаксиво потвердила чорнявка, ховаючи гроші в ліфчик, из нас еще ни одна скотина так не издевалась, как вы сегодня!
 - Тобі забашляли? поспитав я в неї.
 - -Hy!

Я розвернув чорнявку лицем до дверей і, розмахнувшись, щосили ляснув її нижче спини.

— Ану забирайтеся звідси обидві! Щоб і не смерділо тут вами, ясно?

Над шосе клубочився туман, пронизаний різким жовтим світлом автомобільних фар.

- Телефонував шеф, сказав я, наглядаючи, як Барабаш виходить у лівий ряд, обганяючи якогось пікапа. Зараз відбудеться замах на Хобота. Виконавці четверо бойовиків із бригади Короля. Місце акції двадцять сьомий кілометр окружного шосе, біля автобусної зупинки. Зброя: автомати Калашникова й, можливо, ґранатомет.
- Хріново… буркнув Барабаш. Не люблю я цих базук… ше з Анголи не злюбив!
- Хобот їде з охороною. В конвої п'ятеро бойовиків. На озброєнні пістолети й один АКСУ. Наше завдання встигнути на той момент, коли почнеться перестрілка.
- Замочать вони його, як мамонта! Калаші... а ще ж ця базука! Як сконцентрують вогню...

Десь далеко попереду пролунав вибух. Потім почувся барабанний дріб автоматних черг.

— Повний вперед! — скомандував я, дістаючи з-під сидіння свого узі. — Дави на газ... дави!

Турбіна заревла, й джип стрімко рвонув уперед. Ліс обабіч шосе зіллявся в одну темну стіну. Стрілка спідометра повзла вгору: сто двадцять... сто п'ятдесят... сто сімдесят... сто дев'яносто...

- Ось вони, гади! вигукнув Барабаш, схилившись над кермом.
- Гальмуй! крикнув я, переводячи запобіжник автомата. Посеред шосе горіло авто. Ми гнали на повній швидкості, й палаючий кістяк автомобіля все зближався й зближався.

аномально зростаючи в розмірах, аж я вже міг розрізнити кульові пробої, од яких його кузов був наче решето, й погнуту кришку капота, яку відкинуло вибухом аж під обочину, й два трупи, котрі чаділи на передньому сидінні, скорчившись, мов равлики на пательні, й навіть мутно-білі осколки автомобільного шкла, якими засипаний був усенький асфальт коло авта.

— Оце робота! — захоплено вигукнув Барабаш. — Пару хвилин — і був би гаплик!

Автоматна черга вдарила в лобове шкло, й воно розприслося на кавалки. Барабаш загальмував і, вистромившись із вікна, пожбурив ґранату. Видно було, як голубий вольво біля узбіччя підстрибнув, а тоді зайнявся цегельно-рудим полум'ям. Я вискочив із джипа й, присівши за колесом, став стріляти по бетонній будці. З-за вольва вибігло двоє бойовиків; вони горіли живцем, з диким криком намагаючись зірвати з себе палаючий одяг. З кущів коло автобусної зупинки стріляли в наш бік. На тому боці шосе стояло двоє авт, і відтіля смалили з пістолетів охоронці Хобота.

— Обревки ж ви скотобазні!— заревів Барабаш, натискаючи спуск свого акса.

З-за бетонної будки вистромилося конічне рило базуки; автоматна черга випередила ґранатометника, й базука задерлася вгору, тоді хитнулася вниз, а потім на тротуар викотилася постать, сливе цілком пошматована кулями. Базука загриміла по бетонному хіднику й одлетіла аж на узбіччя. Барабаш стріляв і стріляв, не даючи кілерам і голову виткнути з кущів. Я дав наосліп кілька черг, тоді опустив автомат і прислухався.

- Ти, обревку... отямся! крикнув я Барабашеві.
- Шо? не втямив той.
- Отямся, кажу! Он, послухай...

Барабаш зняв палець зі спускової скоби. Його звіряча мармиза розчаровано скривилася.

- Гей, кричали з того боку шосе, гей, братва! Чуєте, ні?
 - Hy! гаркнув Барабаш.
 - Перестаньте смалить, е!
 - А це ж якого хріна? гукнув Барабаш.
 - Уже всіх повбивали... кінчайте війну, е!

- А ви хто такі?
- Та ми не ті… не ті, хто в тебе стріляв! Ми ці… одне слово, ми зовсім інші, поняв?
- Ти мене на «поняв» не бери... поняв?! гаркнув Барабаш. А то зараз як рубону з калаша! Хто такі?
 - З того боку мовчали.
- Я Хобот! нарешті озвався грубий товарячий бас. Чув?
 - -Hy!
 - Якщо чув, то виходь! Поговоримо.

Барабаш подивився на мене. Я заспокійливо кивнув і показав свій автомат— не переживай, мовляв!

- Тільки не жартуй, бригадире! висунувши голову з-за радіятора, гукнув Барабаш. У мене боєць у засідці... втямив?
- Да не вспапашивайся, братан! Че ты вспапашиваешься, в самом деле? Зуб даю, никаких подлянок!..

Барабаш поклав свого акса на капот і поволі вийшов із-за джипа. Видно було, як на тому боці з-за авт вилізла кремезна довгорука постать. Я взяв її на приціл і завмер — ану ж бо якийсь із цих одморозків смальне здуру в Барабаша! Він хоч і бовдур, яких мало, але ж усе-таки бойовий побратим... Врешті, я й сам бовдур, так що нема чого тут розводитися.

- Эт че вы здесь за качалово развели? грізно поспитав Барабаш, коли обоє зупинилися насеред шосе.
 - А ты не в курсах?! вирячився на нього Хобот.
- Да какое, на хрен! вигукнув Барабаш. Я эти все разборки в гробу видал! Мы с корефаном едем себе, как порядочные, в кабак, при всех делах, никого не трогаем, ни кому ни хрена не должны... а тут, блин, какая-то мразь пуляет в лобовое стекло! Че за дела, э?!
 - Послушай, братан... почав було Хобот.
- Да че «послушай», че «послушай»! На хрена мне все эти дела! Мне стекло теперь надо менять, блин! Стекло менять надо... поял, да? Оно пять кусков стоит, на хрен!

3-за машин вилізло двоє бойовиків. Зброї в них не було. А одного все-таки зоставили в засідці, констатував я... ну-ну!

— Братан, я тебе должен! — сказав Хобот, приклавши руку до серця. — Ты меня выручил, рубишь? Эти казлы верняк

замочили б нас... еще минута — и кранты! А стекло купим, это хреновина...

- Ни хрена себе хреновина! вигукнув Барабаш. Да на хрена мне такая струя! Нет, че за дела еду себе, как порядочный оттянуться в кабаке, никого не трогаю... и попадаю в мочилово! Да на фиг мне все это надо, пойми!
- Братан, ты не въезжаешь! озвався один з бойовиків. Это Короля отморозки танк тебе изувечили!
- Ко... Короля?! вигукнув Барабаш, озираючись. Где они, пидарасы? Да я им сейчас фейсы буду чистить, блин! Я их сейчас на куски буду резать, уродов!

Хобот поклав йому руку на плече. Оддалі все це здавалося якимсь жаским фарсом: палаючі авта, що викидають у небо стовпи чорного диму, мокре асфальтове шосе, на якому танцюють відкиди цегельно-рудого полум'я, нудотний сопух смаленого людського м'яса — і кремезні постаті в спортивних костюмах і шкірянках наопашки, неначеб ці люди на хвилинку вибігли з квартири по цигарки.

- Да не вспапашивайся ты, братан! Ну че ты, в самом деле...
- Да че «не вспапашивайся»! заревів Барабаш, вимахуючи руками. Я их на счетчик поставлю, блин! Они у меня дерьмо будут хавать, казлы вонючие! Это стекло пятнадцать кусков стоит, понял!

Дурний-дурний, а хитрий, подумав я... добре грає свою ролю! Однак цю комедію треба закінчувати...

— Э братуха! — сказав я, вилазячи з-за джипа. — Какого хрена мы здесь торчим, слышь?

Барабаш озирнувся.

- Не понял юмора?
- Менты же сейчас нагрянут... ты че! Уходить надо, блин! Один з бойовиків раптом загилив себе по бритому черепу.
- Ебать мои веники... кого я вижу! Братан, это ты?
- Ну, я! Дальше?
- Да ты че, забыл? Не помнишь меня, да? й до Хобота: Это же Кавказца человек... я еще у Алекса пахал, так его знаю!
- Группировка? здивовано витріщивсь я на нього. Тоді дико заіржав і ляснув його по плечу. Братуха, вот не ожилал!..

Групіровка обернувся до Хобота.

- Вот это дела! Слушай, бригадир, нам крупно повезло, что он здесь оказался!.. Это же боец на все сто! И такой каратист... Брусли рядом с ним отдыхает!
 - Погоняло? глянув на мене Хобот.
- Оскар. А это Барабаш! показав я на Барабаша, котрий тут же грізно скорчив свою звірячу мармизу. А че это у вас за разборки? Мы едем себе, едем...
 - Да вы че, в натуре, не знаете? здивувався Хобот.

Я дико посміхнувся.

- Братан, да откуда же! Мы катим себе, как порядочные, в «Шинок», никого не трогаем... а тут вдруг какой-то урод киздячит нам из калаша в лобовое стекло! Ну, мы и вспапашились, как звери...
- Потому шо шо ж! Ведь это стекло пятьдесят кусков стоит! знову встряв Барабаш. Я этого Короля на уши поставлю, казла!..
- Да какие пятьдесят, братуха! посміхнувсь я своєю коронною посмішкою. Й до Групіровки: Так они мочилово хотели здесь устроить, что ли?
- Hy! кивнув той. Кизданули из «мухи» в первую тачку, а затем из трех стволов как накрыли... А у нас че, у нас макары, против калашей не пляшут ни хрена! Я Хоботу и говорю: уходим, на хрен... замочат, блин, как мамонтов!

Я озирнувся.

— Да, братва... уходить надо — мусора, наверное, уже подъезжают! — і до Хобота: — Ладно, братан... как-нибудь встретимся! Шарик-то круглый, сам знаешь!

Він подав мені руку. Вона була здорова й тверда мов лопата.

- Держи кардан! Короче, я тебе должен, понял? Если че надо так сразу! Идет?
- Об чем базар, братуха! я знизав плечима. Само собой вышло, как видишь...

З того боку шосе грюкали дверцята авт. Барабаш висадив прикладом рештки лобового шкла й заліз за кермо. Тоді глянув на мене.

— Нуйщо?

- Все йде за планом, я вмостився на задньому сидінні й затріснув дверцята. Погнали!
 - Куди?
- До Бені в лавку сирі вареники їсти! гаркнув я. В автосервіс, куди ж іще... шкло ж треба вставляти, обревку!

Ми вже вертали з автосервісу, коли в кишені у мене задзеленчав комірковий телефон.

— Гало! Гало! А, це ти, братан... Ну, як справи? А... а, ти про наші справи, чи що? — («Хобот говорить», — звістив я Барабашеві, прикривши мікрофон долонею). — Та нічого, все о'кей! Так, без роботи... Викинули нас, к їдрьоній матері! Ментів одлупцював — от і опинився на вулиці. Мент, розумієш, людина, а 9 - ні! Одне слово, така вона селяві, як люблять казати французи... Селяві, кажу! Ну, фраза така є: життя — річ хрінова... це по-французькому! Роботу? Та як тобі сказати... Треба б, звичайно. Залежить од того, які гроші. У тебе? В бригаді? Ну, не знаю... Треба подумати. Добрі грошенята, кажеш? Навіть так?! А, це інша справа... Тоді згоден, звичайно. За братана відповідаю. Куди я, туди й він! Незгірш од мене, до речі. Боєць — на всі сто! Та ти ж сам бачив — звір, а не людина! На кого покажеш, того й мочить. Тільки вчасно зупинить треба, — бо як розбушується, так мочить всіх підряд... перехожих в тім числі! І навіть маленьких діток, уяви собі! — (Барабаш озирнувся й посваривсь на мене своїм здоровим кулацюрою). — Отакі справи... В спортзалі? Де це? А, знаю... двадцять четверта школа! Це навіть в кайф розімнемось як слід. Ми ж пиячимо вже два тижні... скоро бєлка почне хапати, в натурі! Значить, завтра о десятій? Будемо.

Я сховав телефон у кишеню й подивився на Барабаша.

- Ти, обревку... слухай уважно!
- Шо? не втямив Барабаш.
- Слухай, кажу! гаркнув я. Від сьогодні пити зав'язали, ясно?
 - А якого це хріна?!

Я поважно надув щоки.

— Ми прийняті на роботу... в бригаду Хобота, як і передбачалося оперативним планом!

За вікном сірів похмурий убогий досвіток. Насилу відірвавши голову від подушки, я роззирнувся доокруж і побачив, що ліворуч од мене виглядає з-під ковдри кудлатий писок Більбонського, а по праву руч — оливково-жовта хвостяка Зоряни. Сама ж кімната у вбогих ранкових сутінках була, неначе якась бичовня: купи порожніх пляшок по кутках, недоїдки, розкидані долі, брудні подерті штори... На додачу до всього під батареєю щось жахливо хропло... ну як сапою по стінах, ото так!

— От же ж клятий Барабаш! — пробурмотів я, хапаючись за голову. Перед очима все пливло, а в роті немов би колгоспна свинарня ночувала. — Треба ж було так надудлитися. А все цей обревок: давай обмиємо та давай обмиємо... було б що обмивати — шиби до авта!

Більбонський подивився на мене й гавкнув. Учора він вижлуктив цілісіньку миску «Мартеля», й тепер йому теж хтілося похмелитись.

— Переб'єшся! Хитрий ти дуже... — я сів на край ліжка й тут же схопився мов обпечений: піді мною шалено заборсалося щось живе! — A сказ на тебе... ще й анаконд повна квартира!

Зоряна вислизнула з-під ковдри й, ображено глипнувши на мене, поплазувала в куток. Більбонський глянув на неї й позіхнув.

- Позіхай, позіхай... - сказав я йому. - Як хлебтати коньяк, то перший, - а хазяїна від пітонів охороняти немає кому! Цікаво, що це за худобина хропе під батареєю?

Я підійшов до матраца, де лежало щось замотане в сіру солдатську ковдру, й загилив його носаком. Згорток заворушився, й з-під ковдри виткнулися здоровецькі брудні лапи. Ну певно ж, це був не хто інший як Барабаш!

— Ти, обревку... вставай! — хропіння ущухло, але реакція була нульовою. — Рота, підйом! Тривога!

Барабаш блискавично відкинув ковдру й, вихопивши зпід матраца автомат, зірвався на ноги. Скількись часу ми, кліпаючи очима, дивилися один на другого, мов два телепні, потім він допер, що й до чого, і розчаровано почухав свого волохатого живота.

- За такі жарти й кулю можна заробити! — буркнув він, укладаючись під батарею.

Я знову стусонув його носаком.

- Вставай, обревку! Вся країна вже на ногах: заводи гудуть, фабрики димлять, шахтарі видали на-гора перші сотні тонн вугілля, мартенівці вже третю плавку пустили... а ти хропеш, скот безрогий? Барабаш не озивався, і я продовжував просторікувати, ходячи по кімнаті й натягуючи джинси та сорочку. Дивися, щоб не було з тобою так, як з одним їздовим, котрий звався Куделя. Він теж полюбляв хильнути, й це врешті привело його до реченця. Якось цей Куделя так налигався, що замість свого обійстя втрапив на колгоспну свинарню. Загороду він, либонь, переплутав із власною хатою, бо заліз туди й уклався спати разом зі свиньми. І що ж ти гадаєш? До ранку ці тварюки зжерли його геть. Ото тільки чоботи вдалося відшукати... ну, й ноги в чоботях. Так ті ноги й ховали з музикою та з попом...
- Добрій свині, сказав Барабаш, укриваючись із головою, все на користь!

Я ще раз стусонув його носаком.

- Нічого мені користь! Вставай... зараз їдемо до Хобота. Забув?
 - Пів на дев'яту? глипнув він на свого «Ролекса».
 - Ну! Поки вмиємося, туди-сюди... Підйом!
 - А похмелитися?

Більбонський ухопив зубами ковдру і без усяких церемоній стягнув її з Барабаша.

- Ось! показав я пляшку «Джонні Вокера». Встаєш, ні?
- До цього торгу, швидко сказав Барабаш, схоплюючись на ноги, я й пішки! Де наші гранчаки?

Ми розклали на підвіконні закуску, і я поналивав шклянки аж по вінця. Барабаш, хекнувши, вилляв віскі у свою пельку, здорову й темну як верша, й дістав пачку «Вінстону».

- Між іншим, я, він тицьнув собі пальцем у груди, можу розказати історію, що твоїй проти неї немає чого робити... Бо наркоманія це гірше, як алкоголізм! Я от п'ю з дитинства, і хоч би хрін... а якби коловся, то вже давно б простяг копита!
 - Hy-ну? заохотив я його, наливаючи ще по одній.
- У нашому селі, почав він, перехиливши шклянку, наркомани розплодилися ще на початку восьмидесятих... у роки застою, втямив? Варили ширку з маковиння й торчали, аж дим ішов. А як почалася незалежність, то якась худобина привезла в село вінт. Ну, а він же ж, сам знаєш, збуджує сексуальний потяг... От на нашій вулиці одна школярка і вкололася. Слухай, воно її як взяло хоч ти що хоч роби! А тут, як на гріх, усі чоловіки по вулиці були на роботі. Вона туди, вона сюди... немає нікого! Вона тоді прибігає додому, роздягається догола і на рідного батька! Як хтіла, так і знущалася з нього... ґвалтувала вже, ґвалтувала години зо три, либонь! А тоді од повноти почуттів узяла сокиру, порубала татуся на кавалки й порозкидала по вулиці! Іде народ з роботи, а через кожні сто метрів то нога лежить, то рука, а то голова...
- Ці люди самі винні, сказав я, наливаючи знову. Наплодять дітей а тоді ради їм не дадуть!
- А нащо їх плодити, питається? кивнув Барабаш. Щоб виросли та зарубали?

Я зиркнув на годинника.

- Годі базікати. Збирайся і гаття!
- Зброю беремо? поспитався Барабаш з ванни.
- Пістолети... й пару обойм, про всяк випадок!
- Ще що?
- Спортивні костюми, кросівки, дві пляшки «Ахтамару». Поки що все.
 - Пить будем, чи як?

Я знизав плечима.

— Треба ж буде з братвою хильнути… хоча б символічно! Як же ж без цього?

- Що так, то так... сказав Барабаш, виходячи з ванни. Як писав цей чорт, як на нього... Маяковський: «Мне бы пить да пить, сквозь годы мчась»! Ну що, погнали?
- Вперед, сказав я, пропускаючи його в коридор. Залізними легіонами... без сумнівів і ремінісценцій!

Під скляною спорудою школи стояло кілька тяжких масивних джипів з тонованими шибами.

- Братва на місці, сказав я, роззираючись довкруги. Тоді трохи подумав. Де твій пістолет?
 - У сумці. А що?
 - Дістань і переклади в кишеню.

Барабаш загнав у руків'я свого макара обойму, клацнув затворною рамою і застромив за пояс, під светра. Ми зайшли у вестибюль і піднялися на другий поверх. Я загилив ногою якісь двері й, коли вони розчинилися, побачив коридор, а в ньому — стриженого драба, котрий сидів на підвіконні.

— Де Хобот? — спитав я, дико посміхаючись.

Драбуга плигнув додолу. Він був у спортивному костюмі, за поясом стриміла італійська берета.

- Не поняв... хто такі?
- Оскар із Барабашем... нас чекають! я ще раз посміхнувся. Да не вспапашивайся ты, братан!
- З того кінця коридору вже бігло двоє одморозків у спортивних костюмах.
- Шо нада? поспитався височенний зарізяка, тримаючи руку на ложі короткоствольного акса, що висів у нього на плечі.
- Домовлялися, кажуть! невпевнено буркнув драб. Тоді перевів погляд на нас. Як ви сказали?..

Я повторив.

- Нічого не знаємо! ще дужче насторожився зарізяка.Ви од кого?
- Самі від себе! не втерпів Барабаш. Послухай, браток...
- Чекай, чекай... кремезний ошелепок із розплесканим носом придивився до мене уважніш і раптом криво посміхнувся. Ах ти ж сука!..

- Це ти мені? поцікавивсь я, розглядаючи його з ніг до голови.
- Не... еще киздит, слышь! сказав ошелепок зарізяці з автоматом. Тоді знову подививсь на мене. Сам, значит, пришел... ну падла, блин! Ты, мразь, хоть помнишь меня, нет?

Зарізяка поворухнувся, і його пальці ковзнули по ложу автомата, лягаючи на спускову скобу; блискавично розвернувшись, я щосили вгатив його подвійним дзукі, — в щелепу й водночас під дихало; тут-таки поруч коротко хекнув Барабаш, і ошелепок, гупнувши потилицею об стіну, наче мішок посунувся додолу.

— Без подлянок! — я крутонув охоронцеві руку за спину й висмикнув з-за пояса берету. — Все будет о' кей, понял?

Зарізяка лежав горізнач під стіною й некоординовано дриґав руками й ногами. Барабаш байдуже глипнув на нього й, сплюнувши, застромив руки в кишені.

- Далі?
- Хріновина якась вийшла! стенув я плечима. Й до охоронця: Де Хобот?
- Тут... розминається! драб нітрохи не злякався й тримався, треба сказати, з гідністю. До хріна берете на себе, ясно? Вам звідси не вийти!

Я поплескав його по плечу.

- Ми й не збираємося звідси виходити, братухо! Веди нас до Хобота.
- Тільки правильно веди, устряв Барабаш, а то заріжемо!

Драбуга промовчав. Ми пройшли коридором і, звернувши, опинилися перед дверима тренувальної зали. Я жестом звелів охоронцеві заходити першим. Він штовхнув двері, і я відчув, як напружилися м'язи його передпліччя під моєю долонею.

— Атас! — заволав він скільки було сили.

Людей в залі було небагацько. Двоє харцизяк, які працювали в спаринґу, так і заклякли з піднятими руками. Якийсь йолоп завис на тренажері й дивився на нас, витріщивши очі. Перед маківарою стояв Хобот, і видно було, як на його чолі виступають краплі поту.

— Вольно... вольно! — сказав я, помахавши рукою.

Якусь мить Хобот дивився на нас, потім спересердя стусонув маківару кулаком і вилаявся.

- Эт че за приколы?!
- Непонятка вышла! я дико посміхнувся й поклепав драбугу по плечу. Бойцы у тебя нервные, братан... пришлось подлечить!
 - Не понял?
- Отдыхают ребята, расслабляются! пояснив Барабаш. Слабительное получили, въезжаешь?
- Капли Береша, блин! сказав я і заіржав, і той регіт гучно й моторошно пішов гуляти під склепінням тренувальної зали.

Хобот допитливо глянув на охоронця.

- В отключке! понуро буркнув той.
- Оба, что ли?
- -Hy!
- А че за дела?..
- Котик бочку начал катить... ну, фуфло погнал!
- Кому?
- Bo!.. драбуга показав на мене.
- Ну и?
- Вырубили обоих... я и глазом не моргнул!

Один із бійців, які працювали в спаринґу, підійшов ближче, і я побачив, що це Групіровка.

- Эт хреновина какая-то, бригадир! Я же его знаю... от нехрен делать он мочить не станет, не тот уровень! - і до мене: — Че там за базар?

Я знову дико посміхнувся.

- Че да че... гнилой базар, вот че! тоді глянув на Хобота.
- Слышь, бригадир, ты уж сам разбирайся... а мы пока переоденемся! Где тут у вас?..
- Проведи, звелів Хобот одному з бійців. І до Групіровки: Ну-ка тащи этого Котика сюда!

Ми пройшли в роздягальню.

- Пістолет? поспитався Барабаш, стягуючи светра.
- Відбій! буркнув я. Все йде як по нотах.
- Ти думаєш?..

- Ми з тобою типові одморозки! пояснив я йому. Таких поважають. Ще запитання?
- У матросов нет вопросов! з готовністю відрапортував Барабаш.

До роздягальні зазирнув Групіровка.

- Готові? поспитався він. І коли ми вийшли у коридор, покрутив головою: Ну цей Котик і йолоп... сам нарвався!
 - Живий? поспитавсь я.
- Обоє живі, він одчинив двері, пропускаючи нас у залу. Ось вони, голубчики...

Височенний зарізяка сидів на лавці. Він усе не міг отямитися після подвійного дзукі й тряс головою, намагаючись поставити свої бідолашні мізки на місце. Кремезний ошелепок стояв під стіною і щось доводив Хоботові, розмахуючи руками.

- Хуйня-муйня? — дико посміхаючись, поспитав я. — Базар-вокзал?

Хобот подивився на мене зизом, і я втямив, що надто увійшов у свою ролю.

- Ну, сказав ошелепок, уникаючи мого погляду, короче, замочил он троих в сопровождении... потом, блин, прострелил колеса нашей тачке и, короче, забрал бабки!
 - Как это забрал? не втямив Хобот.
- Ну, Леху маканул с ходу, он ведь за рулем был, а я, короче...
 - Ну-ну?
 - Ну, а я ушел, конечно... что же голову подставлять!

Я знову посміхнувся, від усієї душі сподіваючись, що лице моє при цьому робиться тупе, мов коліно. Ошелепок був єдиною душею, котра вціліла, з угруповання Лупанова. «Тартар» свого часу довго полював на цю бригаду, аж врешті я розстріляв пахана із засідки та ще й забрав цілий дипломат грошви з його джипа.

— Оно-то, конечно... потому шо шо ж! — я глянув на ошелепка й із задоволенням побачив, як він зблід. — На хрена же голову подставлять... голова ведь одна, а не две!

Хобот обернувся до мене.

— Ты что-то имеешь к нему?

Я покрутив головою, намагаючись зберігати тупий вираз обличчя.

- Он свое получил, бригадир! Ни хрена не имею.
- Лучше будет, устряв зненацька Барабаш, если ты уберешь его, на хрен... чтоб не портил настроение!

Ошелепок нічого не казав. Зарізяка сидів і тряс головою, і я мимохіть подумав, що в нього, напевне, струс мозку.

- Значит, по нолях. А вы, - Хобот глянув на нас із Барабашем, - готовы?

Я знову дико посміхнувся.

- Мы всегда готовы, бригадир! і до Барабаша: Так ведь, братуха?
- Конечно, блин! з готовністю відказав Барабаш. І, подумавши, докинув: Потому шо шо ж!

Хобот зненацька зареготав.

- Ну, сказав він, ляскаючи мене по плечу, вот это бойцы! Посмотрим сейчас, что вы умеете! Спарринг?
 - Хоть сто порций! сказав я. Кто?

Хобот посміхнувся, й лице його раптом осатаніло.

- Да хоть и я!
- Сочту за честь, бригадир!

Ми вийшли на середину зали, де було накреслено квадрат. Бійці посідали під стіною, і я завважив, що ошелепка між ними вже немає.

- Работаем без правил... идет?
- Конечно, на хрен! сказав я, широко посміхаючись.

Він атакував мене в блискавичному стрибку, і я втямив, що це справді дуже непоганий боєць, тому що тіло його рухалося напрочуд легко й із просто-таки феноменальною швидкістю, виконуючи за якусь частку секунди акробатичні трюки, які під силу тільки справжньому майстрові; ухиляючись від прямого випаду в щелепу, я пірнув униз, вхопив його за ноги і, випроставшись, пожбурив через себе скільки було сили. Він гепнувся об підлогу, аж задудоніло під склепінням; його тіло було достатньо тренованим, а реакція настільки доброю, що тут-таки він знову був на ногах і знов

атакував мене, буквально злетівши над ринґом і ціляючи мені п'ятою в перенісся; розвертаючись на лівій нозі, я ухилився з лінії атаки й, коли він за інерцією подався вперед, входячи в зону мого засягу, я перемістився йому за спину і з'їздив ліктем по голові. Він крутонувся мов дзиґа; якби за цим поєдинком стежив фахівець, то зразу втямив би, що Хоботу не протриматися проти мене й десяти секунд — я міг нокаутувати його як під час падіння, так і перемістившись; однак ця перемога не входила в мої плани. Наступної миті Хобот атакував мене подвійним дзукі; я поставив блок і водночас підсік його за колінну чашечку; він махнув руками й, перевернувшись через голову, знову був на ногах. Доста, подумав я, блокуючи короткі бокові удари... більш атакувати не будемо — ще травмується, не дай Боже! Мета цього поєдинку була зрозумілою ще од самого початку — Хобот хтів продемонструвати братві, як їхній бригадир може розправитися з чужинцем, котрий підняв руку на одного з бійців; однак, щойно розпочавши поєдинок, він утямив, що з ним просто граються й узагалі це не бій, а чистісінька ілюзія. Та що амбіції не дозволяли йому визнати свою неспроможність, то він продовжував атакувати мене цілою зливою добре поставлених ударів, дедалі прискорюючи темп і сподіваючись, що я можу виявитися не таким витривалим, як здається на перший погляд. Збігло вже хвилини зо три; Хобот викладавсь як міг, буквально вилузуючись зі шкури, а темп, який він мені нав'язував, справді був дуже й дуже непоганий. Врешті я вирішив скінчити цю комедію й почав ставити жорсткі блоки, дедалі нарощуючи й нарощуючи їх силу, аж побачив, що Хобот почав тяжко сапати, а лице його вмить почервоніло. А певно, думав я, наглядаючи за його реакцією, тридцять п'ять років... і вік уже не той, і часу на тренування витрачається мало, та й усе воно дається взнаки - і спиртне, й дівчата, і тютюн, хоч у ньому й вітамінів багацько... Хобот вже остаточно видихався; кілька разів я ухилявся з лінії удару й констатував, що він аж надто глибоко провалюється вперед, не встигаючи вчасно повернутися на вихідну позицію; завалити його можна було тепер як раз плюнуть, але я потроху став збавляти ходу, аж врешті ляснув у долоні.

- Глуши мотор! - я опустив руки і вийшов за ринґ. - Отбой, братуха!

Хобот був червоний як помідор, і піт котився по ньому градом.

- Да... сказав він урешті. Хорошо работаєшь, братан! Я махнув рукою.
- Против тебя, бригадир, хрен выстоишь! Еще минута й киздец подкрался бы точно! Так ведь?

Хобот дивився на мене й мовчав. Тоді перевів погляд на Барабаша.

— Он тоже типа тебя?

Я дико посміхнувся.

— Да ты че, бригадир... лучше! Зверь, а не человек, понял? Шварц... этот самый... негер по сравнению с ним отдыхает! Спокойно, причем.

Барабаш слухав цю тираду, роззявивши рота. Він усе звик, що його прозивають обревком і мають за ніщо... а тут отакі слова, та ще й у присутності кількох душ!

- Да, замислено сказав Хобот, это, конечно...
- Потому шо шо ж! докинув я.

Братва заіржала, мов коні на пасовиську.

- Да, Оскар это боец... ебать мои веники! озвався Групіровка. Откиздячить целое отделение омона... это же весь киздец! Откиздил, говорят, и на кучу сложил, как бревна...
- Сложить-то сложил, похитав я головою, да и с работы ведь поперли, на хрен! С братаном вот на пару... показав я на Барабаша.
 - A его за че? поспитав Хобот.

Я посміхнувся.

- Да убытков фирме нанес... на сорок тонн зелени!
- Ни хрена себе! Это как понимать?

Барабаш засоромлено похнюпився.

— Да девок тренировал, блин... телохранительниц, короче! А они забрюхатели...

Братва знову заіржала.

— Пустили Чикатилу в детсад! — задихаючись од реготу, вигукнув Хобот. — Нет, братва, я тащусь!..

— А ты, не будь дурак, и решил, — устряв Групіровка, — или хрен вдребезги, — или кизда пополам! И многих оплодотворил?

Барабаш знітився ще дужче.

— Половину где-то... штук тридцать, короче!

Регіт піднявся такий, що драбуга, котрий вартував у коридорі, відчинив двері й стурбовано зазирнув у залу.

- Нет, сказав Хобот, ляскаючи Барабаша по плечу, это, в натуре, не человек, а зверь какой-то!
- Так слышь, озвався здоровезний харцизяка зі шрамом на щоці, слышь, Хобот... может, и погоняло навесим ему Зверь?
- А че, дико посміхаючись, озвавсь я, подходит, блин... В натуре!
- Эту, как ее... сущность, блин, выражает! докинув Групіровка, й усі знову заіржали.

Барабаш знічено зиркав на всі боки.

- Короче, сказав Хобот, принимаем вас в бригаду! Работать будете на рынке. Это пока... вообще, вам не хрен там делать!
 - Бабки? діловито поспитав я.
 - По два куска на рыло. Устраивает?

Я глянув на Барабаша. Той почухав свою квадратну довбешку.

— Маловато, блин... — озвався він урешті.

Хобот знову ляснув його по плечу.

— Не вспапашивайся, братан... это же пока! Работы у нас до хрена, так что будет и получше!

Барабаш усе чухав потилицю,

- Идет! нарешті сказав він. Для начала проканает... хрен с ним!
 - Ты? глянув на мене Хобот.

Я дико посміхнувся.

- Все ништяк, бригадир! Бабки это дерьмо. Люди, вот что главное!
- Если так, підсумував Хобот, значит, представляю вам братву. Это, він показав на бійців, мои лепшие

кореша. Как менты выражаются, — ядро преступной группировки!

- Воркута! сказав здоровезний зарізяка зі шрамом на щоці, потискаючи мені руку.
 - Конь! озвався товстун зі статурою борця.
 - Бас! прогудів третій.
- Группировка! посміхнувся Групіровка, з розмаху ляскаючи мене по долоні. У меня будешь пахать, братан... я на ринке звеньевой!

Хобот подумав.

- Так, братва, сказав він, потренировались и хватит! Обмыть ведь надо событие... да и крестины тоже, блин!
 - В кабак закатимся? діловито поспитав я.
 - Hy! С вас причитается... вступительные, короче! Я дико посміхнувся.
- Самой собой, бригадир! і до Барабаша: Вперед, Зверь... железными легионами!

Зближався полудень, і коло бару «Атлант» уже стояло декілька лімузинів чужинецьких марок. Розвертаючи свого джипа на тісному п'ятачку автостоянки, я окинув тренованим оком вулицю, прозір між кам'яницями, підступи до бару, вікна, дахи — і полегшено зітхнув: обстановка була начебто нульова. Відверто сказати, не любив я цього закладу — сюди, на тиху вуличку недалеко від станції метра, в обідню пору з'їжджалися бандити, діляги чорного ринку, кидали, авантюристи й узагалі пройдисвіти ріжних мастей. Якось воно само собою стало вважатися, що бар — це нейтральна територія, і братва поводила себе тут пристойно й ще жодного разу не влаштовувала стрілянини чи яких-небудь феєрверків... але ж усе на цім світі дочасне! Король міг запросто організувати засідку, поставивши на даху кожної кам'яниці по автоматникові, — й спробуй-но зняти їх з пістолетів, та ще й під перехресним огнем!

Виходимо? — поспитав Барабаш.

Я ще раз оглянув провулок у бокове дзеркало й похитав головою.

— Контролюй обстановку! Щось не так — смали на всю котушку! Второпав?

Барабаш кивнув. З ленд-ровера, який припаркувався трохи далі, вийшли Воркута з Групіровкою. Вони постояли біля авта, роззираючись на всі боки, наче ведмеді, котрі повилазили з барлогу, тоді піднялися східцями і щезли за дверима.

- Цього Короля, не втерпів Барабаш, давно треба урити, на хрін! Це ж одморозок, яких мало... мені та й то далеко до нього!
- Не вспапашуйся, Зверь! я дико посміхнувся й ляснув його по плечу, мавпуючи Хобота. Короля так чи йнак уриємо... але пізніш!
- Та скіки ж мона! не міг заспокоїтися Барабаш. Скіки ж терпіти, питається! Оце сиди і думай, що якийсь обревок цілиться в тебе із «мухи»! На нього ж усі полювали і рекет, і мєнти...
- …і «Тартар» полював теж! перебив я його. А результату ніякого, бо в нього солідний дах у мєнтурі! Ще запитання?

Барабаш понуро мовчав.

- У матросов нет вопросов! прокоментував я. Завдання маємо?
 - Hy?
- От і будемо працювати за оперативним планом! А Король од нас не втече...
- З бару вийшов Групіровка. Він спустився східцями і став коло входу, застромивши руки до кишень. У сталево-синьому джипі відчинилися дверцята, й надвір виліз Конь, а за ним, сторожко озираючись, і Хобот.
 - Десантуємося! скомандував я.

Ми вистрибнули з авта й, фахово прикривши бригадира з тилу, піднялися в бар.

— Ти, спец... як обстановка? — подивився на мене Хобот.

Я глянув через шкляні двері. Люду було небагато. Біля вікна обідало кількоро молодиків з модними зачісками— певне, співробітники одної з поблизьких фірм, котрих у цьому районі було до дідька й трохи. Далі, під стіною, сиділи дві

повії й пили каву. Звичайно, за годину клієнтів тут буде як гною, але поки що...

- По нулях! прокоментував я. Зовнішні пости?
- Двоє биків у джипі. Вистачить?..

Я знизав плечима.

- Залежно від ситуації. Але краще мати когось із тилу.

Хобот окинув поглядом бар.

— Заходь, братва! — нарешті скомандував він.

Ми безцеремонно ввалилися в залу й зайняли столик біля стіни. Сливе тої ж миті до нас підбіг лисуватий чолов'яга в темному костюмі з метеликом— напевне, Хобота тут знали й дуже боялися.

- Що п'ємо? поспитавсь я в братви.
- Двох думок бути не може! сказав Хобот. Водяру, звичайно.

Я підняв очі на чолов'ягу й дико посміхнувся.

- Значит, так, батя! Для начала волоки сюда пару флаконов «Абсолюта», жратвы побольше...
 - ...икорки пару кил! вставив Барабаш.
 - ...й коньякевича не мешало бы тоже! докинув Бас.
- Короче, понял... да? Водяры два пузыря, пожрать по полной программе, икорки... и пошустрее, блин! я глянув на Баса. «Ахтамар» уважаешь, браток?
 - Ну! Да где же его взять в наших широтах?

Я подав знак Барабашеві, й той поставив на стіл дві пляшки «Ахтамару».

- Фирма веников не вяжет! задоволено сказав я. Й до чолов'яги: Не понял... а ты чего торчишь, а? По-быстрому давай, блин... по-быстрому, я сказал!
- Шнель, шнель! докинув Барабаш, скорчивши свою звірячу мордяку. Трубы горят... въезжаешь, халдей?

Чолов'яга з метеликом належно поцінував мою фізіономію — за якусь хвилю двоє офіціянтів наносили стільки ріжного їдла, що на столі й ліктя не було де поставити.

— Ну, — врочисто сказав я, піднімаючи шклянку, — за вас, братаны! За наше дело, которое по плечу только настоящим бойцам! За гуманность и либерализм!

Всі пороззявляли роти й вилляли туди горілку, аж заклекотіло.

- Да, сказав Хобот, закусуючи ікрою, это ты правильно базлаешь, братан... гуманизм это главное в нашем деле! Я постоянно инструктирую бойцов: проявляйте гуманизм, проявляйте гуманизм... Да разве до них доходит?
- Как до жирафов, озвався Воркута. На седьмой день разве!

Хобот махнув рукою.

- Какой хрен, братуха... и на седьмой не доходит! Вот послал пятерых проработать одного человечка башлять отказался, представляешь? Ну и говорю: хоть это дерьмо и казьол казлом, но увечить не надо! Пару раз в рыло, по почкам разрешаю, по голове можете дать... ну, разрешаю также ногами попинать пару минут но не более! Главное, говорю, гуманизм! И что же они отмочили, братуха? Откиздячили этого казла так, что он в больничку попал... в эту, как ее... в реанимацию! Теперь пока вылечится, то да се... він скрушно похитав головою.
- Да, сказав Конь, пойдут слухи: Хобот не деловой, Хобот беспредельщик! Без гуманизма дело страдает, это да... Групіровка проковтнув канапку й, утершись рукавом, підняв пальця догори.
- Гуманність це добре, а от з лібералізмом, братан, подивився він на мене, ти, звичайно, загнув. Будеш гратися в лібералізм уриють, і дух не піде! Пам'ятаю, відкинувсь я з першої ходки, й вирішили батя з маманькою мене оженити. Ну, весілля, музика грає, хто танцює, хто ригає... аж підходить якийсь пацан. Чуй, каже, там хлопці мають до тебе діло... вийди на пару хвилин! А все це було в сусідньому районі... у сватів, коротше, гуляли! Теща у мене як вчепилася: не йди, каже, ці бички тебе покалічать, а то й узагалі тельбухи випустять це місцевий звичай такий, мовляв... Я й кажу, Групіровка задоволено посміхнувся, будь тихо, мамаша! Тихо будь, ясно? Взяв пляшку, фужери... Стоїть під ворітьми рил з десять, під газом! Усі ми, кажуть, до Свєтки ходили, а ти приліз і в дамках? За целку викуп давай. Я що... я нічо-

го — наливаю! Ти до Свєтки ходив? Пий! Ти ходив? На! Ти теж ходив? Тримай! Аж тут один і бере мене за лацкани. Нє, командір, це не те... ми — крові хочемо, поняв? А-а, кажу, крові... та бритву з верхньої кишеньки — раз! та під горлянку йому — два! Крові? Хоч відро... в тебе гаряча, мабуть? Зараз націдимо! — Групіровка знову посміхнувся. — Вони й роти пороззявляли! Став би я лібералізмом займатися — мене б урили... а бритви народ боїться! Бритва — це страшно. Бритва — це ще гірше, як ніж. Оце й зветься гуманністю! А став би лібералізмом займатися — пошматували б як мавпи газету...

Барабаш підняв свого важенного кулака й угатив по столу.

— Мій дід, — з притиском сказав він, і я зненацька втямив, що його вже добряче розібрало, — після Першої світової війни прийшов з полону, ясно? А сусіди загарбали в нього землю.

Він замовк.

- Ну? поспитав Конь.
- Але дід був гуманістом! Барабаш криво посміхнувся. Він узяв карабіна й прийшов увечері під хату. Сусіда вже спать лаштувався, драбуга такий! Допіру він почав свиту знімати через голову, як дід прицілився та простісінько йому в серце й бабахнув!

Братва перезирнулася.

- А де ж тут гуманізм? не второпав Бас.
- Як це де? Ти шо, не поняв? здивувався Барабаш. Він більш нікого не чіпав... тілько хазяїна забив та й годі! За столом стало тихо.
- А цю... як її... землю оддали? нарешті поспитався Хобот.
- Hy! Барабаш посміхнувся. Дід зразу хтів було всю сім'ю вирізати, але гріха злякався. Мене, каже, Господь напутив убий одного, а там буде видко...
- Як не оддадуть, то й решту повбивай! розуміюче кивнув я. Тоді взяв пляшку й налляв ще по одній. Ну, давайте... за гуманізм, хто як його розуміє!..

Огненна волога колихалася між кришталевими стінками, прозора наче сльоза, й, узявши шклянку, я на мить затримав на ній погляд, роздивляючись перлисте намисто бульбашок, які зібралися по краях, а далі відчув, що зір мій тоне в сій

прозоріні, й разом з ним росте й росте якесь невиразне колихке відчуття, яке піднімається десь із самісіньких закапелків підсвідомости, й таке воно було діткливе й болюче, що я не в змозі був цього витримати й заплющив очі...

- ...а коли відкрив їх знову, то крізь оту прозорінь напрочуд ясно, дуже чітко й гостро побачив свою смерть.
- Лягай! крикнув я, відштовхуючи від себе стола й щосили плигаючи вперед головою в куток. Лягай, братва! Атас!

Останнє слово урвалося; враження було таке, наче вуха позакладало ватою; щоправда, один звук усе-таки продовжував гучати, він зростав і зростав, пронизуючи барабанні перетинки, і коли сягнув найвищої точки свого звучання, то я спробував набрати в груди повітря — й задихнувся од їдкого кислого чаду вибухівки, який вдарив у легені, аж їх спазмом скрутило, і закашлявся, відкриваючи й закриваючи рота, немов рибина, котру витягли з води, а потім зібрав усенькі сили й поволі звівся на коліна.

Спочатку я уздрів перед собою вулицю, ледве притрушену легким сріблястим снігом, і якусь постать, котра звивалася горізнач на засніженому газоні, неприродно вивертаючи голову; потім панорама неначеб од'їхала назад і стало видно, що двох вікон і простінка в барі нема, а на тому місці зяє здоровезна потворна діра, крізь яку витікає надвір легкий жовтуватий чад; по тому я уздрів, що круглі світильники, вмонтовані в підвісну стелю, спалахують і відразу ж гаснуть, спалахують і знову гаснуть, і знову спалахують, заливаючи на один-однісінький мент усеньке приміщення бару; а далі погляд гарячково метнувся до дверей, і я побачив, як до зали, переступаючи уламки шкла та цегли, заходить двоє зарізяк у плямистих комбезах і з короткоствольними автоматами, на котрі накручено тупі циліндричні глушники.

Я встиг посадити одного з них на мушку й натиснув спускову скобу, випередивши його буквально на секунду; затвор парабелума смикнувся, й гільза плигнула вгору, а потім описала дугу й пропала; куля дев'ятого калібру з підпиляним носиком із силою півтори тонни на квадратний сантиметр вгатила бійця в сонячне сплетіння, й він поточився до

дверей, а тоді вдарився об них спиною й став сповзати униз; другий відкрив огонь, тримаючи автомат коло пояса й водячи ним так, щоб кулі йшли віялом; у вухах вже перестало дзвеніти, і я почув, як працює акаем, обладнаний пристроєм для безгучної стрілянини, — пострілів не було чутно геть, і лише скажене грюкання затвора лунало й лунало в тиші, зливаючись ув одну безперервну канонаду.

Цілячи в мене, автоматник випустив одну довгу чергу, набоїв так із десять, одначе взяв зависоко — й кулі вдарили у стіну і зрикошетили, із жахливим нявканням перевертаючись у повітрі; я завалився на бік і, притискаючись щокою до підлоги, ще раз надавив спускову скобу; звук пострілу оглушливо штовхнув у вуха й вихлюпнувся на вулицю, зливаючись із бахканням великокаліберного пістолета, котрий озвався десь поруч.

— Уходим, братва! — крикнув Хобот, держачи догори стволом здоровезного люґера. — За мной!

Я зірвався на ноги й притьмом кинувся до дверей. Другий автоматник сидів під стіною, звісивши голову на груди; в його комбезі чорніли дві діри, котрі набрякали густою темною кривлею.

— Контрольные сработал, быстро! — крикнув до мене Хобот, вилазячи крізь вікно.

Я приставив до перенісся автоматникові пістолета й ще раз придавив спуск; це було таке, наче розрубуєш гарбуза для свиней — череп розвалився надвоє, а мозок ляпнув на стіну й став стікати довгими сіро-білими патьоками; розвертаючись на сто вісімдесят градусів, я зловив кінцем ствола другого зарізяку й для певности вгатив йому кулю дум-дум у голову; однак тіло й не ворухнулося — ще першим пострілом йому вирвало зі спини шматок м'яса завбільшки з тарілку.

- По машинах! — крикнув ззаду Барабаш. — Рвем кігті, чув?!

Ми вискочили надвір. Сіявся легкий сріблястий сніг. Братва вилазила через діру в фасаді, й я побачив, що втрат серед них немає — нікого навіть не подряпало.

- Диви! — схопив мене за руку Групіровка. Очі його просто-таки полізли рогом. — Це що... слухай, що це за хріновина, га?!

Я крутонувся й потойбіч вулиці на засніженому газоні вздрів оту постать, котра першою впала мені в око після вибуху. Вона лежала не рухаючись, і на неї падав сніг.

 $\stackrel{\circ}{-}$ $\stackrel{\circ}{\rm A}$ це що за обревок? — буркнув ззаду Барабаш. — Хто це його урив, га?

Я підійшов до трупа. Праву руку йому одірвало, з грудної клітки стриміли ребра і якесь криваве шкамаття. Трохи далі, кроків за десять, валявся ґранатомет.

Я подивився на фасад, в котрому зяяла здоровезна діра, й покрутив головою.

- Щастить же тобі! сказав я Хоботові. В сорочці, напевне, народився, еге?
 - Ти про що?

Я посміхнувся.

- Цей телепень стріляв з базуки... але якогось хріна впер її в плече. Ну, його й розірвало, на хрін! От же ж бовдури трапляються на світі...
- А снаряд вдарив у простінок! тоном знавця сказав Барабаш. Хоч цілили простісінько в нас...

Хобот глянув на трупа й одвернувся. Групіровка поспішно відійшов убік, і його вивернуло.

— Ну й видовисько! — скривився Воркута, розглядаючи знівечене тіло.

Я знизав плечима.

— Не був ти на війні, братухо! Це хріновина... в бою не таке можна побачити! А це що, це дрібниці...

Хобот роззирнувся довкруги.

- Контрольні? обернувсь він до мене.
- Обижаешь, начальник! посміхнувсь я, по-блатному смикаючи лицем.
 - Значить, рвемо кігті! По машинах, братва!

Ми підійшли до авт. Коли них стояли Конь із Басом. Обличчя в них були похмурі.

— Пости? — коротко спитав Хобот.

Конь махнув рукою.

— Обох ліквідували. Били з автоматів упритул, одморозки!

Я заглянув у ленд-ровер і побачив двоє тіл, прошитих автоматними чергами. Кров заляпала всенький салон і сті-кала по шибах.

— Непогана робота! — схвально кивнув я. — Автоматники зняли пости, потім спрацював ґранатометник, а далі пішла зачистка. Якби ґранатомет довірили не такому йолопові...

Хобот застромив руки в кишені й понурився.

- Погуляли, називається! буркнув він. Тоді глянув на мене, і його груба коржаста мармиза ствердла ще більш. Я знову твій боржник, братухо... Коротше, завтра виходите на ринок, а пізніше поговоримо! Запитання?
 - У матросов нет вопросов! сказав я, виструнчившись.
- Значить, по конях! скомандував Хобот. Рвемо кігті, поки не пізно... мєнти вже на підході, мабуть!

Барабаш сів за кермо нашого джипа. Авта заревли й стали вилітати зі стоянки наче ракети. Я заліз на заднє сидіння й, діставши сигарети, клацнув запальничкою.

— Ну і що ж ти про все думаєш? — спитав Барабаш, коли ми вихопилися з провулка й, проминувши гастроном, загальмували на пішохідному переході.

Я випустив кільце диму.

— Все розвивається за планом. Початок непоганий, а далі… ну, далі буде видно!

Коли ми проїжджали середмістя, задзеленчав комірковий телефон.

— Ну! — сказав я в слухавку. — А, це ти... Справи? Та як тобі сказати... Як зліва — так і справа! — (Шеф телефонує, звістив я Барабашеві). — Ми прийняті в бригаду. Завтра виходимо на роботу. Де? Ринок, що біля метра. Биками, звичайно. Та мені по фіг — хоч биком, хоч ішаком... аби не казлом! Гадаю, за пару місяців ситуація з'ясується. Що? В барі? Були, звичайно... ми оце звідти й гребемо. Короля робота... Короля, кажу! Двох я поклав особисто. Вони ж із автоматами й перші почали, ти що! Хто? Урилов? І, мабуть, нецензурно лається? Що ж, нехай лається... нецензурна лайка — це сублімація невтамованого сексуального потягу! Так йому і передай... Ну добре. Будуть новини — телефонуй. Відбій.

Вночі ударив шпаркий мороз, і коли ми підкотили до ринку, то під ребристими протекторами джипа лунко хрупостіла тонка біляста крига.

- Силенний базар! - сказав Барабаш, вистромивши голову з вікна. - Ото де грошви братки знімають, га!

Ринок — це був квадратовий майдан, обнесений ґратчастою огорожею. Сходило вранішнє зимове сонце, й видно було, як на дахах барвистих наметів малиново іскриться паморозь. Потойбіч тролейбусної зупинки чорною пащекою зяяв підземний перехід, котрий провадив до метрополітену, й звідти валом валив народ.

— Що ж, доведеться згадати молодість! — Барабаш грюкнув дверима й поставив джип на сигналізацію. — Пам'ятаю, інструктували мене колись перед першим виходом: до бариг не посміхатися, дивитися просто у вічі, говорити коротко й по ділу...

3-за джипа вигулькнув молодик зі службовою карткою на грудях.

- Це саме, сказав він діловито, з вас п'ятірка!
- Шо? не второпав Барабаш.
- П'ять гривень гоніть... за паркування!

Барабаш допитливо глипнув на мене.

- Щось киздить... а що не пойму! Він перевів погляд на молодика. Слухай, ти... шо нада?
 - Танк запаркували?
 - -Hy!

Молодик простяг руку.

- Значить, п'ятірка з вас!
- А-а, допер нарешті Барабаш, ти грошей хочеш... Ану, йди-но сюди, синку!

Він дістав посвідчення в червоній палітурці й, струснувши кистю, розкрив його перед молодиком. Я одвернувся, насилу

стримуючи регіт: у тій книжечці було написано, що Барабаш— це член-кореспондент Міжнародної академії аномальних ідей. Найсмішнішим було те, що така академія справді була, й у членкори туди приймали за п'ять тисяч, а в академіки— за десять тисяч доларів.

- Не... не поняв, сказав молодик, нахиляючись уперед. Він схилився ще нижче, намагаючись прочитати, що ж написано в цій ксиві, й у сей же мент Барабаш вхопив його за носа і смикнув до себе.
- У-у-у! заволав паркувальник, підстрибуючи на місці. Барабаш дбайливо сховав посвідчення в кишеню шкірянки й, цупкіше здавивши носа великим і вказівним пальцями, турнув паркувальника назад. Той поточився й, махнувши руками, гепнув додолу.
- Глянь, зачудовано сказав Барабаш, а він падає, блін! П'яний чи що?

Я ляснув його по плечу.

- Ходім, обревку... на хріна він тобі здався!
- Ні, я не поняв... на хріна ти стільки п'єш, га? Барабаш нагнувся й, знову вхопивши сіромаху за носа, поставив його на ноги. Ти, керя... ще ж і сонце не зійшло, а ти вже налиґався!

Паркувальник хтів було щось промовити, але Барабаш так його потурив, що він одлетів кроків на десять і вдарився потилицею об огорожу.

- Та годі розважатися! — докірливо сказав я. — Ми ж на роботу приїхали, чи як?

Молодик лежав, і з очей у нього текли сльози. Барабаш підійшов і поторкав його носаком.

- Керя, повчально сказав він, тобі крупно повезло, що я членкор! Якби на моєму місці був академік, то він вигадав би щось аномальніше... поняв?
- Та облиш ти його! буркнув я. Нас же чекають, забув?

Барабаш застромив руки в кишені й сплюнув. Паркувальник лежав і не рухався. Ми обігнули джипа й через бокову хвіртку зайшли на базар. Було щойно пів на дев'яту, й бариги допіру починали розвішувати своє манаття. Якийсь боро-

датий чолов'яга у фартусі ходив поміж рядами й, тягнучи за собою кравчучку, вигукував співучим голосом: «Пирожки! Зра-азы!»

— А де ж це його тут шукати, цього Групіровку? — буркнув Барабаш. Тоді згріб того бородая за комір і безцеремонно розвернув до себе лицем. — Слышь, батя, здесь корефан мой пашет в охране... где его найти, э?

Чолов'яга був метикований і зразу ж утямив, хто ми такі.

— Как имя-отчество?

Я дико посміхнувся.

- Да какое, в хрена, отчество... Группировка его погоняло!
- Гру... обличчя чолов'яги завмерло, а тоді раптом улесливо заусміхалося. Александр Иванович? Директор наш?

Ми з Барабашем перезирнулися.

- Ди... дирехтор?! перепитав Барабаш. Тоді неймовірно подивився на мене. Ти чув таке?
- Групіровка директор? Я так заіржав, що аж бариги перестали розвішувати шмаття й повисовували голови зі своїх наметів. Ні, це найкоротший анекдот, який я чув у своєму житті!
 - I де ж його знайти, батя? допитувався Барабаш.

Чолов'яга показав на центральну алею.

- Дирекція праворуч... такий залізний вагончик! Там вони всі сидять.
- Хто це всі? поспитав мене Барабаш, коли ми почвалали алеєю.

Я знизав плечима.

— А хрін його знає... Зараз побачимо!

Барабаш загилив ногою двері металевої будки з написом «Дирекція», й вони загриміли, як порожня бляшанка. Ми ввалилися в тамбур, і я у свою чергу стусонув ще одні двері — та так, що вони замалим не злетіли з завіс.

- Всім зоставатися на місцях! гаркнув я не своїм голосом. Не рухатися, блін!
- Рухатися, рухатися... сказав Барабаш, виглядаючи зза мого плеча. — Здоров, братухо!

Групіровка сидів за полірованим столом, на якому було кілька телефонів, факс і навіть невеличкий комп'ютер.

— Жарти у вас!.. — буркнув він, запихаючи назад у кобуру новеньку беретту. — Присядьте!

Барабаш упав на диван і заклав руки за голову.

- Слухай, глянув він на Групіровку, ти знаєш, що нам про тебе сказали?
 - Hy?
- Сказали, що ти дирехтор! І звати тебе Алєксандр Івановіч.

Групіровка напустив на свою пику офіціозу.

- Так воно і є, братва!
- Ми, провадив Барабаш, іржали мов коні на водопої! Групіровка — дирехтор... ні, я тащусь! Це так тебе скоро й вихователем у дитсадок можна приймати...

Я поклепав Барабаша по загривку.

- Ні, ви подивіться на цього обревка! А хто ж ти сам, га? Групіровка наставив вуха.
- А хто, братан?
- Хто, хто... я дико посміхнувся й знову ляснув Барабаша по гамалику. Член-кореспондент академії наук, ось хто!
 - Та ти що! вигукнув Групіровка.

Барабаш знітився.

— Та, — сказав він, дивлячись убік, — прийняли... а я що, відмовлятимуся? Раз приймають, значить, заслужив!

У двері хтось постукав.

- Hy! гаркнув Групіровка наче ведмідь у барлозі.
- Можна? заглянув у кабінет паркувальник, якого Барабаш тягав за носа. В наступний мент він уздрів нас із Барабашем, і його лице зблідло. Е... це саме...

Барабаш подався вперед.

- Що, знов?! У глаз дати, еге?

Групіровка допитливо глянув на Барабаша, тоді на паркувальника, в котрого ніс розпух мов буряк, й у його стриженій головещці сяйнув невиразний здогад. Він підвівся й, вийшовши з кабінету, зачинив за собою двері. В тамбурі

залунали голоси. За хвилю Групіровка зайшов до кабінету й покрутив головою.

- Слухай, — сказав він Барабашеві, — на хріна це творити, га? Братан, зайвого шуму нам не треба — ми гроші робимо, зрозумій!

Я дико посміхнувся.

- Слухай, братухо, а що це за паркувальник, га? Він що, не розбирається в клієнтах?
- На таких танках, як наш, їздить лише братва й народні депутати! устряв Барабаш. І ті, й другі за паркування не платять!

Групіровка почухав потилицю.

- Та воно й правда... Але ж так не можна, братан! Пройшов той час, коли можна було, розумієш? У його очах раптом засвітилася цікавість. Слухай, а ти справді членкор?
- Та їбать мій бритий череп, що я тобі, брехать буду! Барабаш дістав посвідчення й кинув Групіровці через стіл. Чорним по білому, в натурі... всьо путьом!

Ворушачи губами, Групіровка прочитав посвідчення, і його очі розширилися.

- Ні хріна собі! вражено сказав він. Академія... аномальних ідей... ні, я зараз охрінію!
- І серед наших ε академіки! з гордістю сказав я й знову поклепав Барабаша по загривку.
- Виходить, сказав Групіровка, кидаючи Барабашеві посвідчення, цей лох не врубався, хто ви... а тут тобі в голову й прийшла отака ідея, еге?
 - Ну! гордо сказав Барабаш.
- Гаразд, все це дрібниці... Групіровка відкинувся знову на спинку крісла й знову напустив на свою пику суворого офіціозу. Ви обоє будете працювати на ринку контролерами... у складі бригади, звичайно! Щодня вам потрібно робити обхід території й лупити з бариг плату за місце та ринковий збір. Потрібно також дивитися за порядком. Але це, звичайно, другорядні функції... в основному ними займатимуться інші люди. Найголовніший ваш обов'язок охорона території від конкурентів! Бригада Короля хоче взяти ринок під себе. Було пару наїздів, ми їх відбили... але,

звичайно, ці казли будуть наїжджати ще! Треба бути напоготові й мати при собі зброю. Одне слово, стрілки, розборки — все це ваша парафія. Для цього, власне, сюди вас і кинули... Друге. Раз на місяць ви будете збирати данину. Від ста до п'ятисот баксів з точки... залежно від того, який товар і яке місце! — Групіровка помовчав. — Самі знаєте, які проблеми у зв'язку з цим можуть виникнути... Днями один казьол подав заяву в ментярню, уявіть собі! Лох не знає, що мєнтура вся під нами — ту заяву мені прямо сюди й принесли! Але ви, звичайно, мусите матися на бачності й ґав не ловити... Далі. Очевидно, ви на цій смішній роботі довго працювати не будете — не та кваліфікація — й Хобот уже зараз даватиме вам якісь доручення... але про це він сам буде з вами говорити!

Барабаш слухав, роззявивши рота.

— Ну, братан, — озвався він урешті, — ти так умієш красіво говорити... «Другорядні функції»... «у зв'язку з цим»... ні, я тащусь!

Групіровка ляснув його по плечу.

- Братухо, говорити не лопатою кидати! Всяка скотина вміє гарно балакати... а дай-но їй у лапи ствола — і побачиш, як вона хвоста підібгає!
- Що правда, то не гріх! закивав я. Оцих балакунів та писак розплодилося хтозна-скільки... а бійців один-два і нема! Як треба кого вбити, так аж із Кавказу людей везуть!

Групіровка підвівся з-за столу.

— Ходімо, — сказав він, — познайомлю вас із братвою!

Ми вийшли надвір. Сонце вже підбилося ген-ген, сніг іскрився й сяяв, і світ здавався чистим, як у перший день творіння.

- Пролетаріяту щось налізло... невдоволено буркнув Групіровка.
 - Шо? не второпав Барабаш.
- *Пролетарів*, кажу, до хріна сьогодні! Групіровка показав на пенсіонера, котрий стояв перед яткою зі субпродуктами й тряс головою. — Тих, котрі пролетіли в період ринкових реформ... коли серйозні люди все оце ділили між собою — землю, ресурси, гроші! Лохів, одне слово.

— А їх завжди хватало! — махнув рукою Барабаш. — Он і в стародавній Греції був один... кажуть, його так і прозивали — Архілох!

Групіровка з повагою зиркнув на Барабаша.

— Ну, братухо, видно, що ти академік! Навіть про Грецію знаєш... — Групіровка знову роззирнувся наокіл. — Де ж ці бички, в дідьчої мами... ану гайда за мною!

Ринок лежав на схилі пагорба. Ми рушили алеєю, й що більше заглиблювалися в хащі зелених, пурпурових, синіх, лимонно-жовтих наметів, де було розкладено й розвішано до гибелі всякого шмаття, то вище й вище підіймалися схилом, котрий немовби впирався в яскраво-голубе небо, аж врешті вийшли на рівну місцину, — і я замружився од сліпучого вранішнього сонця, що стояло немовби на відстані простягнутої руки, й ледве стлумив у собі захоплений вигук. Місто лежало простісінько під ногами. З вершини пагорба видно було далеку нитку залізниці, де повзла зелена, мов гусінь, електричка, і височенні димарі заводів, котрі вивергали хмари жовтого диму, що неначеб закам'янів у студеному безвітрі, і велетенський майдан, де в безнастанній каруселі кружеляли барвисті авта, і багатоярусну розв'язку на овиді, що скидалася на здорову сіру гадюку, яка, згорнувшись у декілька кілець, лежала серед білим-білих снігів.

— Бач, яка краса! — гордо сказав Групіровка. — Фабрики, заводи, залізниці... й усе це наше! Все належить нам, людям нової доби!

Я покрутив головою й нічого не сказав.

— А я, — устряв Барабаш, — як тільки бачу таку картину, так і думаю: ото зависнути б на Мі-24 та засандалити по цих коробках парою ракет «повітря-земля»... щоб ті нові люди, як миші, повискакували зі своїх офісів та кабінетів! А тоді спуститися ще нижче та рубонути з усіх бортових стволів: ду-ду-ду-ду! — Барабаш затрясся, імітуючи роботу скорострільної гармати.

Групіровка скривився й знову став роззиратися довкруги. — O, — сказав він, — а ось і наші!

Під огорожею щось жваво обговорювали троє зарізяк у спортивних костюмах і однакових шкіряних куртках. Ми

підійшли до них ближче, й Групіровка ляснув одного з них по плечу.

— Що за проблеми, Сєрий? Непонятки?

Зарізяка обернувся. В нього було квадратне лице з близько посадженими квадратними очицями й довгі клешнюваті руки.

- Все о' кей, братухо! Ной праблемз, як говорять китайці. він зиркнув на нас із Барабашем. Поповнення?
- Ну! Бійці— на всі сто. Мочать руками й ногами, поняв? Низенький драб із грубою мармизою, котра була неначе вирубана з дерева, товстий ніс, подібний до свинячого писка, плескаті губи, широкий жаб'ячий рот, підозріло розглядав нас із ніг до голови.
- Парень, він показав на Барабаша й дико посміхнувся. Тоді перевів погляд на мене: — Другий парень!
- Не звертай уваги... це одморожений! Сєрий подав мені руку й посміхнувся. Його долоня була тверда, мов дошка. Я Серьога Циплаков... прошу любить і жалувать!

Низенький драб задер голову. Його косі очі блищали, мов пляшкове шкло.

- Парень? хрипко спитавсь він у Барабаша.
- Барабаш! відказав той після паузи.
- Банабак?
- Та ні... Барабаш!
- Поняв, низенький драб тицьнув йому руку. Дірізюк!
- Він же Толя Березюк! прокоментував Серьога Циплаков. Підпільна кличка Тормоз.

Всі дивилися на Барабаша й мовчали. Той повагався й подав руку одморозкові. Долоні їхні зімкнулися. Я побачив, як у косих очах Дірізюка закипає несамовита радість, ось він зціпив свої конячі щелепи, все дужче й дужче стискаючи долоню Барабаша, і той поволі зблід і став неначе полотно, а одморозок шкірив і шкірив свою фізіономію в звірячому оскалі...

Я поклав йому долоню на загривок і мовчки поклепав по шиї. Він завмер. Тоді зі свистом видихнув повітря й неохоче розімкнув клешню.

— Казлота, казлота... не садись мне на плечи! — тихо проспівав Серьога Циплаков.

Одморозок глянув на мене спідлоба і мовчки простяг руку. Пальці у нього були короткі й товсті, а на кісточках набиті грубі мозолі. Наші долоні зімкнулися; в наступну мить я відчув, що моя рука немовби потрапила в слюсарні обценьки; біль був такий, що аж в очах потемніло; я затамував подих і, зібравши всі сили, здавив його долоню, — й ми завмерли, мов два камінні ідоли, під зацікавленими поглядами братви. Лице Дірізюка почервоніло; за півхвилини воно стало жовкнути й жовкло дедалі дужче, аж його клешня, котра мала розчавити мені долоню, почала піддаватися, а потім зненацька немовби переломилася.

— А-а-а! — хрипко зойкнув драбуга, задираючи в небо свою потворну фізіономію. Тоді вхопив правицю лівою рукою й, раз-у-раз присідаючи, став бігати колами по майданчику. — Ти, парень, большой дурак! — викрикував він грубим прокуреним голосом, усе присідаючи й присідаючи од болю. — Ти дурак, поняв? Ой ти дурак, дурак!

Я глянув на Серьогу Циплакова й побачив, що він задоволено посміхається. Групіровка дивився на Дірізюка й посміхався теж.

— Мамед! — подав мені руку здоровецький кавказець із гострим як сокира лицем. — Плохой человек — совсем голова нет! — кивнув він на Дірізюка. — Собак человек: Мамед рука ломал, мой два месяц гипс ходил!

Я здивовано перевів погляд на Групіровку. Той кивнув.

- Здоровий бугай... а з головою погано! Але Хобота корефан, так що ж я... він переступив з ноги на ногу. Одне слово, я поїхав у районну адміністрацію. Ви тут держіть територію... Зброя при собі?
 - Якісь наїзди? поспитав я.
- Не виключено. Старайтеся, звісно, не стрілять... але ситуація може бути дуже хрінова!

Коли Групіровка щез між наметами, Серьога Циплаков подивився на мене й підморгнув.

- Ходімо, братан, в офіс... ти бачив наш офіс, ні?
- Це ота залізна будка?
- Hy! Накотимо по сто грамів... а там займемося роботою.

Ми зайшли в кабінет Групіровки й посідали за столом.

- Ну, сказав Серьога Циплаков, розіллявши горілку по шклянках, алкоголіки нам не друзі...
 - ...але й не вороги! докинув Барабаш.

Усі випили. Я посмакував і скривився: горілка була з комерційного ларка — вода, перебовтана зі спиртом. Серьога Циплаков стукнув своєю шклянкою об стіл і, діставши пачку «Трусарді», клацнув запальничкою.

- Коротше, сказав він, дивлячись мені в очі, обстановка на ринку хрінова. На цю територію точить зуби Король. У нього добрі бійці й багато стволів. У нас бійців чортма. Іде війна з Доктором, і всі специ працюють там. На нас уже чотири рази наїжджали. В результаті ми втратили кількох людей... і слава Богу, що пораненими, а не вбитими!
 - Зброя? поспитавсь я.
- Два ТТ й макар, Серьога Циплаков розігнав рукою дим. 3 цими ТТ морока чогось затвори клинять... У вас 100?
- Парабелум і акаес, я глянув на Серьогу Циплакова. Вони що, прямо на ринку стріляють?
- Один раз було... пізно ввечері. Завалили двох братків і заодно поранили якусь бабу. А так виловлюють поза територією...
 - Бикнабаш! сказав Дірізюк.
 - Я обернувся й побачив, що він дивиться на Барабаша.
- Бикнабаш, він подався вперед і, піднявши руки над головою, зціпив пальці у замок. Бикнабаш... ми повинні держатися отак, один за другого, поняв? Отак, на хрін!

Серьога Циплаков скривився, наче в нього зуби заболіли.

- До речі, сьогодні ми збираємо місячні… Ходімо, я введу вас в курс!
 - Що-що ви збираєте? перепитав я.
- Ну, цю ж... данину! У нас це називається місячні. Бо раз на місяць, втямив? Серьога Циплаков підвівся з-за столу. Мамед, Тормоз на територію! Коли що зв'язок по рації.

Ми вийшли з будки. Була вже десята година, й біля яток із продуктами роїлися покупці. Все це були *пролетарі*, — як

не пенсіонери з двома-трьома гривнями в кишені, то місцеві домогосподарки з несхитним наміром торгуватися до останку. У промтоварній зоні було тихо. Бариги сиділи в своїх наметах і проводжали нас понурими поглядами. Я мимоволі посміхнувся: троє одоробал у тренувальних шароварах і шкірянках, голови стрижені під нуль, очі видають людей, котрі люблять робити боляче... хто ж не знає, що це рекет!

— Ринок великий, — сказав Серьога Циплаков, — і роботи до хріна. З деяких бариг навіть щоденну плату доводиться вибивати. Але попустиш одному — всі перестануть платити.

Він зупинився перед наметом із джинсами. Тут були розвішані «Трусарді», «Левіс», «Монтана»... усе, звичайно, перепечатки.

— Тітко... ану ком цу мір, хутко!

У глибині намету щось завовтузилося, й на білий світ виглянула товста мов кнур молодиця.

- О, сказала вона грубим наче з діжі голосом, Сірожа... Здоров!
- Щоб тебе кіт поборов! штовхнув її в плече Серьога Циплаков.
- А тебе кобила... та, що вчора била! одрізала молодиця й так штурхонула його в груди, що він ледве втримався на ногах. Шо нада, рікітьор?
 - Шо, шо... за охорону, от шо! Сто баксів гони.

Тітка полізла за пазуху й, невдоволено сапаючи, добула з нагрудної сумочки банкноту.

— Обдираєте ви нас... шкуру здерли б, якби могли! — вона з жалем простежила, як гроші зникають у кишені, й зробила дурнувату гримасу. — Кажуть, хтось у мусарню заявив?

Серьога Циплаков ошкірився, і його очі зблиснули, мов два ножі.

- Хто заявив, той у контейнері вже сидить! І ти туди хочеш?
- Сіроженька... ти що, котік! молодиця перелякано прикрила рота долонею. Я ж вам башляю без базару, ти шо! Я в контейнер не хочу... шо я, целка якась неопитна!
- Целка, целка... в носі хіба що! Серьога Циплаков записав данину в грубий пошарпаний зошит. Отак башляй і далі, поняла? Тільки слів зайвих не говори...

Ми рушили далі, й Серьога Циплаков повів рукою, показуючи на торгові намети й людей, котрі в них сиділи. — Ринок — це велика помийниця, куди наша держава скидає людський непотріб. Люди, котрі тут сидять, буквально викинуті з життя. З цього погляду всі бариги поділяються на три... ці самі, як їх... категорії! Перша: природжені комерсанти, котрі вміють урвати і, найголовніше, зберегти копійку. Вони прості, нахабні й водночас дуже хитрі. Од загальної маси їх ледве половина. Друга категорія —: колишні вчителі, інженери, кандидати й доктори наук, а також пенсіонери. Ці торгують, щоб не вмерти з голоду, і часто банкрутують. І третя категорія — це придурки.

- Придурки? перепитав Барабаш.
- Ну! Їх небагато, але вони прикрашають ринок. Розвіюють нудьгу, одне слово... Серьога Циплаков спинився перед наметом з книжками. Отут сидить Льоха. Він торгує літературою. Якщо класифікувати, то це друга категорія. Але він ані вчитель, ані кандидат наук. Льоха це поет.

Високий хлоп'яга, котрий розкладав на прилавку дешеві книжки у м'яких палітурках, вражено глянув на Серьогу Циплакова.

- Та ти що, Сєрий! Який же ж я поет, я прозаїк… ти що, забув?
- А-а, прозаїк… Серьога Циплаков зробив паузу. Про зайок, значить, пишеш?

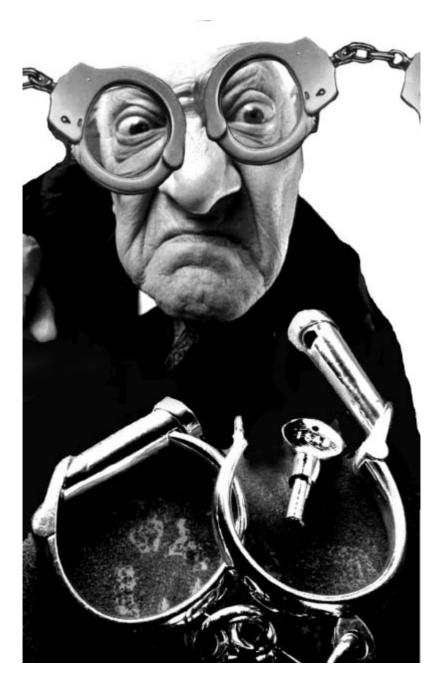
Ми з Барабашем дико заіржали.

- І про зайок теж! А чого це ти згадав?
- Та я ось вірша написав... Оціни! Серьога Циплаков став у позу й велично підняв руку.

Был однажды день печальный, коты мясо обокрали, отец домой пришел пьяный, мать и дочь ее сказали: «Есть у нас в хозяйстве клещи, — брали в руки много раз, — забирайте свои вещи, уходите прочь от нас!» 1

-

 $^{^{1}}$ Автор цього вірша невідомий — *(прим. автора)*.

Серьога Циплаков замовк. Я глянув на Барабаша, а Барабаш на мене. Льоха зсунув шапочку на лоба й почухав потилицю.

— Ну, Серый, — нарешті озвався він, — это ты врезал! Слушай, да ты прям как этот... Данте! Ну, гигант мысли, блин! Пушкину здесь не хрен делать, Пушкин отдыхает... Не ожидал я от тебя, слышь!..

Серьога Циплаков зробив скромне обличчя.

- Та все це хріновина, звичайно! махнув він рукою. Вірша й дурень може написати! Мао Цзе дун сказав: «Вірші писати легше, ніж викопати яму, посадити дерево, заколоти свиню... Ти її хапаєш, а вона пручається, ти її ріжеш, а вона вищить!» він подивився на Льоху й докінчив без усякого переходу: Сто доларів з тебе, корефан!
- I всі оце без нарікань платять? поспитав Барабаш, коли ми підійшли до наступного намету.
- А де вони, в хріна, подінуться? Хто не платить, того виганяємо з ринку! Він же ж наш, офіційно... Хобот усі папери оформив! Буває, звичайно, що хтось і в ментуру звертається, але для таких у нас контейнер!
- Кохве чай кампучіно! заголосило зненацька в боковій алеї. Потім з-поміж наметів вигулькнув дитячий візок із двома здоровими термосами, а за ним невисока жіночка у малиновому береті.

Серьога Циплаков посміхнувся.

- Це, сказав він мені, обіймаючи ту жіночку за плечі, Мама Вєра! Мама Вєра це моя подруга. Мама Вєра їздить по базару й робить каву... чи, як сама вона каже, кохве. Цим вона заробляє копієчку, він знову посміхнувся, і його мармиза разюче стала схожа на чортячий писок: Як життя, Мамо Вєро?
- Гірше, ніж учора, але краще, ніж завтра! дзвінко відрапортувала Мама Вєра. Одне слово, на букву хе тільки не подумайте, що хороше...
- ...тому що дуже хороше! кивнув Серьога Циплаков. І повернувся до мене: У Мами Вєри є чоловік, який називається Дід. Мама Вєра в Діда рабиня. Вона робить, а Дід

тільки жере. Це того, що Дід любе випить і пожрать! До речі, як його здоров'я?

Жіночка зітхнула.

— Про яке здоров'я можна говорити! Сидить у генделику і п'є! А тоді приходить додому й скаржиться: «Віро, ну що це за публіка... жодної думки немає в них у голові!»

Ми дико заіржали.

- Дід це головний конструктор! пояснив Серьога Циплаков. Але його завод став непотрібен. І Дід став непотрібний теж. І взагалі все стало непотрібним. Тепер Мама Вєра їздить по базару, а Дід жлуктить горілку. Але Мама Вєра не падає духом. Адже я сказав їй, що говорив на цю тему великий кормчий Мао Цзе дун... А що він говорив, Мамо Вєро?
- Бідність це дуже добре, злигодні це щастя! дзвінко відрапортувала Мама Вєра.
- Мама Вєра це людина! Тому я й хотів тебе з нею познайомити... Ходімо, братва!

Ми звернули в бокову алею й спинилися перед наметом з іграшками. В ньому сиділа невисока худенька дівчина. Вона посиніла од холоду й гріла долоні до горнятка з гарячою кавою.

Снег идет на улице, холодно макаке... Рученьки озябшие прижимает к каке! —

продекламував Серьога Циплаков, посміхаючись мов чортяка. Тоді показав на дівчину: — Це — Сніжана. Вона скінчила цю саму... консерваторію! По класу скрипки, коротше. Але скрипалів нікому й на хрін у незалежній Україні не треба. Тому Сніжана сидить на ринку й торгує іграшками, — він знову посміхнувся. — Целка, до речі. Ну, що, Сніжано, місячні зібрала?

У якусь мить мені здалося, що дівчина вихлюпне ту каву простісінько в наші дурнуваті мармизи. Скількись часу вона розглядала нас, видзвонюючи зубами од холоду, потім дістала з верхньої кишеньки кілька заяложених банкнот і подала Серьозі Циплакову.

- Дякуємо за службу! виструнчився він, віддаючи честь. Дівчина відпила з горнятка.
- До порожньої голови руку не прикладають! холодно зауважила вона.
 - Що?! перепитав Серьога Циплаков.
 - Усе правильно! сказав я. Ти ж без шапки, втямив?
 - Ну то й що?
- В армії честь віддають, прикладаючи руку до головного убору! пояснив Барабаш. Диви, баба... а знає! А ти що, не служив?

Серьога Циплаков зачудовано глянув на нього.

— Я... служив?! — він зненацька зареготав, аж ворони перелякано знялися з огорожі й, каркаючи, стали кружляти над базаром. — Братухо, я зону топтав ще з малолетки... а ти кажеш — служив! Я чотири строки в хазяїна чалився, второпав?

Барабаш крутнув головою й нічого не сказав. Ми обійшли ще кілька наметів, і Серьога Циплаков показав на бабуню, котра сиділа під огорожею. Перед нею стояло кілька ящиків, і на них були розкладені цигарки, крем для взуття, зубна паста й клей «Момент».

— А це, — сказав Серьога Циплаков, — баба Маня! Баба Маня — ветеран трудового фронту. Сорок п'ять років пахала вона в шкідливих умовах, а на пенсії мало не вмерла з голоду. Тому що серйозні люди поділили всі блага, а бабу Маню викинули на смітник.

Серьога Циплаков скрутив дулю й помахав нею в повітрі.

— Тепер баба Маня сидить на базарі й продає цигарки. Ну що будемо сьогодні курити, бабуню?

Баба Маня глянула на нього своїми бляклими очицями. Маленька, опецькувата, в сірій мохеровій шапочці, вона була схожа на гриб-боровик.

— Так шо ж, дєточка... — баба Маня зітхнула й подала йому пачку «Трусарді». — Ти завжди самі дорогі куриш!

Вона хтіла було ще щось промовити, але в сей мент із-за ятки висипав цілий гурт дітлахів.

— О, дайте «Момент»! — стрижений хлопчик у куртці з чужого плеча поліз у кишеню й дістав цілу жменю дрібняків. — Або ні... краще два дайте!

- Нащо це тобі клей? поспитався Серьога Циплаков.
- А ми камеру клеїмо! голосно сказав хлопчик. Ну, давайте ж, бабо... хутчій!

Я глянув на дітлахів. Це була геть малеча— років чотирип'ять, усі в лишаях і стрижені під машинку. Один малюк тримав у руці армійський протигаз.

- Камеру? Серьога Циплаков метнувся вперед і вихопив протигаз. А це що таке, га?
- Ти, бик, оддай! Ану оддай, на хрін, бо зараз уб'ємо! загаласувала дітвора, хапаючи його за поли. Оддай, рікітьор!
- Тихо! заревів Серьога Циплаков. Приміряю і оддам. Врубалися?

Він одяг протигаз на свою чортячу мармизу, поправив його і раптом страшенно закашлявся. Його наче конвульсії вхопили: він присів, тоді випростався, затим знову присів, а далі почав гасати по алеї, шалено вимахуючи руками.

— Лови його, лови! — загукала баба Маня.

Серьога Циплаков нарешті здер протигаз і, дико заревівши, пожбурив ним у дітлахів.

- Ах ви ж байстрюки смердючі! Повбиваю всіх, на хрін! Я вхопив його за лікоть.
- Ти що, здурів? На дідька вони тобі здалися? Баба Маня посміхнулася.
- Дєткі, лагідно сказала вона, в єтот протівгаз капають «Момент»... а тада надівають на головкі й нюхають! Кайх ловлять, короче.

Серьога Циплаков приклав руку до серця.

- Як дихнув мало мотор не спинився! Давай знімать цю заразу, а вона як приросла... Ну, думаю, клямка!
- А що ж це за діти, в чортової мами? глянув я на бабу Маню.
- З нашого дома. Багатодітна семня, муж і жіна валкаголіки... а дєткі ходять і просять в людей, вона знову лагідно посміхнулася. Напросять грошенят і до мене, по клей...
- А нащо ж ти їм продаєш, стара вєшалко? суворо спитав Барабаш.

— Хай нюхають дєткі! — знову посміхнулася баба Маня. — Нанюхаються — та хутчій вимруть... бо шо з них виросте при такіх родітілях? Убійци да насільніки, больш ніхто!

Барабаш роззявив було рота, щоб сказати їй пару теплих слів, але передумав.

- Ходім... ходім звідси на хрін! понуро буркнув він. Ми вийшли з бокової алеї, й Серьога Циплаков показав на продуктові ятки.
- Отут продають хавку, бачите? Обіг у них силенний, і з кожного місця ми збираємо по двісті доларів... він раптом схопив мене за руку. Дивися, дивися... оце буде комедія!

Якийсь кремезний паруб'яга у фартусі розвантажував фургон. Він тягав упаковки мерзлої риби й кидав їх на прилавок.

— Ну й що? — глянув я на Серьогу Циплакова.

Він приклав пальця до губів.

— Тихо! Зараз побачиш комедію.

Паруб'яга кинув на прилавок останню грудомаху й витер долоні об фартуха.

- А порозбивать? докірливо поспитала продавщиця.
- Хоч сто порцій! з готовністю відгукнувся паруб'яга.

Він узяв плиту і, зваживши її в руках, підняв угору. Якусь мить він стояв, неначе приміряючись, а тоді зненацька щосили вгатив нею об голову.

- X-хуяк! — гаркнув він не своїм голосом.

Плита розвалилася на кавалки. Паруб'яга кинув їх продавщиці й узяв ще одну упаковку.

- Оце клас! Почекай, браток... та зачекай же ж! я підбіг до прилавка й, ухопивши таку ж грудомаху, підняв її над головою. Ану разом!
- X-хуяк! гаркнули ми дружнім хором, і плити розвалилися на наших головах із жахливим хряскотом.
 - Ану ще! скомандував я, хапаючи ще одну грудомаху.
- X-хуяк! гаркнули ми, закотивши очі під лоба, й навсебіч бризнули скалки мокрої криги.
- Ану ж бо і я! Барабаш ухопив під огорожею бордюрний блок і підтюпцем прибіг до ятки. Ми з паруб'ягою саме занесли над головами упаковки мерзлої риби, коли цей

обревок став коло нас і підняв бетонний блок над своєю стриженою вугластою гирею.

- X-хуяк! гаркнули ми утрьох...
- ...і, наче у сповільненій зйомці, я побачив, як бордюр опускається на його квадратну довбешку, як помалу починає зміїтися по ньому темна кривуляста тріщина, котра дедалі ширшає й ширшає, аж зненацька блок репнув і розвалився навпіл, наче кавалок пресованої макухи.
 - Ні хріна собі! видихнув хтось позаду.

Я озирнувся. Довкруги вже чорніла юрма. Люди мовчали й, пороззявлявши роти, дивилися на Барабаша. Він жбурнув половинки бордюра під огорожу й, почухавши маківку, зверхньо зиркнув на нас із паруб'ягою.

— Отак треба робити... поняли, обревки? А то знайшли чим хвалитися!

Серьога Циплаков отямився й закрив рота.

— Ну, нічого… нічого! — поспішно сказав він. Тоді обернувся до юрми й замахав руками. — Ану розійшлися, в темпі! Бігом, бігом… кому сказано! Каскадерів не бачили, чи що? Немає тут на що дивитися, це репетиція фільму… «Человек падаєт в пропасть» називається, поняли?

Я штурхонув Барабаша в спину.

- А ти молоток, братухо! сказав я паруб'язі, дико посміхаючись. Хай-но я ще зайду, так потренуємося в цьому ділі...
- Давай... давай! сказав Серьога Циплаков, підштовхуючи нас уперед. Ходімо звідси хутчій... а то весь базар збереться!
- А силенно я вгатив, ere? поспитався Барабаш, коли ми звернули в бокову алею.

Серьога Циплаков з сумнівом зміряв його очима.

- Слухай, братан... а це саме, голова не болить в тебе, га?
 Барабаш дико зареготав.
- Що ж тут може боліти, Сєрий? Це ж костомаха... костомаха, поняв? він постукав себе по черепу кісточками пальців. Об неї ломом гили і хоч би хрін!
- Це, утрутивсь я, називається шіварі! Мистецтво розбивання предметів кінцівками. Барабаш головою фундаментний блок розвалює... а ти кажеш!

— Hy! — гордо потвердив Барабаш.

Серьога Циплаков почухав потилицю.

- Гаразд, - озвався він урешті, - давайте краще місячні збирати...

За годину ми обійшли весь базар і напхали цілу торбу грошей.

- П'ятдесят дві тонни зелені! підсумував Серьога Циплаков. Ніштяк?
 - Ніштяк! поготився Барабаш.
- А ще ж оренда щомісяця дає більше ста тисяч! Але оця війна з одморозками з'їдає всі гроші... Серьога Циплаков подумав. О, ходімо подивитеся на іще одного придурка!..
 - Інтересного? поспитав Барабаш.

Серьога Циплаков покрутив головою.

— Не те слово, братан! Ти охрінієш буквально, поняв?

Ми спустилися головною алеєю й вийшли до воріт. Хилилося за полудень, і народ пливом плив на базар. Біля воріт стояла ятка з касетами й на всю горлянку репетував магнітофон. Трохи далі стовбичив якийсь волоцюга, — в подертому пальті й із оберемком віників під пахвою.

- Здоров, батя! — Серьога Циплаков так ляснув його по плечу, що той аж захитався. — Віники продаєш, еге?

Волоцюга зизом подивився на нього.

- А тобі що?
- Він сьогодні не в гуморі! пояснив нам Серьога Циплаков. І до волоцюги: А хто ж пролетаріят буде визволяти?

Той випростався, і його маленькі темні очиці зблиснули, мов дві жарини.

- Вже все готово! В цьому році я починаю реорганізацію суспільства.
- Проект, значить, уже розроблено? поспитався Серьога Циплаков, непомітно підморгуючи нам з Барабашем.
- Розроблено, причому в деталях! Основа проекту: відміна заводів, фабрик, автомобілів, поїздів... одне слово, техніку на смітник! Це все, волоцюга повів рукою, показуючи на багатоповерхові будинки, що бовваніли над базаром, авта біля воріт, намети потойбіч огорожі, ми ліквідовуємо.

І всіх— на землю! Я заявляю: кожен отримає стільки землі, щоб можна було прогодуватися! Плуг у руки й заробляй сам собі на хліб. Інших професій не буде. Інженерів, політиків, журналістів не буде. Комерсантів не буде теж! У полях будуть комуни, і там житимуть хлібороби. Виростив урожай— їж! А не хочеш вирощувати...

- А й справді, — сказав Барабаш, з цікавістю міряючи його очима, — ну ж бо хтось не захоче робити?

Волоцюга стрепенувся.

— Не хочеш... за-ста-ви-мо! В комунах будуть спеціяльні люди, котрі каратимуть палицями ледарів і нероб. Злодіїв, хуліганів і вбивць будемо вбивати. Вбивати будемо й тих, котрі займатимуться науками. Ніяких шкіл, ніяких інститутів, ніяких академій... земля — головне, решта від лукавого. Стало дитя на ноги — у поле його, і хай привчається до роботи. Я заявляю: в комунах не буде ніякої медицини! Від землі йде цілюща енерґетика, так що ліки відпадають. Люди взагалі нічим не хворітимуть. Вони будуть високі, здоровезні... чоловіки — три метри на зріст, жінки... — він подумав, — ...трохи менші. Шлюби відміняються раз і назавжди. Захотів жінку — вибирай, котра тобі до вподоби, й веди у свою казарму. Простіше все буде, ніж зараз!

Поруч пройшла дівчина з величезним рябим псом. Волоцюга провів її поглядом, і його лице потемніло від гніву.

— Собак оцих ми відмінимо як ворогів народу! Люди в комунах розводитимуть корів, свиней і верблюдів. Собаки— це дармоїди, їх ліквідуємо в першу чергу. А шкури оддамо жінкам, хай носять узимку... а що — тепло, гарно... ух!

Серьога Циплаков штурхонув мене під ребра.

Диви, — сказав він пошепки, — ще один придурок іде!
 Цей прозивається Мефістофель. Ох і зчепляться вони зараз!..

Через трамвайні колії простував кощавий чолов'яга з сумкою на плечі. Він підійшов ближче, і я ледве стлумив у собі подивований вигук: трикутне лице з сатанинською гримасою, хижо загнутий ніс, вузькі пронизливі очі, в котрих жовтим полум'ям хлюпочеться шал, — цей суб'єкт і справді схожий на чортяку!

— ...пропаганда серед робітничого класу! — вимахував руками волоцюга. — Я заявляю: ліквідація машин і перехід на землю звільнить робітничий клас від експлуатації! На безкраїх полях майбутнього існуватимуть хліборобські комуни, в яких житимуть вільні щасливі люди, котрі будуть рівними не лише за статками, але й інтелектуально. Не буде ні розумних, ані...

Мефістофель торкнув його за плече.

— Ти що це тюльку травиш, га? Тобі що, в глаз дати?

Серьога Циплаков заспокійливо поплескав його по шиї.

— Ну-ну, не треба нервувати! Якісь проблеми, еге?

Мефістофель закинув голову назад, і його лице зробилося пронизливе й гостре, як бритва.

- Біда, братан... біда! Я оце щойно ЗВІДТИ.
- − 3 Mapca?
- Та з якого, в дідьчої матері, Марса! Мефістофель гостро подивився на Серьогу Циплакова. Вище бери... я на сьомому рівні був! Там витають безплотні субстанції... от вони й викликали мене до себе! Та як взяли за горлянку: ми тобі, кажуть, дали безсмертну душу, поселили її в фізичне тіло, поставили завдання а ти що ж це робиш, казьол? Відмовляєшся виконувати завдання зараз же дезінтегруємо тебе, на хрін, і скинемо в Безодню, де в падолі сліз, котрий позаростав траурними маками, вічно бродять тонкі ефірні тіла!

У мене й мурашки по шкурі побігли. Барабаш почухав потилицю й про всяк випадок одійшов подалі. Серьога Циплаков з цікавістю розглядав Мефістофеля й кивав головою.

- Ну й що ж вони тобі зробили?
- Та що... таких киздюлів дали, що мало не показалося! Мефістофель скрутив із великого і вказівного пальця кільце й гучно ляснув по ньому долонею. Не дай Боже, сказали мені, ти в земній своїй іпостасі будеш тільки на ринку торгувати, горе тобі, хлопче! Ти повинен виконувати Завдання, второпав?
 - А в чому ж воно полягає?
 Мефістофель з жахом подивився на Серьогу Циплакова.

— Та ти що, Сєрий! Якби я промовив бодай слово з його формулювання, котре записано в Книзі Сансари...

У кишені у Серьоги Циплакова затріщала рація.

- Атас! ревонув у динаміку Мамед. Третий сектор наезл!
 - Сколько? поспитав Серьога Циплаков.
- Десять бандит, э! Диризюк бизда дают, э! Давай-давай быстро бежал!

Ми врізалися в юрму, як троє молодих бичків. Серьога Циплаков замалим не повалив з ніг жінку в єнотовій шубі, а Барабаш так штурхонув якогось пенсіонера, що той гепнув просто у ванну з живою рибою. Третій сектор був аж на тому кінці базару, але репет і галас чутно було за милю. Ось майнула остання алея, тоді ятка з парфумами, я звернув за ріг...

...троє чорних мов головешки банабаків танцювали довкруг Дірізюка, а він крутився мов дзиґа, роблячи випади руками й ногами, од чого це було схоже не на банальну сутичку, а радше на якийсь диявольський балет. Решта кавказців громила намети — по всенькій алеї літали полотнища тюлі, якісь квітчасті штори, весільна сукня з білої мов сніг тканини... Кроків за десять од мене здоровецький банабак спірвав кришталеву вазу й, занісши її над головою, замірився вгатити об асфальт; я глибоко вдихнув повітря й, розкручуючи своє тіло в карколомному стрибку, просто-таки злетів над землею; перед очима мигнуло перелякане лице якоїсь перекупки й далі, в глибокій перспективі алеї, самотня постать Мамеда, котрий зчепився врукопаш із двома зарізяками; носаком свого тяжкого черевика я заїхав банабакові в живіт, і його дебела постать із тою вазою у випростаних руках переламалася навпіл, мов стеблина під лезом коси. Ваза гепнула додолу й розскочилася на кавалки; банабак немовби закляк, а тоді махнув руками — і всенькою своєю мармизою вгатився ув осколки вази, котрі валялися на мокрому асфальті.

— Мочи-и! — азартно заревів десь поруч Дірізюк.

Блискавичним сальтом перевернувшись у повітрі, я доскочив трійці, котра атакувала Дірізюка, й ребром долоні

черконув найближчого банабака по горлянці. Він гикнув і, закинувши голову, став завалюватися назад; тої ж миті Дірізюк ударом коліна в пах звалив на асфальт ще одного; третій відскочив убік і, майнувши полою шкірянки, вихопив ножа. Його темне обличчя з круто заламаним носярою вищирилося хижим оскалом(о діти гір, подумалося мені мимохідь, як же ж ви любите запах крови!) — перехопивши руку в повітрі, я крутонувся, зав'язуючи вузол, і почув, як дзенькнув об асфальт здоровий кинджал з арабською в'яззю на клинку. Збоку майнули тіні. Дірізюк плигнув уперед і фаховим ударом звалив на землю одного з напасників; їх було шестеро, і двоє були з нунчаками, але ми кинулися на них, мов пара вовків, і за кілька секунд із усього гурту на ногах зоставався лише один драбуга, високий і здоровезний ніби вежа.

— Убий! — крикнув Дірізюк і відступився вбік.

Банабак відскочив назад; я хтів було плигнути на нього, але, вчасно помітивши, як він одкидає полу шкірянки, висмикнув з наплічної кобури свого парабелума — й завмер, держачи пістолет націленим йому в груди. Драбуга закляк; його грубі волохаті пальці стискали рифлену колодку макара, який стримів за поясом, одначе видно було, що він зуміє вистрілити навіть по тому, як я всаджу в нього кулю.

Брось железо! — звелів я йому.

Банабак вишкірився мов собака. Люди добрі, він і трохи не боявся смерти... навіть тої жахливої кількаденної аґонії, котра наступає після удару в живіт дев'ятиміліметрової кулі з хрест-нахрест підпиляним носиком! Я окинув його оком і в однісінький мент утямив, що цей зарізяка був на війні, причому не рік і не два, — його очі були геть божевільні, як у людини, котра довгий час перебувала під обстрілом, ходила в розвідку, наривалася на засідки, тікала від бетеера і звикла провадити вогонь по живих мішенях.

- Брось железо, чурка!
- С-скімаузе ¹... просичав він у відповідь.

Дагестанець, — сяйнуло мені в голові. Дика бригада, серед наших їх прозивали звірами... Після чеченської війни цих

.

¹ Груба лайка (авар.).

дагів наїхало в Україну хтозна-скільки, й усі були з досвідом бойових лій.

- Ладно, — я опустив пістолет і побачив, як розслабилися його пальці на руків'ї макара. — Уходи!

Ззаду підбіг Барабаш, а за ним Мамед із Серьогою Циплаковим. Усі були захекані, а Мамед притискав до плеча закривавлену шмату.

- Ти що?! вирячився на мене Барабаш.
- Хай забирається! гаркнув я. І до банабака: Абуталибу передай: вечером забиваем стрелку... понял?

Даг прибрав руку з колодки пістолета.

- Кыто? поспитався він, міряючи мене поглядом з ніг до голови.
 - Аскер!
 - Гыде?
 - В семь часов... четырнадцатый километр!

Даг понуро мовчав.

— Мусурман? — зненацька глянув він мені в вічі.

Я похитав головою. Кавказець, який валявся на землі, застогнав і перевернувся на бік.

— Абуталиб знает, кто я! Забирай бойцов и уходи... въехал? Дірізюк хтів було щось промовити, але я так подивився на нього, що він закрив рота. З бокових алей виглядали перелякані бариги. На асфальті вовтузився прибитий банабак, і його рухи дуже скидалися на передсмертну агонію.

За кілька хвилин ми чвалали в діл, спускаючись центральною алеєю.

— Ну ти й гуманіст! — Серьога Циплаков глянув на мене й раптом зареготав. — Отак банабаків перекалічити... Хто їде на стрілку?

Я трохи подумав.

- Ти, я, Барабаш і Мамед. Ще запитання?
- Дірізюк?
- Не їде. Групіровка теж. Я беру з собою лише тих бійців, у котрих впевнений на сто відсотків.
- I ти гадаєш, ми звідти повернемося? Вистоїмо проти звірів?

Я поклав йому руку на плече.

— Ви, — сказав я, карбуючи кожне слово, — повернетеся. Живі. Неушкоджені. Без жодної подряпини. Це. Я. Тобі. Обіцяю. Братан!

Добігала сьома година, й на лісовій дорозі було теменно, хоч в око стрель.

- Перш за все, сказав я, вилазячи з авта, поділимо зброю. Кожен з вас повинен знати, що робить, коли ці одморозки відкриють вогонь! А в тому, що вони будуть стріляти, сумнівів немає...
- Потому шо шо ж! глибокодумно прокоментував Барабаш.

Серьога Циплаков подивився на нього, але промовчав. Я відчинив багажник і дістав тяжкий довгастий згорток.

- Ваші ТТ для війни не годяться. Я привіз на цю стрілку стволи зі свого арсеналу...
 - Узі? здивувався Мамед.

Я подав йому короткоствольний ізраїльський автомат.

- Тримай. Знайома зброя?
- Карабах воевал, трофей в эрмен брал. Ништяк!
- Молоток! похвалив я його. Барабаш зброю має, так що йому дістанеться дві ґранати... ось вони! А Сєрий буде смалити ось із цієї залізяки... я поклав на капот карабіна із масивним круглим барабаном.
 - Пепеша? витріщився на нього Серьога Циплаков.

Я посміхнувся.

- Хріна вгадаєш! Ану спробуй ще раз?
- Ну... хіба що «Томпсон» із першої світової! Інших версій немає.

Барабаш безцеремонно поцупив карабіна до себе й, піднявши стволом догори, клацнув затворною рамою.

— Пояснюю для тупих! — сказав він з погордою. — Називається: страйкер. Виробництво: Південно-Африканська Республіка. Магазин: дванадцять набоїв. У кожному дев'ять картечин макарівського калібру. Улюблена зброя бурів, африканерів і всяких чортів, котрі лазять в пустелі Калахарі.

— Знищує все живе в радіусі десяти метрів, — кивнув я. — Ідеально підходить для стрілок і вуличних боїв.

Серьога Циплаков зважив карабіна в руці. Тоді одвів затворну раму й дістав патрона.

- Ні хріна собі! вигукнув він.
- Гаразд, сказав я, поїхали... У нас двоє авт. Оцей ваш москвич поведе Барабаш, він їхатиме позаду. Моя шістка, я ляснув по капоту авта, котре пригнав з дому, тільки на вигляд така убога. Насправді це броньоване авто з форсованим двигуном.
- Акаем усе одно прошиє його, як папір!.. сплюнув Серьога Циплаков.

Я зробив недвозначний жест.

- Ось тобі! Хіба що великокаліберний кулемет... калаші його не беруть! Одне слово, ти й Мамед їдете зі мною. Якщо даги відкриють вогонь, орієнтуєтеся за обстановкою. Головне нічого не боятися!
- З нами Бог і тисяча фантомів! сказав Серьога Циплаков, розглядаючи крізь приціл страйкера кудлаті верховіття сосон.
 - Як-як? зацікавлено перепитав я.

Серьога Циплаков клацнув запобіжником.

— Це, — сказав він, — гасло зелених беретів... ще з в'єтнамської кампанії! Не чув хіба?

Я покрутив головою.

- Вперше чую, от тобі хрест!
- А добре звучить! сказав Барабаш. Треба буде запам'ятати... З нами Бог і тисяча фантомів!
 - Гаразд, сказав я, по конях!

Ми позалазили в машини й, не вмикаючи фар, виїхали з лісу. Біля повороту на автостраду я запалив габаритні вогні й притис педаль акселератора. До стрілки залишалося десять хвилин, і прибути на неї треба було буквально секунда в секунду.

- Бригада з двадцяти бійців, сказав я після паузи. Усі пройшли Чечню, дехто Югославію й Придністров'я. Крім того, є серед них і кілька спортсменів, колишніх чемпіонів

Союзу із самбо й дзюдо. Усі одморозки, серед братви їх називають не інакше, як звірами. Працюють під дахом Короля. Бригадир— Абуталіб, з аварців; місцева братва прозиває його Талібом. Один із моїх найдавніших ворогів...

Серьога Циплаков хтів було щось запитати ще, але промовчав. Я поминув звалище й, збавивши ходу, звернув у ліс. Оця лісиста місцина коло залізниці була відома як «платформа Чотирнадцятий кілометр» — саме тут призначалися стрілки, фіналом яких часто була стрілянина й численні жертви.

- Вот они, волки позорные! - видихнув Серьога Циплаков.

За деревами зблиснуло жовте світло фар. Була сьома, й ми точнісінько вкладалися у призначений час. Вивертаючи кермо, я виїхав на просіку й заглушив двигун. Крізь лобову шибу видніло: сіро-зелена стіна соснового лісу, квадратова галява, поплутана засніженою порослю ожини, і могутній силует рейндж-ровера, котрий з'явився поміж деревами.

Над просікою висів морозяний туман. Рейндж-ровер загальмував і коротко блимнув фарами.

Я ввімкнув і вимкнув ближнє світло.

- Без сигналу не починати! звелів Серьозі Циплакову.
- A сигнал?..

Я розчахнув дверцята.

- Як почнем один одного мочити, оце він самий і буде! я глянув на нього й завважив, що він дуже нервує. Як там гасло беретів?..
 - З нами Бог і тисяча фантомів!
 - Ну от! А ти чогось переживаєш...

З протилежного боку галяви зближалася здоровезна постать. Я рушив їй назустріч. Ми зійшлися посеред просіки, і я впізнав жахливо скалічене лице Таліба.

— Здорово, братуха! — недбало сказав я.

Десь наприпочатку дев'яностих років цей зарізяка воював у Карабасі, й осколками ґранати йому знівечило правий бік обличчя. Операція трохи підрихтувала фізіономію, але загальна картина, звичайно, викликала асоціяції з фільмами жахів.

- О чем базар, э? - поспитався він.

Я коротко реготнув.

— О чем, о чем... О наездах, вот о чем! На хрена бойцов посылаешь на чужую землю?

Він зневажливо подивився на мене.

- Твой земля, да? Кто ты такой, слышь? Ты кем у Хобота пашешь, э?
- Значит, не хочешь договариваться... замислено сказав я.
- С кем? він посміхнувся, вишкіривши верхні зуби мов пес. Договариваться с шестеркой, что ли?

Я похитав головою.

— Ты меня знаешь, Талиб! Ты знаешь, что со мною лучше дела не иметь! Ты уже нарывался, — и чем это кончилось? Помнишь, как я Аслана порезал? Помнишь, как застрелил Карена и Гамзата? Помнишь, как ты убегал от меня после перестрелки возле «Каштана»? Помнишь, да?

Його лице засмикалося. Я глянув йому в вічі й побачив, що зіниці аномально звужуються й тут-таки розширюються мало не на все око.

— Ты, — сказав він, зближаючи до мене свою звірячу фізіономію, — быляд... я твой рот ебал, понял? Я твой джьоп ебал, понял? Я весь твой систем ебал, собак ты праваславны... хахоль ебучи!

Я встиг присісти, й зелена цятка лазерного прицілу, яка вже з хвилину бігала по мені, вмент пропала у соснах, а сухий звук пострілу зіллявся з цілою канонадою автоматних черг. Падаючи, я смикнув Таліба за ноги, й ми покотилися по снігу, кидаючи один одного карколомними прийомами. Братва палила з усіх стволів, — били не тільки з рейндж-ровера, але й із-за сосон, причому з якоїсь доброї зброї, чи не з ізраїльських галілі; зненацька в салоні моєї шістки щось жахливо бабахнуло — це Серьога Циплаков нарешті зумів зняти запобіжника й тепер став смалити у білий світ як у копійку, використовуючи страйкера в ролі установки «Град». Втім, у цій перестрілці моя роль була ніякою — я нарешті спірвав свого найбільшого ворога, й ця боротьба справді була не на життя, а на смерть. Кавказець пручався мов рись; в

якийсь момент він одкотився вбік і, ошкіривши зуби, вихопив ножа, який висів у нього на поясі; я ледве ухилився од гострого як вогонь клинка й, лежачи на спині, вдарив його носком у живіт. Він захарчав, і очі його просто-таки полізли на лоба. Я вдарив його знову, на сей раз у щелепу. Голова його відкинулася назад; розпрямляючись мов пружина, я перевернувся й ув однісінький мент згріб одною рукою його за горлянку, а другою стиснув зап'ястя з ножем.

— Кыто собак? — спитав я, підводячи вістря ножа йому до горлянки. — Кыто быляд? Кыто кого ебал, э?

Лезо тремтіло біля самісінького борлака. Драбуга втямив, що його життя, сповнене перестрілок, убивств і воєн, врешті добігло кінця, і його очі зблиснули такою ненавистю, що мені аж мороз по шкурі продер.

— Все... все хахоль ебал! — він закашлявся й зненацька виплюнув мені в лице кривавий згусток з уламками вибитих зубів. — Чушки вонючие... ишаки!

Я щосили стис його зап'ястя і впер вістря ножа в горлянку. По шиї поповзла цівка густої чорної крови. Все дужче й дужче надавлюючи на колодку ножа, я з цікавістю спостерігав, як входить гострий блискучий клинок у міжключичну ямку і поволі згасають в очах цього зарізяки остатні іскри життя. Перед очима, мов кінострічка, пробігло все, що накоїв цей одморозок у нашому місті: наїзди на комерсантів з використанням жорстоких азіятських тортур, убивства самотніх пенсіонерів, аби заволодіти їхнім житлом, садистські зґвалтування чи й просто безглузда, безпричинна стрілянина, од якої гинуть перехожі... Братва давно вважала, що цей чоловік свідомо шукає смерти... Що ж, тепер він її знайшов!

— Братан! — гукнув позаду Серьога Циплаков.

Я підняв голову. Стрілянина ущухла, й тільки біля рейндж-ровера хтось протяжно й болісно квилив.

- Где-то здесь!.. озвався Мамед. А может, он умрал, э? Я тобі умру зараз... чурка хуйов! гаркнув Брабаш. Він
- Я тобі умру зараз... чурка хуйов! гаркнув Брабаш. Він сидів у соснах, тримаючи просіку під прицілом свого автомата. Не дай, Боже його врекали... я тоді вам залупи поодриваю й на голови понатягую, коти ви помийні!

Я завовтузився й став на коліна.

- Всіх убили?
- О, живий! вигукнув Серьога Циплаков. Усіх, братан... покотом он лежать!

З лісу виглянув Барабаш. Він держав свого акса напоготові й сторожко роззирався навкруги.

- Уявляєш, невдоволено сказав він, ці банабаки послали в тил двох бійців! Якби не я, то вас виполонили б ув однісінький мент...
 - I що ж?

Він махнув рукою.

— Валяються в соснах... прикладом урити довелося, — щоб шуму не було!

Я подумав.

- Наробили ми тут ділов! нарешті буркнув я. Ще на жодній стрілці не бувало стільки трупів... Але ж вони, гади, навіть снайпера найняли!..
 - Снайпера я зрізав! похвалився Барабаш.
- Молоток! сказав я йому. Ну, нічого... Король тепер добре подумає, перш ніж заходити з нами в конфлікт...

На тому боці просіки вдарило кілька пострілів, — Мамед із Серьогою Циплаковим добивали поранених.

- Гаразд... тепер треба хутчій ушиватися! Де ті обревки?
- Гей, ревонув Барабаш, ви... коти помийні! До мене, бігом!

На білому тлі галяви зачорніли дві постаті.

- A це що за хріновина? поспитав я, коли вони підійшли до авта.
 - Трофей, э! хекаючи, сказав Мамед. Автомат якши...
- $-\dots$ і снайперська гвинтівка! докинув Серьога Циплаков. Лазерний приціл, бачиш?

Я сплюнув.

- Цей приціл по мені гуляв... поки ви тут ґав ловили! Одне слово, кидайте свої трофеї в багажник і забирайтеся геть! Запитання?
- Зустрічаємося завтра на ринку? поспитався Серьога Циплаков.

Я грюкнув дверцятами й увімкнув запалювання.

- А де ж нам, у хріна, ще зустрічатися! — сказав я, помалу рушаючи з місця. — Ми з вами тепер пов'язані... на всеньке життя, коли не на довше!

Ми вже під'їхали до міста, коли на сидінні задзеленчав комірковий телефон.

— Ну! — сказав я в трубку. — А, це ти, шефе... Новини? Та жодних! Працюємо биками, як і передбачалося... Розборки, стрілки... Можеш передати Урилову: Таліба вже немає... зіграв у ящик! Ну який... Дерев'яний, треба думати. Хто? Я, звичайно... Дістав він мене, хай йому всячина! А так усе, як було... Куди? Оце завезу Барабаша на його хавіру та й собі подамся додому. Угу... Коли що, так зателефоную. Відбій.

Наступний день видався похмурим. Од самого досвітку йшов тяжкий мокрий сніг. На бульварі я потрапив у транспортну пробку й до базару дістався у свинячий голос, годині аж об одинадцятій.

- Ага, сказав Барабаш, виглядаючи з-за огорожі, прогулюємо... Братки, між іншим, з дев'ятої на роботі.
 - Групіровка?
- Сидить у своєму кабінеті, як пес у будці. Наляканий трохи... Ці бички як розказали йому, що ми вчора накоїли, він і за голову взявся!

Я коротко реготнув.

- Нічого! сказав я, ляснувши Барабаша по плечу. З нами Бог...
- ...і тисяча фантомів! з готовністю підхопив Барабаш. Ми пройшли алеєю, і я вдарив ногою по дверях залізної будки. Коли ми ввалилися в тамбур, Барабаш загилив по других дверях, либонь, щоб не відставати від мене в цьому ділі.

— Тихіше можна? — буркнув Групіровка невдоволено. — А то мені все здається, що омон приїхав!..

Я впав на диван і добув пачку «Кемелу».

— Тебе вчора не було, — сказав я, випускаючи хмарку диму, — то ми тут порядок трохи навели! Нічого?

Групіровка скривився, наче йому хто жабу за комір укинув.

- Братан, ти що, з цепу зірвався? тихо поспитавсь він. Усі менти на вухах стоять.... ви ж купу народу перемочили! Такого ще не бувало!.. Ти уявляєш, який шум підніметься?
- А що, зиркнув я на нього, було б ліпше, якби ці звірі порвали нас як мавпи газету?
- Це ж даги... з ними не добазаришся! подав голос Барабаш.

На столі задзеленчав телефон.

— Ну! — гаркнув Групіровка, притискаючи слухавку до вуха. — Привіт, шеф! Хто? Тут обоє. Ну... Зараз будемо!

Він кинув трубку й подивився на нас із Барабашем.

— Хобот приїхав. Хоче вас бачити.

Ми вийшли надвір. Сніг усе падав і падав. Людей на ринку було небагато. Хобот чекав нас у своєму джипі. Під огорожею бовванів ще один всюдихід, і коло нього стовбичило двоє бенманів.

- Здорові, братки! буркнув Хобот.
- Здоров... здоров! сказав я, потискаючи його величезну лапу. Як ся має наш друг Король... не чув?

Хобот зареготав.

- Кепсько має... точніш, його мають, в усі діри! він крутнув головою. Банабака замочив?
 - -Hy!
 - Точно?

Я дико посміхнувся.

- Точніш не буває! Хреста можу поцілувати… й до Барабаша: Дай-но свого хреста… не вірять мені, бач!
- Не треба... Хобот скоса глянув на мене, і я немовби побачив себе збоку: здоровецький дурнуватий одморозок, якому нічого не коштує завалити людину просто так і взагалі за ніщо. Слухай-но... для вас є робота!
 - Гроші?

- По куску на рило.

Барабаш подався вперед.

- I що ж треба робити?
- Поїхати в одне місце. Взяти вантаж. Віддати гроші.
 Привезти вантаж цілим і неушкодженим.
 - Гм... пошкріб потилицю Барабаш.
- Без стрілянини поїздка не обійдеться, еге ж?— поспитав я напрямки.

Хобот не втримався й знову подивився на мене. Я іронічно посміхнувся: ну, одморозок... ну то й що? Я й бик, і одморозок, і детектив для особливих доручень, — і мене геть не колише, що там про все це подумають! Як любила казати моя сусідка, хронічна алкоголічка баба Леся: а це хай нікого не колише, що я п'ю дікалон!

— Не те слово, братан! — сказав нарешті Хобот. — Можуть виникнути такі проблеми, що... Словом, на це діло потрібні специ... такі, як ви з Барабашем!

Я кивнув.

- Коли ж вирушаємо?
- Ну-у... за пару днів! Хобот подумав. Я уточню, й потім... Головне, що ви згодні!
 - Хто за кермом? поспитав Барабаш.
 - Наш чоловік. Ваше діло охорона, втямили?
- Добре, сказав я, розберемося... Головне в цьому ділі — вистрілити першим... а це ми вміємо! Все?
 - Якщо запитань немає, то все! буркнув Хобот.

Я сіпнув за клямку дверцят і побачив, як зразу ж напружилися оті двоє бецманів з охорони.

- Нервові в тебе хлопці! посміхнувсь я до Хобота. Бояться чи що?
 - Пильнують! задоволено сказав Хобот. Охороняють. Барабаш виліз надвір і потягнувся всеньким тілом.
- А що його боятися! сказав він, позіхаючи. Все буде о'кей. А не буде то так і буде!
 - З нами Бог... дико посміхаючись, виголосив я.
- ...i тисяча фантомів! з готовністю докинув Барабаш, скорчивши свою звірячу мармизу.

Коли ми ввалилися в кабінет Групіровки, братва сиділа круг столу й пила горілку.

— Ні хріна собі! — вигукнув Барабаш. — Це що за порушення дисципліни?

Групіровка потяг його за рукав.

- Присядь, братан! Оддихни...
- ...на тибе лица нету! сказав Мамед і зареготався.

Серьога Циплаков підсунув до нас шклянки з горілкою.

- Пийте! Якби не ви, хтозна, чи ми й утримали б цей собачий ринок! — він покрутив головою. — Зізнаюся чесно: вчора я замалим у штани не наклав. Посадив на мушку того рейндж-ровера, тисну на спуск... ні хріна! Глянув на запобіжник — переведений! Тисну знов... не стріляє, хоч би хрін! А виявляється, що я...
- ...давив на рамку, а не на спускову скобу! кивнув Барабаш. — Буває, чого там!
- Під обстрілом молоді бійці завжди губляться, сказав я, перехиляючи шклянку. — То запобіжник забудуть зняти, то патрон дослать... Ще я служив за річкою , то послали нас розстріляти караван з боєзапасом. Не встигли ми вийти на заданий рубіж, як нарвалися на засідку... ну й пішло мочилово! Дивлюся, лежить коло мене салабон - i не знає, що зі своїм акаемом робити! А тоді як закричить до мене: «Товарищ дедушка! Товарищ дедушка! Не пашет, слышь?» Глянув я на нього та й кажу: «Затвор передерни, салага!..» Так що на полігоні по мішенях стріляти — одне діло, а в бою зовсім інше...
- Надто ж як біля тебе лежить убитий, і ноги в ріжні боки стирчать! — сказав Барабаш. — Ото вперше як побачиш, то аж мороз по шкурі йде...
- А вот когда мой Карабах война был, жестикулюючи, заговорив Мамед, — поймали мы адна ишак... красивый — как горный луна! Джьоп — во, глаза — во, ухи как у слона... Все боец наш батальон давай-давай с ним любовь делать... Очередь балшой был... v-v!

Я взяв пляшку й поналивав у шклянки.

¹ В Афганістані – *(прим. автора)*.

- Hy, врочисто сказав я, давайте ж вип'ємо за нашу рідну совєцьку власть...
- ...щоб вона, стерва, більше не верталася! докінчив Барабаш.

Я посмакував горілку й задоволено кивнув: це була справжня «Смирновська», зроблена з пророщеної пщениці.

— Братан, — сказав Групіровка, — ϵ для тебе одне діло! Зробиш?

Я витріщився на нього.

- Може, й зроблю... коли знатиму, що робить! Далі? Групіровка розігнав дим рукою.
- Один барига подав на нас заяву! Ну, а менти передали її мені, звичайно... він поліз у шухляду й дістав листок паперу. Послухай, що цей казьол понаписував. Злочинне угруповання, очолюване паханом Групіровкою... систематично збирає суми понад установлену плату за місце... розборки, в яких жертвами стрілянини стали невинні громадяни з числа перехожих... як чесний комерсант, котрий реґулярно сплачує податки, звертаюся до вас із надією, що міліція покладе край цьому беззаконню... правова держава, котра прагне увійти в європейську спільноту... цих покидьків треба конче ізолювати від суспільства... правопорядок... боротьба з рекетом... Групіровка вдарив долонею по столу. Ще й спільноту сюди приплів... ну, гад!
- Спільнота! покрутив головою Барабаш. Хіба це європейська спільнота? Це європейська свинота, інакше й не скажеш!
- Одне слово, баригу треба привезти на ринок! А тут ми покажемо йому все і правопорядок, і спільноту, і злочинне угруповання з паханом разом... Групіровка заскреготів зубами й вилаявся. Зробиш?
 - Координати?
- Поїдеш із Сєрим, він знає! Там, здається, Дірізюк на шухері?

Серьога Циплаков кивнув.

— Із самого ранку. Барига сидить в хавірі й носа надвір не показує… Ну, нічого, доп'ємо пляшку— та й візьмемо його з усіма тельбухами!..

Горілка знову забулькала в шклянках, вируючи на поверхні прозорим намистом.

- За що п'ємо? поспитав Групіровка.
- За ішаків! підняв я шклянку вгору.

Братва перезирнулася.

— А чого, — сказав Серьога Циплаков, — теж божа скотинка! Погнали.

Ми перехилили шклянки й стали закусувати.

— А потом оказалось, — озвався зненацька Мамед, плямкаючи набитим ротом, — что эта ишак эрмен прислал! Через сорок день все солдат сифилис болел... понял, да? Эрмен ишак заражал, через фронт посылал, наш боец тудасюда ему делал! Этот ишак — плохой ишак... на хрен нужно такой ишак, да!

Серьога Циплаков утерся рукавом і підвівся.

- Hy, - сказав він, припалюючи цигарку, - вперед, за орденами!

Обабіч дороги замиготіли грубелецькі осокори з обламаним гіллям.

- У передмісті він мешкає, чи що? поспитав я нарешті.
- Ну! Серьога Циплаков дістав комірковий телефон і став набирати номер. Зараз дзенькнемо Дірізюкові... Гало? Це я. Об'єкт на місці? Який об'єкт?.. Ну цей же ж казьол... барига, коротше! Ну... Ага, це добре. Ми зараз будемо.
 - Вдома?
- Сидить, уродіна... де йому, в хріна, подітися! Мєнти ж звеліли йому в хаті сидіти й нікуди не потикатися! А самі заяву взяли та зразу до нас.

Авто звернуло на розбиту ґрунтову дорогу. О праву руч стало видно занедбаний колгоспний сад. Сніг падав і зразу ж танув, стікаючи по шклу довгими пацьорками.

— Ага, — сказав Серьога Циплаков, — оце його хавіра, казла цього штопаного!

Біля дороги височів ошатний будиночок з білої цегли. Трохи далі бовванів москвич, і в ньому, наче макогін, стирчала стрижена довбешка Дірізюка.

- Цей придурок буде на шухері?
- Hy! Серьога Циплаков припаркувався під огорожею й вимкнув двигун. Погнали.

Ми вилізли з авта й зайшли у двір. Я взявся було за клямку, аж зненацька у веранді почулися кроки. Серьога Циплаков подав мені знак, і ми хутко сховалися за рогом. Двері розчахнулися, й на ґанок вийшов розпатланий чолов'яга в спортивному костюмі. Він позіхнув і, застромивши руку в шаровари, почухав живіт.

Вышел заяц на крыльцо почесать свое яйцо, —

продекламував Серьога Циплаков, поволі виходячи з-за веранди, а тоді моргнув мені, й ми хором закінчили:

Сунул лапу — нет яйца... Так и йобнулся с крыльца!

Чолов'яга так і завмер з роззявленим ротом, держачи руку застромленою в шаровари. Серьога Циплаков згріб його за комір і потурив у коридор. Він поточився й, одлетівши до вішалки з одягом, так ударився об неї, що вона одірвалася й з усіма лахами гепнула йому на голову.

- Здравствуй, писатель! обличчя Серьоги Циплакова розпливлося у веселій чортячій посмішці. А ми читатели твои... на творческую встречу приехали!
- Где фуршет? устряв я й собі. Виски, сигары... эта... жратва?

Чолов'яга дивився на нас круглими од жаху очима.

- Товарищ не врубается! Серьога Циплаков згріб його за вухо й одним ривком поставив на ноги. Ну че, сука, будем базарить?
 - O чем? прохарчав той.
- О писательстве! Серьога Циплаков перестав посміхатися, й обличчя його жахливо засмикалося. Ти че, падла, понаписывал, э? Ты что это за телегу в мусарню накатал, сука рваная?

Він щосили пхнув чолов'ягу в груди. Той сторчголов заточився через увесь коридор і, одчинивши двері лобом, гепнув у передпокої.

- Ты кого преступной группировкой обозвал, а? Ты кого подонками назвал, гнида? Ты знаешь, что тебе за это ребята сделают?
- Изнасилуют... а потом зарежут! сказав я й дико заіржав.

Серьога Циплаков знову вхопив його за вухо і, поставивши на ноги, почав методично садити в живіт. Удари звучали так, наче хто б'є кулаками в тісто. Чолов'яга впав на коліна, потім уперся лобом у підлогу.

- Серый... прости! Прости меня, суку... прости, падлеца... прости, казла позорного, пидерастического!
- А-а, заревів Серьога Циплаков, сатаніючи дужче й дужче, вот как ты запел, пидор гнойный! А когда в мусарню ходил, че тогда пел, а?

Я пройшов на кухню й одчинив холодильника. Там було повнісінько ріжного їдла.

- A-a, загорлав у передпокої чолов'яга, больно же!
- Э, гукнув я, добуваючи з холодильника здоровецький кавалок шинки, ты же так его замочишь! Ты че, Серый?
- Фигня! заревів Серьога Циплаков. Зароем гденибудь в лесу и все дела!

Я взяв шклянки, плящину кетчупу й зазирнув у передпокій. Серьога Циплаков гатив чолов'ягу носаками, азартно хекаючи й підстрибуючи після кожного удару. Я згріб його за шкуру й потурив геть.

— Охолонь, кажу тобі! Здурів?

Барига корчився на підлозі, мов черв'як. Серьога Циплаков тяжко зіпав і витирав лоба.

- Справді, сказав він, приходячи до тями, доста з нього… Ще уб'ємо, а кому він тоді, на хрін, потрібен!
- Давай ось краще поснідаємо... сказав я, розкладаючи на столі продукти.
 - Водяра де? зиркнув Серьога Циплаков на чолов'ягу. Той сплюнув тягучою кривавою слиною.
 - В барі... Все беріть, хлопці, тільки не бийте!
- Ти глянь, як ця сука живе! гукнув Серьога Циплаков, очиняючи дверцята бару. Та він же ж як той кіт у сметані качається! «Абсолют», «Смирновська», «Ремі Мартін»,

«Камю»... і тобі ще мало було, гандон ти, колючим дротом штопаний?! Ти ще на братву заяви писав, щоб грошвою з нею не ділитися?

— Облиш... облиш! — буркнув я, наливаючи горілки. — В нього ще все попереду — і яйця одріжемо, й очі повиколюємо... Хай оддихне перед муками!

Ми перехилили по сто грамів і стали закусувати, запихаючи в рота здоровецькі шматки вудженого м'яса.

- Баба твоя де, суко помийна? - раптом поспитався Серьога Циплаков.

Барига мовчав.

- Не чую! гаркнув я, замахуючись на нього пляшкою.
- В гостях... чолов'яга застогнав і знову сплюнув кривлею. Далеко.
- Він, гад, сім'ю відправив подалі! здогадався Серьога Циплаков. Знав, сука, що можуть бути проблеми... А в нього ж дочка ух, персик! Шістнадцять років усього. Шкода... я її зараз у всі діри узув би!

От же ж завдання мені повісили на шию, подумав я, насилу стримуючись, щоб не затопити цьому одморозкові у рило. Воно мені треба — слухати оці садистські заяви, дивитись, як пресують людину, котра не здатна постояти за себе, чи ходити по базару та збирати місячні, наче остання шестьорка? Що за проклята штука, це життя, — один бруд накруги!

- Гаразд, не будемо кота тягти за хвіст…— я втерся рукавом і подивився на Серьогу Циплакова. Далі?
 - Підганяй джипа. Й одчини багажник.

Я вийшов надвір. Сніг падав і падав. Сад потойбіч дороги був чорний і мокрий. Дірізюк сидів у москвичі і курив, поглядаючи в наш бік.

— Давай! — скомандував я, під'їхавши упритул до ґанку.

В коридорі щось гупнуло. Тоді в дверях з'явився чолов'яга — очі його вилазили з лоба, рот був заклеєний пластирем, а руки скуті за спиною кайданами. Серьога Циплаков легенько штовхнув його в поперек вістрям ножа.

— Залазь, бариго! В багажнику будеш їхати... як у кіно, втямив?!

— Пишайся! — сказав я, дико посміхаючись. — Внукам будеш розповідати, як тебе рекет у багажнику возив!

Серьога Циплаков грюкнув кришкою багажника й дістав комірковий телефон.

— Дірізюк? Товар запакований. Рушаєш за хвилину. Твоє завдання: не втрачати нас із поля зору, — може, мєнти спинять абощо... В'їжджаєш?

Пополудні сніг перестав. З-за хмар нарешті виглянуло сонце, тож коли я упритул під'їхав до дверей адміністративної будки, з усіх алей уже бігли потоки брудної талої води.

- Живий? поспитався Групіровка, заглядаючи в багажник. Чолов'яга, скорчившись, лежав біля каністри з тосолом і не рухався. Здох?! Ви що, трупа мені привезли?
- Спить, гад такий! Серьога Циплаков безцеремонно схопив чолов'ягу за комір і струсонув. Той лупнув очима. Ану вставай, уродіна!

В кабінеті сидів Мамед.

— А-а, вот кто секим башка будем делать! — він дико посміхнувся й крутонув здоровим кавказьким кинджалом, який ми одняли в банабаків. — Маленький операция, да! Яйцы резать будем, да! Сковородка жарить и кушать, да! Яйцы сивежи, викусны... ах!

Серьога Циплаков зірвав пластир з обличчя й одімкнув кайдани. Скількись часу всі мовчали.

- Ну, - озвавсь нарешті Групіровка, відкидаючись на стільці, - так хто тут пахан?

Чолов'яга зацьковано дивився в підлогу.

— Покажи пальцем — хто тут пахан? — заревів зненацька Групіровка. — Не чую?!

Барига впав на коліна.

— Простіть, братки! Я — сука. Бийте мене, ріжте мене... тільки простіть за все!

Мамед поклав кинджал на стілець.

- Зачем резать, да? Зачем убивать, да? Джьоп ебать надо! Джотвыран 1 делать надо... вместо ишак будет, да!

¹ Педераст (азерб.).

— А чого, — устряв Барабаш, — зґвалтуємо його гуртом... а тоді заріжемо! Клас?

Групіровка нетерпляче відмахнувся. Тоді знову глянув на чолов'ягу, котрий стояв на колінах і дивився знизу вгору благальними собачими очима.

- Коротше! скомандував він. Взяли цю суку й повели на територію, в темпі! Хай усі побачать, як мєнтура помагає...
 - А потім? поспитався Серьога Циплаков.
 - А потім у контейнер!

Серьога Циплаков згріб чолов'ягу за шкуру й, поставивши на ноги, турнув до дверей. У тамбурі вони зіткнулися з Дірізюком. Той зміряв баригу очима й щосили вдарив кулаком по обличчю.

— Правильно, правильно... — похвалив Серьога Циплаков. Чолов'яга понурив голову. З носа в нього текла кров і капала на підлогу. — Отак і підеш поміж люди! Щоб усі бачили, як це воно, заяви писати...

Стояла гожа днина. Десь коло воріт працювало радіо, й на весь базар лунала пісня про те, що вбили негра. На алеях було не протовпитися од покупців, котрі валом валили од тролейбусної зупинки та підземного переходу.

- Тітко! гукнув Серьога Циплаков, спиняючись коло намету із джинсами.
- Шо таке, Сірожа? Грошики? виглянула з намету гладка, мов кнур, молодиця. Так я вже башляла, котік!

Серьога Циплаков штовхнув чолов'ягу в потилицю.

— Кажи: я думав, міліція мені поможе, — а вона мені хрін помогла!

Барига підняв голову. Обличчя його було жахливе: всеньке в крові, одне око геть запливло й не розплющувалось, а з розбитої брови точилася мутна сукровиця.

 $-\Phi$ єдя... це ти?! — охнула молодиця. — Що з тобою... фулігани одкиздили, еге?

Чолов'яга похитнувся.

— Я думав, міліція мені допоможе, — а вона мені хрін допомогла! — проказав він дерев'яним голосом.

Дірізюк розвернувся і з'їздив його кулаком по черепу. Молодиця охнула й сіла просто на розкладачку з джинсами. «Русское радио — все будет хо-ро-шо!» — проспівав приймач коло воріт.

Добре, — похвалив Серьога Циплаков, — погнав далі!

Коло намету з іграшками було повнісінько людей. Сніжана крутила в руках здорову барвисту машину, показуючи її то одним, то другим кінцем. Якогось малюка тягли за руку, але він лементував і все тицяв пальцем у плюшевого ведмедя, котрий висів у наметі.

Ми спинилися перед яткою, й зразу ж зробилося дуже тихо.

- Я думав, міліція мені поможе, — видихнув чолов'яга, дивлячись поверх голів порожніми очима, — а вона мені хрін помогла!

Дірізюк знову з'їздив його по голові. З розсіченої брови зацебеніла кров, рясно скапуючи на плюшевих звірят, котрі були розставлені на краю стола. Перехожі стали озиратися й чимдуж пришвидшували ходу.

- Людоньки, — нарешті отямилася жінка, котра розглядала машину, — а що ж це тут коїться?

Й до Сніжани:

— Тут що, міліції, немає, дитино?

Сніжана хтіла було щось відказати, але не встигла. Дірізюк ступнув до тої жінки й цупко взяв її своєю клешнею вище ліктя.

- Мама, його грубий свинячий писок перекосила крива посмішка. Мама!
 - Шо ти хватаєш мене, бандіт?
- Мама, я твой син! Дірізюк рвонув жінку до себе. Мама... в рило хочеш, мама?

Перехожі ковзали поглядом по цій сцені й ішли собі далі. Сніжана була бліда мов стіна. Жінка пручалась, а Дірізюк тяг її до себе, намотуючи на кулак вовняну кофту.

— Закричить зараз, блядь буду! — прокоментував Барабаш. Я коротко хекнув і рубонув Дірізюка по шиї. Звук був, неначе по колоді сокирою вдарили, — одморозок схлипнув і, повернувшись довкола своєї осі, почав сідати на землю.

- Теж непогано! кивнув Серьога Циплаков.
- Слухай, глянув я на нього, мене тільки одне дивує: чого цей придурок і досі живий?

Серьога Циплаков посміхнувся мов чорт.

 А от цього, братан, ми й самі не можемо втямити... віриш?

Я озирнувся. Дірізюк сидів долі й ошелешено крутив головою. Покупців коло намету наче вітром здмухнуло. «Русское радио — все будет хо-ро-шо!» — знову проспівав приймач.

- A ось і баба Маня! сказав Барабаш, коли ми вийшли на центральну алею.
- Ветеран труда! кивнув Серьога Циплаков. І загилив баригу носаком. Ну?

Баба Маня сиділа під огорожею мов гриб. Чолов'яга став перед нею й утерся рукавом, розмазуючи кров по всенькому писку.

- Я думав, хрипко сказав він, що міліція мені поможе...
- ...а вона йому ні хріна не помогла! докінчив Серьога Циплаков і дико зареготався.

Баба Маня похитала головою.

- Недобре, синок... ой недобре ти зробив! Ніззя на ріб'ят заяви писати. Ріб'ята нас охраняють...
 - ...самі од себе! реготнув Барабаш.
- Ну й що! Я от сиджу собі й копієчку зарабатуваю. Приходять ріб'ята й беруть папіроси. Міні не жалько... хай беруть, хоч подавляться! Хай курять на здоров'я... може, рак льохків заработають чи беркульоз какий-нібудь! А якби не дала, так товар міні розбросали б, рило набили б і деньгі отобрали...
- Дитино, поблажливо посміхнулася баба Маня, хіба ж із моїм щастям на таке надіятися!..
 - А ти що, бабо... витріщився на неї Барабаш.
- Ну да! Я хоч і бабуся, але іще не протів, синок... ой не протів! А тобі, Φ єдя, вона подивилася на баригу, треба

було б знати вже, що махвію не переможеш. Махвісти— вони були й будуть! Ти думав, як нєзавісіма Україна стала, так махвії не буде? Тоді була одна махвія, а зараз— друга, ще більша.

- Мафія безсмертна! гордо сказав Барабаш.
- А певно! Я на світі пожила, дєточки, то надивилася на цих махвістів... Шо проти них залупнися, зразу ж тебе за шкуру та ногами, та по пічонках, та в рило!.. Ото лучче сидіти собі спокойно й не рипатися. А вам, ріб'ята, скажу я одкровєнно: спасіба, шо ви на базарі етому мєрзкому нас охраняїте...
- …й що рило нам не б'єте, спасіба тоже? поспитався Барабаш.
- Hy! потвердила баба Маня. От за ето оддєльне огромне спасіба, дєткі!

Серьога Циплаков знову вдарив баригу носаком. Той заточився й, похитуючись, рушив куди очі дивляться. Ми звернули за ріг і як стій налетіли на Мефістофеля.

- О, зрадів Барабаш, це ти, друг! Ну як там на Марсі? Мефістофель не відповів. Його пронизливі жовті зіниці вп'ялися у чолов'ягу, котрий стояв і розмазував кров по обличчю. Ось він зайшов з одного боку, потім з другого, далі дістав з кишені якусь дротину й став нею водити в повітрі.
- Астральний двійник? діловито поспитався він у Серьоги Циплакова.

Той незворушно потакнув головою.

- Двійник, двійник... потвердив Барабаш. Не сумнівайся!
- Бачу! коротко сказав Мефістофель. А тепер слухайте уважно. Його завдання полягало в тім, щоб відновити кармічну матрицю. Безтілесні сутності обдарували його надзвичайно потужним полем і дали супровід у вигляді двох білих янголів із сапфіром у чолі. Але над ним тяжіло прокляття Безодні, де полями чорних траурних маків бродять тонкі ефірні тіла. Тому він зрікся свого покликання і, вступивши в поєдинок з янголами, убив їх мечем Елія Темного.

Мефістофель похитав головою.

— Він проклятий, розумієте?

- А що ж тепер оце нам робити? поспитав Барабаш, недовірливо глипаючи то на Мефістофеля, то на баригу.
- Вихід лише один! Мефістофель знову провів рамкою й подивився на Серьогу Циплакова. Його треба закопати в землю. Причому обов'язково живцем. Земля, може, й висмокче з нього чорну карму... а може, й ні! Але іншої ради нема.

Серьога Циплаков почухав потилицю.

- Слухай, сказав він мені, а це ідея! Справді, закопати його на хрін...
 - ...щоб знав, як заяви писати! докинув Барабаш.

Ми потягли далі. Чолов'яга ледве тримався на ногах. Голова його звісилася на груди й хилиталася туди-сюди.

— А от і Льоха! — радісно сказав Серьога Циплаков, підштовхуючи чолов'ягу до намету з книжками. — Теж писатель. Чуй, Льоха...

Той глянув на чолов'ягу, й лице його на мить завмерло.

— Ну що ти, Сєрий, — озвався він після паузи, — який з мене писатель... я — читатель, коли вже по-твоєму казати! За що це ви його?..

Серьога Циплаков з'їздив чолов'ягу в вухо.

- Заяву, казьол, написав у мусарню! Грамотяка знайшовся, уявляєш? Мао Цзе дун про сильно грамотних сказав: «Умієш читати читай Мао Цзе дуна, умієш писати пиши дацзибао»! він ще раз ударив чолов'ягу, й той застогнав. А ти, суко, що писав, га? Дацзибао, може? Ні, ти заяву написав на братву та мусорам одніс... гад ти проклятий, хуйвенбін їбучий! Що треба сказати, падло?
 - Я думав, міліція мені поможе... прохрипів чолов'яга.
 - ...а вона тобі хрін за щоку дала! зареготав Барабаш.
 - Чув, Льоха? задоволено поспитав Серьога Циплаков.
- Ото як будеш про зайок роман писати, то й цього казла опиши! Я дозволяю. А як хто з братви на ножа тебе за це поставить, то скажеш: Серьога дозволив мені писати! Серьога Циплаков, скажеш, дозвіл дав... ясно?

Льоха дивився на чолов'ягу й мовчав.

— Ну, — похопився він урешті, — опишу, звичайно... Що не кажи, а життя — це матеріял для прози... хоч у ньому й одна грязюка! Мистецтво — вторинне явище, а життя...

- Вторинне, первинне.... перекривив його Серьога Циплаков. Нахапалися філософії, ревізіоністи прокляті! Мао Цзе дуна треба читати, ясно? Мао Цзе дун сказав: «Первинне це вторинне, а вторинне це первинне»! Повтори!
- Первинне це вторинне, а вторинне це первинне! слухняно повторив Льоха.
 - Ото щоб пам'ятав, філософ недороблений!

Серьога Циплаков гупнув чолов'ягу в карк, і той, стрепенувшись, мов сомнамбула почвалав уперед. Ми вийшли до воріт і побачили волоцюгу, котрий держав оберемок віників.

- О, невдоволено сказав Серьога Циплаков, ще один філософ!
 - Здоров, батя! сказав Барабаш.
- Я думав, міліція мені поможе... наче заведений почав було чолов'яга.

Серьога Циплаков ляснув його по потилиці.

- Команда була: мовчать! - і до волоцюги: - От бачиш, як ми розправляємося зі злочинцями... не те що в твоїх комунах!

Волоцюга переклав оберемок на другу руку.

- Правильно, сказав він, окинувши чолов'ягу з ніг до голови. Але і в комунах будуть такі ж порядки!
 - Hy? не повірив я.
- У моєму проекті перебудови суспільства все розписано! гордо сказав волоцюга. У комунах будуть люди, котрі займатимуться наведенням порядку. Не хочеш іти в поле? Отримуй десять палиць! Украв шматок хліба...
 - ...отримуй двадцять палиць! укинув Барабаш.
- Атож! А злочинців ті люди будуть водити по комуні й бить палицями без ліку. Бить, бить і бить... поки злочинець і кричати не перестане. От як перестане, тоді вся комуна збирається коло печі, яка буде височіти серед поля, й злочинця урочисто спалюють на очах у хліборобів. Постояли, почекали, поки згорить... і розійшлися по ро-бо-тах!

Я пошкріб потилицю.

— Слухай, — сказав я Серьозі Циплакову, — а може, краще спалити цього казла? Вивеземо в ліс, обіллємо бензином...

- ...щоб було, як у тій пісні, — захоплено сказав Барабаш, — «Хто в лісі ночує, — нехай голос чує»!

Серьога Циплаков подумав.

— Ні, — сказав він з жалем, — утримаємося… І взагалі, на сьогодні досить. Ще завтра будемо водити й бить!

Він стусонув чолов'ягу носаком.

— Вперед, свиняче вухо!

Починало смеркати, й на ринку один за одним починали спалахувати ліхтарі. Люду о цій порі було стільки, що ми насилу пропихалися через натовп. Серьога Циплаков обігнув торговий майданчик і пірнув у вузький прохід між двома рядами здорових залізних контейнерів. Потім добув з кишені ключа й одімкнув тяжкі масивні двері.

— Залазь, суко! Це буде твоя квартира.

Барига зробився жовтий на лиці наче мрець.

- Не полізу!
- Що?!
- Давай-давай... поклепав я його по загривку. Внукам будеш розповідати, як тебе рекет у контейнері держав!
- Та що ви з ним чикаєтеся! Барабаш гупнув чолов'ягу під дихало й, піднявши за комір, жбурнув у контейнер. Як діти, їй-богу!

Серьога Циплаков загримів замком. Ми вийшли з-поміж контейнерів і потягли до центральної алеї.

- По п'ять крапель? поспитав я Серьогу Циплакова.
 Той подумав.
- У тебе є?
- В машині. Замало, правда... одна пляшка!
- Тягни її сюди! сказав Серьога Циплаков.

Я спустився до автостоянки. Вечір був морозяний, і під ногами тріщала крига. Авта проїжджали поруч, і світло їхніх фар било простісінько у вічі.

— Гало? Гало! — сказав я, притискаючи слухавку до вуха. — Шефе, тут проблема... Потрібне авто й двоє бійців. — Я коротко виклав події сьогоднішнього дня. — Треба вивезти цього баригу й десь переховати на кілька день. Що? Не моє діло?! Слухай, та я зараз перестріляю цих одморозків, — і гуляй, Вася! На хріна воно мені здалося, це ваше завдання, — що я, наймався людей викрадати та бить? Або так — або

взагалі ніяк! Га? За десять хвилин? Чекатиму! Хай задля конспірації Цуцичок зателефонує — так, ніби мені полюбовниця дзвонить... Все.

Я відчинив холодильника й добув звідти пляшку джину. Тоді виліз надвір і став підніматися алеєю, безцеремонно розпихаючи юрму, що пливла наперестріч. Збоку це був типовий образок наших днів: бритоголовий бецман із дурнуватою мармизою, котрий, тримаючи в руці пляшку імпортного пійла, суне мов танк, та ще й матюкається, коли наступить кому на ногу... Зберігаючи тупий вираз обличчя й штурляючи всіх, що траплялися по дорозі, я підійшов до нашої будки й, щосили вгативши ногою у двері, ввалився досередини.

- Нарколога викликали? заревів я з порога.
- Hy! потвердив Серьога Циплаков.

Я грюкнув пляшкою об стіл.

— Наливай! — тоді роззирнувся по кімнаті. — Всі тут, як бачу...

Дірізюк підняв голову, й у його скісно прорізаних очах спалахнула тупа звіряча ненависть.

- А ти, корефан, вже отямився? я поклепав його по гамалику. Звикай... за одного битого двох небитих дають!
- Ну, сказав Серьога Циплаков, піднімаючи шклянку, за кого будемо пити?
- За наших рідних народних депутатів... сказав я врочисто.
- …виздихали б вони ще маленькими! докінчив Барабаш.

Ми лиґнули по шклянці й стали закусувати. В сей мент у кишені моєї шкірянки задзеленчав комірковий телефон.

- Да? сказав я, притискаючи слухавку до вуха.
- Привіт! сказала Цуцичок. Авто біля тролейбусної зупинки.

Я зробив тупе обличчя.

- А, это ты, Светка... Слышь, подруга, ты чего это мне вчера динаму прокрутила? Нет, слышь, захожу я в спальню...
- Джип-фронтера, не слухаючи мене, провадила Цуцичок. Номер...
- Да ни хрена себе! вигукнув я. Ты же, телка, не борзей, в самом-то деле! Бухло вылакала, закусь сожрала —

и гуд бай, май, лав, гуд бай? Я-то хороший, хороший, но ведь и фигню могу сделать... ты меня знаешь!

- У машині Пітон і ще один боєць. Вони чекатимуть протягом півгодини, Цуцичок зробила паузу. Ти скажеш мені щось розумне?
- Чего? Ка... какие бабки? Да у меня при себе стольник зелени, ты че! я покрутив головою, зобразивши на обличчі тупе здивування. Ну, ладно, ладно... Забашляю, хрен с тобой! Жди у ворот, поняла?

Я вимкнув телефон і підвівся.

— Зараз буду! — сказав я, простуючи до дверей. — А ви цю пляшку допивайте... щоб ворогам не зоставалося!

Надворі вже був старий вечір. Бариги починали збирати своє шмаття. Я зайшов поміж контейнери й озирнувся. В кожну мить тут хтось міг з'явитися, однак іншого виходу не було. Я вставив одмичку в замок і спробував покрутити. Всередині клацнуло; дужка вискочила, і я потяг на себе двері.

— Гей, ти, — сказав я у темряву, — вилазь!

У контейнері було холодно, як у льодовні. Чолов'яга зирив на мене з темряви й мовчав. Зі своїм скаліченим писком, на якому засохли патьоки крови, він скидався на упиряку.

- Куди? глухо поспитався він.
- Вилазь, поки ніхто не бачить! гаркнув я. Ти що, хочеш тут до завтра сидіти?

Він узявся за стіну й став зводитися на ноги. Ми вийшли надвір і я, озирнувшись, замкнув контейнер.

- Тримайся за мною. І напни каптура, щоб менше бачили твою мордяку, ми вийшли з-поміж контейнерів і попростували попід огорожею. На хріна ти заяву на цих придурків написав?
- Та вони ж підняли місячні аж удвічі. А тут і без того прибутків немає... От я й подумав, що міліція допоможе!..
- Йолопе ти, йолопе! сказав я, спускаючись у підземний перехід. Мєнти це той же ж рекет, тільки у сто разів гірший. Усі оці бандити існують лише з їхнього дозволу. Якби вони захтіли, то всієї оцієї рекетні за однісінький день не стало б, розумієш? Але це їм не вигідно... братки діляться з ними грошвою, котру злупили з бариг!

Джип-фронтера стояв зразу ж за тролейбусною зупинкою. Я розчинив дверцята й побачив Пітона, який сидів на задньому сидінні.

— Здоров, аґент національної безпеки! — сказав він мені. — Пасажир?

Я обернувся до чолов'яги.

- Залазь... Поїдеш з ними.
- Куди? насторожився він.

Пітон глипнув на нього й покрутив головою.

- Оце потрудилися хлопці... нічого не скажеш!
- Розмалювали, як захотілося! І зваж, це був тільки початок, я обернувся до чолов'яги. Тебе взяла під охорону приватна детективна фірма. Пару тижнів тобі доведеться провести на конспіративній квартирі.
 - А якщо я відмовлюся?

Я коротко реготнув.

 Дорога вільна... хоч на всі чотири вітри! Але братва знайде тебе й під землею.

Чолов'яга мовчав.

- Слухай, то, може, ми поїдемо? не витримав Пітон.
- Я згоден! хутко сказав барига.
- Отак би й зразу! сказав я, затріскуючи за ним дверцята.

Пітон виглянув з вікна.

- 3 тобою тут все гаразд?..

Я дико посміхнувся.

— Не переживай, братан... все буде о'кей! А не буде, — то все одно якось буде... — і до чолов'яги: — Гуд бай, друзяко! Якщо коли-небудь зустрінемося, з тебе півлітра... щоб не забув, чуєш?

Ми вже їхали додому, коли Барабаш зненацька вдарив себе кулаком по голові.

- Слухай, а що це за баба тобі дзвонила, га? Я поруч сидів та чую, щось голосочок знайомий...
- Це, сказав я, вмикаючи лівий поворот і поволі огинаючи клумбу, Цуцичок!

Барабаш і рота роззявив.

— Цу... Цуцичок? Вона що, вже в полюбовницях у тебе?

- Та який хрін! я вийшов у лівий ряд і притиснув педаль газу. Розколеш її, еге... Просто потрібно було передати звістку!
 - Звідки? не второпав Барабаш.
 - З «Тартару», звідки ж іще!
 - A... e... a про що?
- Про що, про що! буркнув я. Приїжджав Пітон, так ми з ним провели одну операцію… втямив?
 - Операцію? Та яку, в хріна?!

Я подивився на нього.

- Ти чим будеш завтра займатися на ринку?
- Не поняв?
- Ну, програма яка на завтра в братви?

Барабаш подумав.

— Та цього ж... баригу водить! І бити, звичайно.

Я зробив недвозначний жест.

- А ось тобі! Нема вже його.
- А де?
- Поїхав... ту-ту, з Пітоном разом!
- У Барабаша й очі рогом полізли.
- Так ти його випустив, чи що?
- -Hy!
- А що ж тепер буде?
- А що буде... нічого не буде! Гаплик цим одморозкам буде, коли прокуратура порушить справу. Втямив, ні?

Барабаш із жалем покрутив головою.

- Ох ти ж мене й розчарував! Оце розчарував, так розчарував... А я ж хотів потішитися: рило йому підрихтувати, двійко ребер зламать... ну, й око ж вибити! А тоді вивезли б у ліс та бензином обілляли... Й завжди ти лізеш не в своє діло!
 - Ти, сказав я, патологічний садист і вбивця! Факт?
 - Хвакт! потвердив Барабаш.
- От я й піклуюся про твоє моральне здоров'я. Щоб ти вбивав тих, кого треба. Розумієш, я збавив газу й загальмував перед світлофором, цей проклятий світ влаштовано так, що не вбивати не можна! Людей вбивати треба, тому що вони й на голову повилазять, якщо цього не робити. Але ж не всіх підряд! А тільки тих, котрі не дають жити. Он Дірізюка давно вже треба урить...

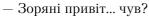
— Рідкісна гнида! — буркнув Барабаш.

На середхресті спалахнуло зелене світло. Я відпустив гальмо й прикро рвонув з місця.

— От бачиш, скільки роботи! А ти чогось на того баригу задрипаного зуби точиш...

Барабаш махнув рукою.

- Такий уже я з дитинства! Ще маленьким був, а вже любив собак вішати, котів топити... Батько все не міг утямити, звідки я такий узявся! Але як пішов я в армію, то там воно все й згодилося.
 - У спецназі?
- Ну! Ми тренувалися вбивати противника, і попервах нас учили, як забить свиню, корову, собаку... То я першим був у цьому ділі. Наш інструктор аж головою крутив ну цей Барабаш, каже, й звірюка! І цей самий, як на нього...
 - ...садист? здогадавсь я.
 - O, о... садист! I теж про моральне здоров'я щось торочив. Я підкотив до під'їзду.
- Моральне здоров'я, повчально сказав я, в тебе буде лише тоді, коли ти чітко й неухильно виконуватимеш мої вказівки. Уторопав?
 - Ну! сказав Барабаш, вилазячи надвір.
 - От і добре... А поки що гуляй, і вже рушаючи з місця:

Над ранком зателефонував Хобот. Я займався надворі силовою гімнастикою, коли зненацька двері відчинилися й із веранди притьма вискочив Більбонський. В зубах у нього була слухавка, котра дзвонила й дзвонила мов заведена.

- Більбо хороший собака, хороший... поклепав я його по загривку. Тоді взяв слухавку й притис її до вуха. Ну?
- Здоров, братан! озвався на тому боці Хобот. Чим займаєшся?

Я мимоволі зробив тупе обличчя.

- Чим, чим... сексом, чим же ж іще!
- О, з повагою сказав Хобот, оце заняття! Це ти молоток, справді... Слухай, тут є одне діло!
 - Hy?
 - Ти знаєш, де автостоянка на окружному шосе?
 - Hу... знаю!
- Ще раз молоток. Сідай за кермо і гаття! Ми будемо там.

Падав рясний мокрий сніг. За сто метрів попереду вже нічого не було видно. Я збавив ходу й поплуганився попід обочиною. В сніговій завії майнули контури стоянки, а коло неї — важкий рейндж-ровер, який бовванів на узбіччі. Трохи оддалі стояло ще двоє авт.

Я моргнув фарами. Дверцята рейндж-ровера відчинилися, й звідти виліз Хобот.

— Уперед, братан! — скомандував він, умостившись коло мене на передньому сидінні. — Поїдемо діла робити.

Я зробив тупе обличчя й так рвонув з місця, що аж протектори завищали.

- Давай по окружній, а там я покажу... звелів Хобот. І через пару хвилин: Що це за розборки були вчора на ринку?
- Розборки?.. А... баригу одного трохи провчили. Заяву гад, написав у ментуру!
 - Нуйщо?
- $-\Phi$ ейс трохи почистили та по базару водили, щоб усім видно було, як заяви писати. А так все о' кей!

Хобот скоса зиркнув на мене.

- Барига втік! помовчавши, озвався він. Сьогодні вночі.
 - У... утік?! З контейнера?
 - Ну! Вранці одімкнули, а там і кіт не валявся!

Я зобразив на своєму лиці напружену роботу мозку.

- Може, він цей... електросенс якийсь? - нерішуче висловив я припущення.

Хобот зареготав.

- Та ні, братухо! - ляснув він мене по плечу. - Якась наволоч випустила його та й годі... А ти, я бачу, простий - ну як двері!.. Сюди! - показав він ліворуч.

Я збавив газу й поволі звернув із магістралі на вузьке асфальтове шосе, котре щезало в сосновому лісі.

- Тепер давай поговоримо про справи! сказав Хобот, коли обабіч дороги замигтіли кудлаті сосни. Ви удвох із отим, як його...
 - ...з Барабашем! буркнув я.
- ...з Барабашем повинні були їхати на завдання. Але перед цим тебе хоче бачити один чоловік.
 - Чоловік?.. перепитав я.

Хобот кивнув.

- Той, кому належить уся оця справа. Авторитет!
- А... а ти хто ж?
- А я, терпляче сказав Хобот, бригадир! Хоч усі вважають, що я працюю сам по собі. Це, звичайно, так... але, з іншого боку, й не так.
 - І він хоче мене бачити?
 - -Hy!

Авто вихопилося з лісу, і я уздрів засніжене поле, на якому, ніби гриби з червоними шапками, височіли стрімкі кам'яниці, криті шарлатовою черепицею. Все це мало вигляд казкового містечка: барвисті покрівлі на тлі білого снігу, овальне озеро, що лежало в улоговині, церква з височенною шпичастою дзвіницею, стилізованою під ґотичну вежу. Зусебіч селище було обнесене цегляною огорожею з колючим дротом, і я втямив, що мешкають у цій місцині тяжко заможні люди, — серед голоти оці скупчення суперсучасних кам'яниць прозивають зазвичай Царським Селом.

- Братва побудувалася! гордо сказав Хобот. Наші всі тут живуть... чужих і одного нема!
 - А церква для чого ж?
 - Не поняв?

Я знову зробив тупе обличчя.

- Ну, що вони в ній роблять... сатанізмом займаються?
- Чого це раптом! Хобот підозріло зиркнув на мене. Моляться... й те, як його... сповідаються! Паски святять...
 - І що, піп одпускає гріхи?
 - А де він, у хріна, подінеться! Хай спробує тільки...
- А певно! дико посміхаючись, підтакнув я. Зразу фейса начистять...

Хобот знову глянув на мене й засопів.

— А як же ж інакше! — буркнув він по хвилі.

Я поминув селище й, скинувши газу, звернув у ялиновий гай, що густо поріс на схилах розлогої балки. Ну, ландшафт був тут мальовничий — прямовисні урвиська, з яких стирчало грубе покручене коріння, маленька річечка, що зміїлася на дні величезної долини, товсті верби, що височіли на болоті, де шелестів сухий торішній очерет... Вузька стьожка шосе бралася й бралася в діл, петляючи поміж кручами, — аж зненацька плигнула вгору, і я знову притиснув акселератор. Ще один закрут — і шосе вперлося у глухі залізні ворота біля яких стояв бецман у камуфляжі й із рацією напоготові.

- Здорово, браток! гукнув Хобот з вікна. Бецман підніс рацію до вуст.
- Папа, я третий! Люди к тебе... Хобот с братвой, да! У рації щось зашкабарчало. Вас понял, запускаю.

Броньована плита воріт безгучно від'їхала вбік, поволі щезаючи в грубій цегляній стіні. Я заїхав на подвір'я і, розвернувшись, припаркувався під огорожею.

— Ну як? — глянув на мене Хобот, коли ми вилізли надвір. Я покрутив головою. Височенний готичний замок з лускатою покрівлею, численними вежами, нішами та статуями якихось міфічних потвор гордо височів над проваллям, впираючись шпилем просто в низьке розкошлане хмар'я. Усе тут аж кричало про тяжкий маєток і воістину великопанський розмах, — і грубі кам'яні плити, якими було встелено дворисько, і здоровецький критий басейн оддалі, в якому парувала підігріта вода, і, звичайно ж, неозора територія садиби, що захоплювала добрячий шмат ялинового лісу.

— Зброя? — перепинив нас у передпокої кощавий чолов'яга з метким пронизливим поглядом.

Я дістав з наплічної кобури парабелума й поклав на інкрустований столик. Хобот кинув поряд із моїм пістолетом свого люґера й допитливо глянув на чолов'ягу.

— За мною! — скомандував той суворо.

Ми піднялися на другий поверх, і чолов'яга делікатно стукнув кісточками пальців у різьблені двері. Хай йому дідько, подумав я, це ж морений дуб... та ці одні двері коштують не менше п'яти тисяч доларів!

— Заходьте! — звелів чолов'яга.

Це була величезна кімната з фігурними панелями, й одна стіна в неї була шкляною, од чого як на долоні видно було не лише всеньку долину і ялиновий гай на її схилах, але й поле із його селищем, озером і шпичастою дзвіницею.

- Здоров, шеф! сказав Хобот, ступаючи до чоловіка, котрий сидів у фотелі, ось, привів його тобі...
- Здрастуй, здрастуй... друг мордастий! озвався той і подав йому руку.

Я глянув на цього типа - й мало не вилаявся од подиву. Чоловік, який сидів коло вікна, був одним із тих політиків, чиє ім'я щодень мусується на сторінках преси, і не тільки політиком, але й депутатом парламенту, і не тільки нардепом, але й фінансовим оліґархом, котрий разом із цілою тічкою своїх поплічників тримав під контролем кілька банківських установ. Ніхто не знав, звідки він виліз і на чому зробив такі грубі гроші, — просто якоїсь гожої днини цей тип з'явився у парламенті нового скликання в якості депутата й став безцеремонно лобіювати свої власні інтереси, не турбуючись навіть про те, щоб надати цьому ділу якогось пристойного вигляду. Через рік виборці надіслали у Верховну Раду листа, де чорним по білому було написано, що депутат Гарик Бабаєв нехтує своїми обов'язками народного обранця й, відколи став нардепом, жодного разу не зустрічався з виборцями і взагалі не відвідував свій округ. Крім усього іншого, цей чоловік знаний був ще й із того, що разом з кількома такими ж магнатами організував політичну партію «Родина-красавица», куди, за статутом, вступати мали право лише дуже заможні люди. Злі язики подейкували, що наприпочатку Бабаєв хотів було назвати свою партію «Красивая мать», розуміючи під останнім словом ту ж таки «родіну», — але розумні люди порадили йому не смішити публіку.

- Так ти, значить, і ϵ той самий Оскар? поспитав Гарик Баба ϵ в, розглядаючи мене своїми світлими очима.
 - Hy! сказав я тупо.
- Молоток. Я чув про тебе, він притис кнопку, й до кімнати увійшла юна покоївка, в мережаному фартушку і з пляшкою віскі на таці. Вип'єш?

— Та як сказати... — буркнув я.

Дівчина скрутила голову плящці «Джонні Вокера» й стала розливати віскі по шклянках.

- Ну, врочисто сказав Гарик Бабаєв, за красивую мать!
 - Я лиґнув свою порцію мов собака муху й облизнувся.
- Кажуть, ти банабака замочив? поспитався Гарик Бабаєв.
 - Hy! повторив я тупо.
- Слава Богу! Цей даг сидів мені в печінках. Уявляєш, глянув він на Хобота, ця бригада стала вже й мені на п'яти наступать. Заявилися в наш банк і почали ставити «дах». Їх, звичайно, викинули звідти мов паршивих котів... і що ж вони вкоїли?
 - А що? поспитав Хобот.
- Урили із калашів голову правління. Посеред білого дня в центрі міста організували щось таке, як чеченська війна! Я був на місці замаху— і не зміг дивитися, поїхав геть!.. Шість трупів, буквально перерубаних автоматними чергами, з машин зробили решето, салони залито кривлею... й до мене: Воював?
 - За річкою! буркнув я.
- А... то ти обстріляний боєць! Бач, Таліба ніхто не міг укоськати— одморозків як гною, а досвіду бойових дій чортма...— Гарик помовчав.— Роботою задоволений?

Я покрутив головою.

- Батя, хіба це робота!..
- Не зрозумів?
- Ми з колегою звикли до серйозної роботи! пояснив я поблажливо. Ризикованої. Грошової. Бойові операції, охорона важливих персон, ліквідація всяких там банкірів ось наша стихія. А ходити по базару та збирати гроші з бариг...

Хобот кивнув.

— Це правда, шеф! Такого спеца на ринку держать — все одно що... — він задумався, що б його сказати таке сильне, аж нарешті знайшов: — ...все одно що мікроскоп використовувати лише для того, щоб спірохети на власному болту розглядать!

Гарик Бабаєв зареготав.

— За що я люблю тебе, бригадире, — що ти рисковий хлопець! Ну добре, добре... — сказав він, побачивши, як Хобот зблід. — Але думай, про що говориш і кому! Коротше, братан, — подивився він на мене, — ϵ для тебе робота — на всі сто!

У двері постукали. Я мимохіть озирнувся й побачив, як до покою зазирає отой чолов'яга з пронизливим поглядом.

— Готово, шеф! — доповів він. — Починати?

Гарик Бабаєв ковтнув зі шклянки.

- Давай, нарешті сказав він тому чолов'язі. Але потихеньку, чув?
 - Повну програму?
 - Ні... так, знаєш, злегка по-конячому! В'їхав?

Чолов'яга кивнув.

— Все буде по першому класу, шеф!

Коли двері за ним зачинилися, Гарик посміхнувся. Посмішка його була недобра, й од неї на мить мені зробилося аж моторошно.

— Зараз побачите гонку з переслідуваннями. Чули про таке?

Я знизав плечима.

- А що це, шеф? - поспитався Хобот.

Гарик показав на вікно.

– Дивіться уважно. Таке ви хрін де побачите!

Я простягнув руку й налляв собі віскі. Всі мовчали. Надворі падав сніг. У мигтінні лапатих сніжинок видніло: глуха цегляна стіна, що тягнеться хтозна й куди, тенісне поле, геть занесене заметами, і ялиновий гай, який починається потойбіч басейну. Й над усім оцим краєвидом стояла така тиша, що, здавалося, речі й предмети грузнуть у ній, мов у якійсь прозорій субстанції.

- Ага, - задоволено сказав Гарик, - ось він, казліна!

Насеред тенісного поля вийшов якийсь паруб'яга. Він ледве переставляв ноги, і з одягу на ньому був тільки спортивний костюм. Ось він зупинився й, стоячи по коліна в снігу, став роззиратися доокруж. Коли він обернувся в наш бік, я стиснув зуби од безсилої люти: його лице було, як один суцільний синець, і так розпухло, що нагадувало фізіономію

доісторичної людини. Перенісся було деформоване й скидалося на сиру котлету, одне вухо було відірване, надбрівні дуги розтовчені й так понабрякали, що очі ледве прозирали крізь вузькі щілини... На додачу до всього застарілі синці почали розповзатися по всенькому виду й, міняючи колір, зіллялися в чорну мов земля й на взір просто-таки жахливу маску. Од воріт коротко застрочив автомат. Черга пройшла за метр од того лишеги, і я побачив, як розривні кулі здіймають фонтанчики мокрого снігу. Паруб'яга з неймовірним спритом підстрибнув на місці й кинувся геть. Ось він забіг у ялиновий гай і, петляючи поміж деревами, став спускатися в долину. Постать його меншала й меншала. виділяючись на білому тлі темною плямою, аж зненацька у дворі почувся шалений гавкіт. Четверо здоровецьких плямистих догів, зростом у добре теля кожен, вискочили на тенісне поле й, не перестаючи валувати, кинулися по слідах того неборака. Вони гнали величезними стрибками, і з вікна добре видно було, як ця собарнота розсипалася поміж деревами, та однак мчала і мчала в одному напрямку, орієнтуючись по слідах, котрі вервечкою виділялися на сніговій понові. Втікач наддав ходу; він біг із гори й рухався досить-таки прудко, але відчувалося, що жене остатнім духом; ось я побачив, як він послизнувся на крутому спуску й упав, але тут-таки схопився й погнав далі, шалено вимахуючи руками; аж ось він упав знову, геть обербенившись у сніг, й відразу ж став зводитися на ноги, й уже став було на одне коліно...

...як четверо здоровецьких псів налетіли на нього, ніби вовча тічка, й зі страшенним гавкотом, гарчанням і скавулінням почали рвати його на шкамаття.

Я заплющив очі. Що й казати, на віку я доста потинявся світами й доста надивився на отакі ситуації, ба навіть і сам не раз потрапляв у халепи, коли смерть буквально зазирає в обличчя і за твоє життя ніхто й шеляга ламаного не дасть, — а все ж кожного разу, як доводиться спостерігати отаку картину, мені стає не по собі. З самого раннього дитинства я ненавидів оце суспільство, де панує наруга й садизм; упродовж цілих семи років мені доводилося перебувати у полоні в

афганських муджагідів, де коїлися такі речі, що й зараз неможливо про них розповісти; однак те, що стало чинитися в Україні після дев'яносто першого року, навіть мене вразило своїм цинізмом. Бики й одморозки, лягаві й каґебісти, скоробагатьки й ріжного роду можновладці дістали безконтрольну можливість робити все, що їм забагнеться, і не рахуватися із законом, — як-от, приміром, цькувати псами оцього беззахисного деморалізованого чоловіка... Я ніби навіч бачив, як він безладно вовтузиться в снігу, відбиваючись від величезних плямистих доґів; я відчував, як вгризаються у його тіло їхні тверді білі ікла і з хряскотом виривають кавалки живого трепетного м'яса; я фізично відчував той біль, який мордував його плоть, і ту пекучу ганьбу, яка терзала його свідомість...

- На конкурентів працював, підор! порушив мовчанку Гарик. Ну, а там у нас теж свої люди... вичислили, одне слово!
 - Жити буде? поспитавсь я.

Гарик відпив зі своєї шклянки.

— Буде, буде... я не дам йому вмерти! Він у мене буде вмирати довго й нудно!..

Я дико посміхнувся, від усієї душі надіючись, що лице моє при цьому робиться тупе мов коліно.

— Ну, — озвався Хобот, наливаючи собі віскі, — це так... маленьке інтермецо! Тепер давай про діло поговоримо. Коротше, братан, ми тут вирішили...

Гарик перепинив його коротким жестом.

- Завтра, сказав він, відкидаючись на спинку фотеля, ти вирушаєш у поїздку. Разом зі своїм колегою. Завдання: доставити вантаж, який знаходиться неподалік од кордону з Білорусією. Ваші функції: охорона. На це діло в мене їздили люди... але одколи почалася оця мафіозна війна, посилати їх я не можу.
 - Чому? спитав я.
- Їх просто уб'ють. Вони не вміють воювати... не знають, як триматися під вогнем, не можуть швидко й ефективно ліквідувати противника, одне слово, вони не специ! Й хоча наїздів не передбачається, однак я хочу мати певність, що ван-

таж не пропаде. Якби не ця війна, то я не залучав би вас до такої операції. Запитання?

Я подивився йому в вічі.

— Вантаж?

Хобот засовався у фотелі. Гарик Бабаєв став припалювати сигарету.

- Порошок, - він підняв голову і глянув на мене, заскаливши одне око. - Влаштовує?

Я незворушно кивнув.

- Упаковка?
- Ви будете супроводжувати машину з гуманітарною допомогою, втрутився Хобот. Документи такі, що комар носа не підточить. Проблема лиш одна: відбити наїзд! Крім вас, немає людей, здатних зробити це з ґарантією в сто відсотків.
 - А як з ментами?

Гарик похитав головою.

— Про це не турбуйся... втямив?

Я скорчив подивовану гримасу.

- Як це не турбуйся? Ану ж бо спинять та запустять пса?
- Ніхто нічого не запустить! посміхнувся Гарик. А не дай Боже, справді станеться щось подібне дзвони мені, й усе владнаємо!

Я зітхнув.

— Коли в путь-дорогу?

Гарик Бабаєв підвівся, даючи на здогад, що розмову закінчено.

— Завтра... я ж тобі вже сказав! О п'ятій ранку. Машина чекатиме коло базару, — він оцінююче зміряв мене поглядом. — Не боїшся?

Я дико посміхнувся.

- А чого це мені боятися? З нами Бог...
- ...і тисяча фантомів! весело блиснувши своїми ведмежими очицями, закінчив Хобот.

Біля штаб-квартири «Тартару» стояла тойота полковника Урилова. Я затріснув дверцята своєї шістки й, крутячи на пальці в'язку ключів, піднявся на другий поверх.

- О, - здивовано сказала Цуцичок, - це ти... Що, вже і в бандити не приймають?

Я махнув рукою.

- Цуцичку медовий... не те що в бандити, мене в тюрягу вже скоро не приймуть! Шеф удома?
- Один момент, Цуцичок натиснула кнопку селектора. Приїхав Оскар... запускати?

У динаміку щось загуркотіло. Урилов матюкається там, чи що, подумав я здивовано.

— Хай почекає! — нарешті сказав Мурат. — Пару хвилин, не більше.

Я втомлено впав у фотель.

- Ну, сказала Цуцичок, гасаючи пальчиками по клавіятурі комп'ютера, чим же ви там займаєтеся? До речі, а де це Барабаш?
 - Скучила? глянув я на неї.

Цуцичок зморщила свого носика.

- Уявляєш, сказала вона, обертаючись до мене разом зі своїм стільцем і дістаючи з шухляди пачку «Мальбора», нудно якось без нього! Без його дурнуватих жартів...
- …без його тупуватої мармизи! кивнув я, підносячи їй запальничку.
- Авжеж! погодилася Цуцичок, випускаючи хмарку диму. Як він там справляється?

Я показав великий палець.

- На всі сто! Перший рекетир на ринку бариги стогнуть від одного тільки його погляду. Я зробив жалісну гримасу. Цуцичку медовий... а що, Урилов давно приїхав?
- Хвилин із п'ятнадцять, вона пахнула сигаретою і невдоволено глянула на мене. Слухай, я давно вже хтіла в тебе спитати... що це за звертання Цуцичку медовий?

Я відкинувся на спинку фотеля й випустив димове кільце.

- Пояснюю! - сказав я, наглядаючи, як воно пливе до відчиненої кватирки. - 3 цією фразою пов'язаний один старосвітський звичай. У минулому сторіччі по всій Україні про-

давалися медяники у вигляді ріжних звірят, — ведмедів, котів, левів... але найбільшим попитом користувалися медові цуцики. Чому? Коли парубок уподобав собі якусь дівчину, то перш за все їхав на ярмарок і купував пряника у вигляді цуцика. Такі медяники, до речі, важили до трьох фунтів. От він приносив того медяника на вечорниці й прилюдно дарував дівчині, котра впала йому в око. І якщо дівчина приймала цей дарунок, то це означало, що вона відповідає взаємністю. А тому серед пестливих імен, якими парубки називали дівчат, — зіронька, сонечко, ягідка тощо, — було й таке наймення, як цуцичок медовий.

Цуцичок слухала, широко розплющивши очі.

— Чекай-но, — не второпала вона, — а мене чого це ти називаєш оцим самим... медяником?

Я звів плечима.

— Фраза оригінальна... подобається!

Цуцичок ображено пирхнула.

- А я, сказала вона, обертаючись до свого комп'ютера, значить, не подобаюся! Дуже, дуже дякую... Так от, щоб ти більше не прозивав мене цуцичком медовим, ясно?
 - A чого б це? здивувавсь я.
- А ти дарував мені пряника? Та якби й дарував, то я не взяла б... так що немає чого прозивати! А то диви, хитрий який...

На столі ожив селектор.

— Оскар ще там? — озвався шеф. — Хай заходить!

Я зітхнув і підвівся з фотеля.

Слухай, то за медяником діло не стане... га, Цуцичку маленький?

Вона з цікавістю зміряла мене своїми зеленими очиськами.

 – Йди вже, йди... парубок! Он шеф ніяк тебе не дочекається.

Я знову зітхнув і, загиливши двері ногою, ввалився до кабінету. За столом справді сидів шеф, а коло нього — полковник Урилов, з грубелецькою сигарою в зубах. Уздрівши мене, він вийняв сигару з рота й акуратно поклав її на край попільнички.

— Привіт, братва! — весело сказав я, підходячи до столу.

Мурат не зронив і пари з уст. Урилов підвівся й, обігнувши стола, підійшов до мене впритул. Якусь мить у кабінеті стояла тиша.

- Ти, - лагідно поспитався полковник, - знаєш, чому моє прізвище Урилов?

Я позадкував.

- Ну! сказав я нарешті.
- І чого ж воно таке, голубе?
- Чого, чого... буркнув я. Всі ж знають... ти любиш давати у рило!

Реакція в мене блискавична, однак цього разу вона спрацювала на межі допустимих норм, і я насилу здужав ухилитися праворуч, пропускаючи здоровецький кулак полковника Урилова біля самісінького вуха. Враження було таке, наче коло тебе пролетіла гиря; полковник не сподівався, що ціль переміститься з лінії атаки, і завдав удару з такою силою, що провалився в порожнечу й, наче бомба пролетівши через увесь кабінет, буцнувся головою в стіну. Міліцейський картуз упав додолу, однак Урилов не звернув на те жодної уваги — він відштовхнувся від стіни й кинувся на мене, мов розлючений кабан.

Мурат блискавично переплигнув стола й згріб полковника в оберемок.

- Пусти... пусти, кажу! заревів Урилов, махаючи руками. Я його зараз на місці тут урию, скота безрогого! Я його завалю як мамонта й на кавалки пошаткую, бляха! Я йому яйця одірву й у музеї криміналістики повішу за шклом, матір'ю клянуся! Я його на параші танцювати заставлю, коня такого з яйцями! Я йому, бляха, покажу, як безпредєл чинити й банабаків мочить зі страйкера! Я в тюрму сяду, але його уб'ю, в ліс вивезу і закопаю, на хрін! Пусти... пусти, кажу, а то я зараз тут буду все трощити!
- Та заспокойся ж ти нарешті! стривожено сказав Мурат. Он, дивися... ти ж і його перелякав, так репетуєш! Я з острахом глянув на Урилова й одступив до дверей.
- Де, ревів той на всю горлянку, шалено пручаючись і вимахуючи руками й ногами, — де мій табельний пістолет,

бляха! Ні, ти в мене, бугаїно, жити на світі не будеш! Ти будеш валятися на смітнику, й безпритульні пси з диким гарчанням тягатимуть у кущах твої гарячі тельбухи, блядь буду! Я тебе повішу в камері догори ногами й битиму ломом по яйцях, матір'ю клянуся! Ти знатимеш, як псувати мєнтам статистику тяжких злочинів, скот безрогий! Я тобі що казав, одморозку ти розгнузданий? Що я тобі казав, коли ми виряджали вас на завдання з отим придурком Барабашем? Що я тобі наказував, кінь ти такий з яйцями, га?

Я пошкріб потилицю.

- Що, що... буркнув я. Щоб ніяких трупів, здається! Урилов заревів, наче бугай, якого вхопив за горлянку скажений пітбультер'єр.
- А ти що накоїв, скот безрогий?! Для чого ви банабаків перемочили й на купу поскладали, мов заморожені свинячі туші, га? Як я тепер буду вас одмазувати в прокуратурі, думав ти чи ні, бугаїно безмозка? Та на хріна мені здалося таке співробітництво з вашою кримінальною структурою, щоб її чорти взяли разом з усіма співробітниками! Ти розумієш, бляха, що ми живемо в правовій державі й прагнемо увійти в європейську спільноту, горіла б вона синім полум'ям? Хіба ж із такими одморозками, як ви з отим придурком Барабашем, нас туди пустить яка скотина, га? Пустить чи ні, відповідай, котяро ти скотобазний?

Мурат запхнув Урилова в фотель і втомлено втер чоло.

— Цуцичок? — нахилився він до селектора. — Коньяку хутчій... і закусок чимбільш!

Я підійшов до столу й, не спускаючи очей з Урилова, обережно сів у крісло.

— Знайшов ти спільноту! — буркнув я, притягуючи до себе скриньку з сигарами. — Хіба це європейська спільнота? Це — європейська свинота... інакше й не скажеш!

Урилов завовтузився у кріслі, мов розлючений ведмідь.

— Ти в мене побалакай, бугаїно! Ти довше побазікай, то я тобі хутко роги пообламую, кінь ти такий одморожений! Я тебе як одвезу в мусарню та як почну нюх твій топтать чобітьми... ти в мене тоді все побачиш — і Бога, й фантомів, і самого себе, придурка, в гробу!

Двері розчинилися, й увійшла Цуцичок із величезною тацею в руках.

- Ну, сказав Мурат, розставляючи келишки, заспокойся ж нарешті... ти що! Тобі ж підвищення по службі дали, то ще встигнеш нервів напсувати...
- Підвищення? не повірив я своїм вухам. Яке, в дідька?

Мурат узяв карафку й став наливати в келишки.

— Полковника Урилова, — нарешті озвався він, — призначено виконувачем обов'язки начальника відділу спеціяльних операцій, який підлягає безпосередньо міністрові внутрішніх справ. Але остаточно цю посаду він отримає лише тоді, коли успішно справиться з оцим каналом розповсюдження наркотиків! А тому наше завдання — сприяти йому всіма силами й не залупатися, коли він часом зійде з рейок... второпав?

Я взяв свого келишка й подивився через нього на світло.

- Ну, сказав я, раз так, то давайте вип'ємо за нашу рідну міліцію та її співробітників...
- Чорти б їх узяли разом з усіма бебехами! буркнув полковник Урилов і одним духом перекинув келишка в свою пельку, здорову й глибоку наче жлукто.
 - Чого це ти на них такий сердитий? здивувався шеф. Урилов махнув рукою.
- Там же ж придурок на придуркові сидить і придурком поганяє! він узяв сигару й випустив кілька клубків диму. Уяви собі, приходжу сьогодні на роботу... й що ж я бачу? У моєму кабінеті двоє придурків укручують лампочку! Один, уявіть собі, стоїть на табуретці й тримає лампу в патроні, а другий крутить його разом з табуреткою! Ну не придурки, га?

Ми з шефом перезирнулися.

- Справді, сказав я, почухавши потилицю, унікальний випадок...
- Як я уздрів таке в мене й подих сперло від гніву! Дебіли, кажу, ідіоти... ви ж її до вечора так будете закручувати! Гукніть ще кілька душ, та кожен за ніжку табуретки, та

гуртом — і за пару хвилин закрутите! От придурки так придурки, ere?

Шеф знову подивився на мене, а я на шефа.

- Гаразд, - нарешті сказав він, одводячи погляд, - не будемо про це... - I до мене: - Розповідай!

Я коротко виклав усе, що сталося упродовж останніх днів.

- Так що завтра, сказав я, припалюючи сигару, ми з Барабашем вирушаємо в рейс. Гадаю, подальша робота в бригаді Хобота не має сенсу. Ми вийшли на Гарика Бабаєва, а хто йому постачає товар, встановлювати будеш ти, полковнику. І взагалі, давай пошвидше закінчувати цю операцію, бо ті одморозки мені вже в печінках сидять. Я на силу Божу стримуюся, щоб не перестріляти їх гамузом разом з усіма їхніми приколами, садистськими комплексами й звірячими фізіономіями, од яких мене вже блювати тягне! До речі, баригу ви де сховали?
- На конспіративній квартирі! буркнув Мурат. Сидить там, нудьгує...
- Ти будеш його використовувати? глянув я на Урилова.

Той покрутив головою.

- Хіба що як другорядного свідка! Головне зараз— наркота, він помовчав, напружено міркуючи. Значить, так, бугаїно... Завтра їдете в рейс. Оперативку пускати за вами не будемо, щоб не сполохати клієнта. Під нагляд вас візьмуть по тому, як ви повернетеся з вантажем. І після прибуття в кінцевий пункт почнемо повномасштабну операцію!
 - Себто? настороживсь я.

Урилов скорчив свою масивну пику й видав такий звук, наче свиня рохнула.

— Пора вже покінчити з цим рекетом! Скільки можна терпіти, справді... Вони вже задовбали нас, ці бики одморожені! Закупили землю, набудували ринків, луплять з бариг скажені гроші — й головне, ніяких податків не платять. Ні, ти уяви собі, дев'яносто відсотків базарів, котрі виникли за останні сім-вісім років, належать рекету! До того ж, вони іще й мєнтів розбещують великими грошима... А ми ж усе-таки живемо в правовій державі, чи де?

- Де, де... - я пахнув сигарою й випустив хмару диму. - Наче ти не знаєш, у якій державі ми живемо... сказилася б вона разом з усіма її посадовими особами!

Мурат узяв карафку й знову наповнив келишки.

— З'ясовую ситуацію! — сказав він, ставлячи карафку на місце. — Виглядає вона таким чином: завтра відбудеться масштабна операція з ліквідації кількох найбільших злочинних угруповань. Держава нарешті вирішила упритул зайнятися рекетирами, бо вони псують всю картину. На лідерів цих угруповань зібрано цілу купу матеріялу, встановлено їхні зв'язки з міліцією, податковими службами, місцевою владою... Що ж до вищих ешелонів, то тут кінці шукали-шукали, але нічого не знайшли — так що Гарик Бабаєв буде для них просто як знахідка!

Урилов з сумнівом похитав головою.

- Хрін вони йому що зроблять! Депутат парламенту всетаки... його свинячі очиці люто зблиснули. Ну, нічого... я з ним особисто буду працювати! Одвезу в ліс, щоб крику не було чути, повалю на землю...
 - ...й нюх, нюх йому топтать чобітьми! підказав я.
- А хулі ти думав! вирячився на мене Урилов. Я ж очолюю відділ спеціяльних операцій, так що мені все можна, бугаїно!

Я замислено глянув на нього.

— Послухай, — сказав я нарешті, — а що це за відділ, в чортової мами... поясни мені, тупому, га?

Урилов задоволено посміхнувся, і його масивна мармиза разюче стала схожа на здоровезного чавуняру, — в якому колгоспники варять дрібну картоплю для свиней, ото такого!

— Ми, — сказав він, — живемо в правовій державі... чорти б її взяли разом з усіма бебехами! І, щоб замкнути якогось рекетира, треба зібрати купу ріжного матеріялу. А як доходить справа до суду, то все розсипається: речові докази десь щезають, свідки відмовляються від показань, а тут ще й адвокати дають прикурити... одне слово, ці одморозки виходять зі слідчого ізолятора — й починається та ж сама петрушка! Отож, начальство думало-думало та й вирішило створити секретний відділ, який діятиме без усяких там цере-

моній. На хріна ці закони, справді! Уникнув тюрми якийсь одморозок? Наші аґенти його підстережуть у затишній місцині та з автоматів як засандалять — і гаплик, ніяких судів не треба! Та й журналістів багацько розплодилося. Пишуть, коні такі з яйцями, що тільки в голову їм прийде, — і на мєнтів, і на каґебе, й на президента... хіба це діло? От і їх будемо потроху прибирати! До речі, — Урилов оцінююче подивився на мене, — тебе я буду використовувати в ролі виконавця! Ти, скот безрогий, крим і рим пройшов, ніякого хріна не боїшся, чоловіка тобі завалити як раз плюнуть — для чого ж нам шукати когось на стороні!

Він зненацька насупився.

— Ти чого дивишся на мене, як Ленін на буржуазію?

Я замислено пахнув сигарою.

- Та, сказав я, розглядаючи його банякувату мармизу, оце кожного разу, як гляну на твою пику, так і згадується одна приказка...
 - Це ж яка, бугаїно?
 - Как одел я портупею, все тупею и тупею!

Полковник почервонів мов помідор.

- А ти знаєш, - погрозливо сказав він, підводячись із фотеля, - чого моє прізвище Урилов?

Я зірвався на ноги й щосили вгатив кулаком по столу.

— Ти кінь такий з яйцями, за кого мене тримаєш, га?! — заревів я не своїм голосом. — Я в тебе що, шестьорка якась мєнтовська? Ти в мене питав, хочу я бути цим собачим виконавцем чи ні? Та я тобі за такі пропозиції яйця одірву й у машині за переднім шклом повішу, скот безрогий! Я тебе в багажнику вивезу, безнзином обіллю й підпалю — щоб було, як у тій пісні: «Хто в лісі ночує, нехай голос чує»! Ти в мене, бугаїно, будеш плакати й проситися, коли я почну твій нюх топтати кованими чобітьми!

Урилов з несмаком скривився.

— Нікуди не годиться! Тобі треба в мєнтурі хоча б рік-два послужити— там тебе навчили б загинати, бугаїно! А це так... дитячі пустощі!— він зневажливо махнув рукою.— Одне слово, завтра ви з тим придурком Барабашем вирушаєте в рейс. І тільки-но вантаж прибуде в кінцевий пункт, як

опергрупа візьме вас разом з усіма тельбухами!

— А далі?

Полковник невдоволено глянув на мене.

- А далі чистять крейдою медалі! Не спіши як голий кохаться... втямив, скот безрогий? Ти, либонь, за свою собачу шкуру боїшся?
- Ну! потвердив я насторожено. Вона в мене, хоч і дірява, та все ж своя! Ти думав про те, що нам якось треба вийти з цієї гри?

Мурат перепинив мене коротким жестом.

- Давайте, сказав він, підсовуючи до нас наповнені келишки, зразу вип'ємо... а там і думки в голову гарні прийдуть! Коньяк розширює судини, пожвавлює кровообіг...
 - ...загострює сприйняття дійсности! кивнув я.

Урилов завовтузився у фотелі й згріб келишка своєю здоровою лапою.

- Ну, - сказав він, поважно надувши щоки, - за успіх операції! З нами Бог - і тисяча фантомів!

Я перехилив келишка й посмакував.

- Слухай-но, а звідки ти цю фразу знаєш... га, полковнику?
- Звідки, звідки… буркнув той, запихаючи в рота здоровезну плитку шоколаду. Я про всі твої витівки знаю… Мені як доповіли, що ви там, скоти безрогі, накоїли, я замалим інфаркта не заробив! Ти, бугаїно, дивися… будеш безпредєл чинити я урию тебе з табельної зброї, і нехай мене тоді судять, втямив? Я тебе головою в сірчано-фосфорну кислоту застромлю й буду тримати до тих пір, поки…

Мурат поплескав його по плечу.

— Ну все, все... заспокойся! Давай поговоримо про діло. Як ми хлопців од цієї операції одмажемо, ти думав?

Урилов зневажливо рохнув.

— А що тут думати! Все це просто, як теорія розширення Всесвіту. Під час нальоту опергрупи ці два обревки імітують втечу. Я особисто буду керувати цим етапом, так що вони спокійно вшиються й узагалі не будуть фіґурувати в слідчій справі. Ну, а Хобота з братвою ми накриємо як тих котів коло сметани... всіх до одного пов'яжемо, блядь буду! Одне слово, не беріть дурного в голову, все це настільки просто... ну буквально...

- ...як молекулярна біологія! підказав я.
- От-от... саме так! Нічого складного в цім немає, і все пройде як по маслу!
- Що ж, замислено сказав Мурат, якщо так... Значить, завтра завершуємо цю справу та й квит!

Я зітхнув і підвівся з фотеля.

- Ну, тоді до завтра! Давай свою лапу, полковнику, й не гнівайся на мене, тупого...
 - Ти в мене побалакай, бугаїно! насупився Урилов.
- Ну що ти нервуєш! сказав я, потискаючи його долоню, холодну й тверду, мов ратиця. Ну що ти з мене вимагаєш? Я ж вісім класів скінчив, а тоді худобу пас у колгоспі... а ти питаєш у мене якогось розуму!
- Йди вже... йди! скривився Урилов. Не псуй мені нерви, коняко ти одморожена!
- Ти на ринок? поспитався Мурат, наглядаючи, як я одягаю куртку.
- Ні, до Барабаша... Завтра ж рано вставати. Переночуємо і вперед, за орденами!

За вікном стояв пізній зимовий вечір.

— Значить, отак воно буде... — замислено сказав Барабаш, випускаючи хмарку диму. — Хрінову ж справу повісили нам на шию! І, подумати тільки, завжди ми служимо їм затичками для всяких там дірок...

Я взяв пляшку «Джонні Вокера» й поналивав у шклянки.

- Найнявся— продався! буркнув я, ставляючи пляшку на місце. Це скільки ми вже з тобою працюємо в «Тартарі»? Барабаш подумав.
- 3 вісімдесят восьмого... нарешті сказав він. Ого, дванадцять років!
- I всі справи, у яких ми брали участь, були або хрінові, почав я.
- ...або дуже хрінові! закінчив Барабаш. Знаєш, я часом дивуюся, як це ми з тобою ще й досі живі! Я в Анголі стільки набоїв не спалив, як тут, в Україні, за мирної пори! А ці відрядження в гарячі точки? Одна Боснія чого варта була!

- А Чечня 1 ? буркнув я, відсовуючи до нього шклянку. Коли в Грозному мене взяв омон, я й справді подумав було, що це гаплик...
- Ну, давай, сказав Барабаш, вип'ємо за те, щоб нам і цього разу пощастило!

Я одним духом перекинув шклянку й занюхав рукавом.

- Скільки в тебе зброї?
- Ну, як завше... Барабаш звів плечима, АК-74, макар, стропоріз... ну й ті дві ґранати, котрі ти дав мені перед стрілкою!
 - Панцерний жилет?
 - Кевларовий. Але я напхав у нього титанових вставок...
 - Набої?
 - П'ять магазинів. Мало, еге?

Я подумав.

— Гаразд, вистачить... У мене в машині цілий арсенал, так що відіб'ємся!

Барабаш глянув на мене.

- Що, так хріново буде?
- Не те слово! я махнув рукою. Та хрін з ним... якось воно буде! А не буде...
 - ...то так і буде! кивнув Барабаш. Хіба нам уперше!
- Ото єдина втіха! криво посміхнувсь я. Ну, добре... ще по одній і закругляємося! А то завтра вставати ні світ ні зоря...

Барабаш узяв пляшку й поналивав у шклянки.

- Давай! сказав він. Ще ж треба зброю почистити, чоботи наваксувати...
 - A на хріна їх ваксувати?
- Наш старшина, повчально сказав Барабаш, перехиливши шклянку, завжди повторював: «Чоботи треба чистити звечора, щоб уранці надіти їх на свіжу голову!»

Я розуміюче кивнув.

— У нас в учебці теж був такий придурок... прапорщик Дуженко! Страх як не любив освічених людей. Річ у тому, що він скінчив усього сім класів і через те не міг зробити

 $^{^{^{1}}}$ Див. кримінальний роман «Довга ніч над Сунжею» — ($\it{npum}.\,aemopa$).

кар'єру в армії. А я ж, як на гріх, два роки навчався в університеті! От він і ганяв мене по нарядах як солоного зайця. Якось я не витримав і кажу: «Ви ж, товаришу прапорщик, гомо сапієнс, — і так ненавидите людей, котрі вчилися більше од вас! Невже це вас так зачіпає?» Він аж скипів. Дивився-дивився на мене, а тоді вискочив у коридор та як закричить: «Рота, строиться на плацу!» Вишикувалися всі надворі. Вийшов Дуженко й став перед шеренгою. Одна рука за спиною, а другу заклав за борт кітеля. «Рядовой такойто, выйти из строя!» Ну, вийшов я, обернувся лицем до шеренги й стою навитяжку. «Кода медвідь, їді його мать, — почав Дуженко тихим голосом, — поймає охотніка, туди його в нюх... то він зразу ружжо об коліно — хуяк!» Дуженко показав, як ведмідь це робить, а тоді як ревоне: «А далі, їді його мать, він йому лапою шкуру на потилиці задирає— і дере, дере, дере... аж закидає на очі, блядь!» Він показав на мене пальцем: «Тут некоторі воєнні рішили свого командіра оскорблять нехорошими словами... так я тобі зараз шкуру, на хрін, як той медвідь, здеру, падлюко, й у канцелярії сушитися повішу!» Аж гульк — де не візьмися замполіт батальйону. Придурок був... ну рідкісний! У нас його прозивали Осєлок, бо він любив повторювати слова Брежнєва про те, що армія — це той осєлок, на якому гартується характер... і ще щось...

- Ага, озвавсь Барабаш, і я щось пригадую таке! Нуну... а далі?
- От цей Осєлок і питає: «Что случилось, товарищ прапорщик?» «Да вот, показує Дуженко на мене, решил, казьол, командира своего оскорблять!» Я й не витримав. «Товарищ подполковник, звертаюся до замполіта, я же ничего такого... сказал товарищу прапорщику, что он гомо сапиенс, и все!» Осєлок покивав головою. «Да, каже, розглядаючи мене з ніг до голови, за это надо наказывать! Рота, смирно!» І під козирок: «Рядовой такой-то, за оскорбление своего командира объявляю вам пять суток ареста!» Я й очі витріщив. Але робити нічого, віддаю честь: «Есть, пять суток ареста!» Коли прозвучала команда «разойдись», підійшов я до цього Осєлка й питаю: «Товарищ

подполковник, за что?» Він глянув на мене й тихо так каже: «Чтобы умным сильно не был, понятно?»

Барабаш закрутив пляшку з віскі.

- Ото й правильно! озвався він урешті. За такі слова вбивати треба, не те що!..
 - Які? не втямив я.
- А ті, що ти прапору сказав! Ні хріна собі якби мене хто в армії гомиком назвав, то я його зарізав би, на хрін!

Якусь мить я не міг вимовити й слова.

- Слухай, отямивсь я нарешті, а ти в якому званні служив надстрокову?
 - Прапорщика, звичайно! А що?
 - Я безнадійно покрутив головою.
 - Воно й видно! Знаєш приказку?
 - Яку, в хріна?

Я витримав ефектну паузу.

— Було в батька троє синів. Двоє були нормальні, а третій — прапорщик!

Барабаш зневажливо скривився.

- Все це ми вже проходили... так що приколюватися будеш з кимось іншим! він зиркнув на годинника. Ну що, в люльку?
- Та пора було б! сказав я, підводячись. Завтра ж у рейс... чорти б його брали разом з усім гамузом, це проклятуще завдання!

Над автострадою висів тяжкий непроглядний туман. Я розплющив очі й покрутив головою, струшуючи із себе рештки сну. По обидва боки дороги чорнів сосновий бір. Імла стояла така густа, що фари зустрічних авт мріли в ній, наче оранжеві світлячки. Шосе йшло під укіс, і видно було, як брудний злежаний сніг на узбіччі аж димить, паруючи од бурхливої одвологи, котра настала сеї ночи.

— Далеко? — глянув я на водія.

Він ледве смикнув щокою. Це був типовий браток — стрижений під машинку і з твердим холодним поглядом, у якому читалася недовіра.

— Під'їжджаємо. Хвилин двадцять, не більш.

Сосновий бір зненацька скінчився, й авто, збавляючи ходу, звернуло на бокове шосе. Довкруги видніло засніжене поле, де прозирала грудкувата рілля. По тому ліворуч стали тягтися мочарища — височенний комиш поліг під мокрим снігом, і тільки де-не-де стирчали руді мітелки очерету.

Я дістав рацію й клацнув перемикачем.

- Тигра, я Вінні-Пух! Як чутність?
- Що? не второпав Барабаш.
- Чутність яка, обревку! Позакладало?

Барабаш відкашлявся. Він їхав назирці в моєму авті й у сей момент думав, либонь, про випивку та дівок.

- А... ага! Ця, як на неї... Тигра поняла! Чути добре.
- Не спи! буркнув я. Десять хвилин і будемо на місці. Нуль.

Дорога знову стала спускатися в діл. Я зацікавлено крутив головою, роззираючись навкруги. Що найдужче вражало в цих краях, то це неймовірна вбогість. Врешті, з цього начебто й не слід було б дивуватися — варто від'їхати од столиці на яку сотню кілометрів, і потрапляєш немов би в іншу країну: люди ходять обдерті, доношуючи остатні лахи, придбані ще в епоху застою, дороги вузькі й незручні, з геть розбитим покриттям, хати в селах обшарпані й давно вже не лагодилися... Так воно було й біля кордону, однак убогість тут ішла буквально пліч-о-пліч із якоюсь крикливою розкішшю: поруч із сільськими хатами, обставленими на зиму сухим кияшинням, гордо здіймалися в небо дво- і триповерхові кам'яниці зі склопакетами у вікнах і супутниковими антенами на дахах, критих дорогою червоною металочерепицею, а на шосе все частіше й частіше траплялися новенькі авта чужинецьких марок, причому переважно дорогі й престижні моделі.

- Золоте дно! раптом озвався водій, киваючи на село, що розсипалося по схилах долини. Бач, як розбудувалися?
 - На чому ж вони латаються, в дідька?
 Водій холодно посміхнувся.

- Контрабанда. Одні возять товар, другі служать провідниками, а треті митники... За п'ять років начальник митниці робить такі гроші, що далі може й геть не працювати!
 - Одне слово, кожен одриває як тільки може...
- А певно! водій перемкнув швидкість, і машина стала підійматися на гору. Кожен дроче так, як хоче!..

3-за повороту вигулькнуло якесь кафе. Відразу ж за ним видно було складські приміщення, обгороджені глухим бетонним парканом.

- Оце воно, чи що? поспитав я.
- Hy! буркнув водій, скидаючи газу.

Я добув рацію.

- Тигра, я Вінні-Пух! Чути?
- Нормально. У тебе що?
- Прибули на місце. Контрольний час півгодини.
- А далі?
- Далі за схемою. Нуль.

Авто спинилося біля кафе, й водій вимкнув двигун. Я плигнув на землю і грюкнув дверцятами. З кафе виглянув якийсь чолов'яга.

— Коха тут? — поспитав я його.

Чолов'яга дивився на мене й мовчав. Лице його було насторожене.

- Тут! озвався він урешті.
- Так гукай його сюди, в натурі! нетерпляче устряв водій.
 - Я Коха. Ви од кого?

Я задоволено кивнув. Хобот детально змалював мені чоловіка, в якого ми повинні були придбати порошок, і я впізнав його з першого погляду.

— Тобі привіт од Хобота. Й посилка.

Чолов'яга спідлоба зиркнув на мене, потім на водія.

- І що ж у посилці?
- Що, що... я дико посміхнувся. Гроші для сиріт, ось що!

Водій смикнув краєм рота, що мало означати посмішку. Після того, як прозвучав пароль, стало видно, що чолов'яга начебто розслабився.

- Скільки? поспитався він, коли ми покинули ворота і зайшли в один із ангарів.
- Сто кілограмів... як домовлялися! Хобот не дзвонив хіба?

Коха заспокійливо кивнув.

— Все гаразд, братухо! Це я так... задля перевірки.

У дверях з'явилася кремезна постать водія. Він теж був при зброї і, здається, трохи нервував — либонь, уперше виконував отаке завдання.

- Де товар? - поспитався він.

Коха повернув голову в його бік.

- Гроші?
- Давай зразу закинемо товар, братела! недбало сказав
- я. Забашляти завжди встигнемо... Твої ж бійці напоготові? Коха мовчав.
 - Напоготові! врешті озвався він. Під'їжджайте.

Водій подався надвір. Я ступнув було до виходу, щоб розчахнути навстежень тяжкі стулки брами...

...як ситуація зненацька вийшла з-під контролю й стала розвиватися за сценарієм, якого так боявся Хобот, коли посилав нас у цю поїздку: спочатку стало чутно, як надворі зойкнув водій, а потім біля входу затупотіли чиїсь кроки; відкидаючи полу шкірянки, я рвонув з-за пояса свого узі й одночасно став розвертатися на сто вісімдесят градусів, але тут же завмер і поволі почав піднімати руки догори; в глибині складу стояло двоє зарізяк у спортивних костюмах, і в руках у них були дуже знайомі мені автомати системи Калашникова, з яких чоловіка прошить — як раз плюнути; а відтак стулки дверей нарешті розчинилися навстіж і до приміщення складу ввалилася ціла юрма озброєних драбів.

— Що ж ти, гад! — подивився я на Коху.

Він понуро звів плечима. Хтось із драбів згріб його за плече й потяг надвір.

- Ну че, братан, познакомимся? - височенний бецман у камуфляжі азартно хекнув і вгатив мене під дихало. - Это тебе за Талиба, с-сука рваная!

Мене зігнуло навпіл. Хтось відсмикнув із-за пояса мого узі й загилив мене стволом по шиї.

— Попался наконец, падла! Ну, щас мы сделаем тебе харакири... — бецман пхнув мене до дверей. — Крутой, да? Блатной, да? Ты у меня будешь дерьмо жрать, крыса позорная!

Це були люди Короля. Вибігши зі складу, я оцінив ситуацію: одморозків було душ із десять, і всі мали на озброєнні автомати.

- Га-га-га! заіржали драби, оточуючи мене щільним колом. Стрижені черепи, морди в шрамах, порожні очі, де немає нічого, крім цинізму й мертвятини... як же ж знайомі були мені отакі ситуації, коли все зависає на волосині і вже буквально прощаєшся з життям!..
- Стой, братва! крикнув бецман, коли мене почали місити ногами. І хитнув стволом автомата. Пошел, скотина... без фокусов, понял?
- Ну че ты, бригадир! плаксиво сказав маленький драб у спортивному костюмі. Давай футбол ему сделаем, а?
- Футбол потом! він кивнув мені на двері, які провадили в кафе. — Вперед!
- Вот и Вован хотел с ним поработать... не вгавав маленький драб.
 - Вован еще успеет... Пошел, сука!

У підсобці було одним-одне вікно, та й те заґратоване грубим арматурним пруттям. За столом сидів наш водій, а ззаду, під стіною, стовбичив драб із автоматом на плечі.

Садись, падла! Руки на стол! Ну вот, сейчас и побазарим...

Хтось ударив мене по голові. Били кулаком і, напевне, з усієї сили, тому що в очах аж каганці посвітилися.

— Значит, так... — бецман поклав калаша на підвіконня й дістав пачку «Кенту». — Сколько вас в команде?

Я непомітно глянув на водія.

- Двоє! відразу ж сказав той.
- Не врешь?
- Блядь буду!
- А если вспомнить?
- A че вспоминать-то! водій підняв голову й глянув на бецмана. Двое и было.

Бецман криво посміхнувся.

— Вован, помоги братухе вспомнить!

Десь із-за спини вийшов худий мов скіпка драб із маленькими зміїними очицями. Він уміло згріб водія за вуха й уп'явся пальцями в очні яблука.

- A-a-a! загорлав той, аж шибки завібрували.
- Будешь, сука, фуфло гнать? Будешь лапшу на уши вешать?
 - Какое фуфло... двое, казлом буду!

Оце боєць, захоплено подумав я... молоток!

- Где же бабки? - (Водій мовчав.) - Ми всю тачку обыскали, пидор ты гнойный! Кто бабки везет, если у вас их не нашли?

Водій уперто мовчав. Умре, а й слова більше не скаже, зрозумів я.

— Оставь его, подонок! Бабки у меня были... да хрен вы их получите, понял?

Бецман поворухнувся.

— И за эти башли ты готов сдохнуть, визжа как свинья? — з інтересом поспитався він. — И ни хрена не боишься, что мы тебе глаза выковыряем, или язык откиздячим... или печенку вырежем, в натуре?

Я покрутив головою.

- Будда сказал: «Ничего не бойся»!
- Ни хрена себе! буркнув хтось коло дверей.
- Я давно слыхал о тебе, братан! помовчавши, озвався бецман. Говорили, ты настолько отмороженный, что ни хрена не боишься, а боли вообще не чувствуешь, блин! Я, чесно говоря, не верил. Ну не бывает, чтобы человек ни хрена не боялся... а ведь поддержки тебе неоткуда ждать, это факт! И все равно тебе по фиг, что мы с тобой сотворим. Это, знаешь, для меня как-то внове...

Він замислився, й у підсобці стало тихо. Тоді підняв голову і подивився на мене.

Отдашь бабки?

Я мовчки посміхнувся.

— Если отдашь, — отпущу, блядь буду! Хрен с ним, с Абуталибом... просто из уважения к тебе отпущу! А?

- Кончай базар, да! скрививсь я з огидою.
- Отпущу, не вгавав бецман, только потому, что ты такой... этот, как его... экземпляр! Из Красной книги который, понял?

Найсмішніше, подумав я собі, що сумка з грошима в Барабаша й віддати їх я не зміг би, навіть якби й дуже захтів! Слава Богу, ці бички не обшукали мене— а то б знайшли рацію, і все стало б ясно...

- Не теряй времени, братела! сказав я, нахабно дивлячись на нього знизу вгору. Бабок ты не получишь, въехал? Бецман зітхнув.
 - Идет! нарешті сказав він. Вован, делай.

Мені вивернули руки й завели їх за спинку стільця. Потім збоку заявилася зміїна фізіономія Вована, й це було таке, наче тобі в очі глянула самісінька смерть.

- Ну че, братуха, сказав він, похитуючи довгим шилом, для начала, наверное, глазик сделаем, а? Ты как на это?
 - Бабки вы не получите! вперто повторив я.
- А как же ты без глазика проживешь, родимый? лагідно поспитався Вован, проводячи пальцем по вістрю. Бедненький ведь будешь... одноглазый!

Я дико посміхнувся.

— Мао Цзе дун сказал: «Бедность — это хорошо, лишения — это счастье!»

Здається, я так і не докінчив цю фразу, позаяк останні слова потонули в шаленому стакато автоматного вогню. Наче у сповільненій зйомці, я побачив, як бецман, котрий стояв спиною до вікна, затіпався всеньким тілом, а потім з грудей у нього полетіло криваве шмаття, й стало видно, як від пояса до самісінького плеча його перекреслили по діягоналі здорові діри, подібні до щурячих нір, й звідти просто на очах ударила гаряча темна кров. Черга прошила його наскрізь і, з тріском панахаючи повітря над самісінькою моєю головою, хльоснула по всій підсобці; у той же мент я відчув, що руки мої вільні, хитнувся вбік і вихопив у Вована його шило. Він сахнувся до стіни, але мої рефлекси спрацювали хутчій — шило, чвакнувши, увійшло йому в праве підребер'я і проткнуло печінку,

наче вона була якимось жмутком вати. Відштовхуючи від себе тіло, яке зігнулося в страшній конвульсії, я крутонувся, щоб ухопити автомат, що лежав на підвіконні, але у вуха вдарила друга черга, і я побачив скажене обличчя водія, який устиг випередити мене й, вищиривши зуби, почав смалити з того автомата, водячи перед собою стволом, щоб захопити якомога більший сектор. Я подався назад, ухиляючись од гільз, що їх шалено відсікав механізм, аж надворі щось оглушливо бахнуло, й тільки-но я втямив, що це здетонувала ґраната Ф-І, як бахнуло ще, й сього разу в коридорі — та так, що зі стелі обвалився здоровий кавалок тиньку й гепнув мені просто на голову.

— Йолопе! — заревів я, кашляючи од їдкого чаду вибухівки й вапняного пилу. — Здурів, еге?

В коридорі щось загупало, й на порозі став Барабаш.

- О... вони тут! — він поправив на плечі ремінь автомата. — Цілі?

Я посварився кулаком.

- Ти, ошелепку! Клепки повипадали, еге?
- А що?
- Що, що... Треба було ще сюди ґранату засандалити: я тоді залупу тобі одірвав би й на твою дурну стрижену довбешку натягнув! Ти де це був так довго?

Барабаш здивовано витріщився на мене.

- Як це де?.. Ми ж домовлялися проходить півгодини, і якщо рація мовчить, то треба приїжджати й убивать усіх, кого спірвеш... Ти що, братан!
- А мені тут замалим око не викололи! поскарживсь я. Ти всіх поклав?
- До одного! Вони й отямитися не встигли, поняв? А певно, я це ж взвод спецназу, не хрін собачий!

Цей обревок і справді провів операцію дуже вдало: трьох одморозків забив коло входу, п'ятьох розстріляв у підсобці через вікно, а решту закидав ґранатами, коли вони стали вискакувати надвір. У коридорі коїлося щось несусвітнє: стеля обвалилася, стіни були закіптюжені й скрізь валялися трупи бойовиків, котрих буквально порозривало на шкамаття.

— Ну, гаразд! — сказав я, озираючись наокіл. — Шукайте Коху... вони, мабуть, десь його замкнули. І треба хутчій звідси ушиватися, бо ще мєнти налетять!

Наркодилера ми знайшли в одному з анґарів. Братва повісила на двері здоровезний замок, і я, не церемонячись, розсадив його пострілом з автомата.

- Ага, озвався водій, коли той з'явився у дверях, ось він, сука! Ти що це нас продав, га?
- Вони тримали мене на мушці! буркнув Коха, мружачись од світла. А я вам що, камікадзе?

Водій замахнувся прикладом, але я перехопив його за руку.

— Відставити! Знайшов, чим перейматися... це, братухо, життя! Не всі ж такі герої, як ти... — й до Кохи: — Давай позакинемо товар — і хутчій будемо змотуватися звідси! Тобі ж іще трупи треба позакопувати...

3-за анґару вийшов Барабаш.

— Слухай, — сказав він заклопотано, — там якісь обревки замикані... Випустить, чи що?

Я глянув на Коху.

- Мої! неохоче озвався він. Ці бики налетіли так несподівано, що ніхто й стрельнути не встиг. Їх і не били, просто роззброїли і в склад.
- Хай сидять! вирішив я. Хто їх замкнув, той нехай і випускає... Зараз розберемося з товаром. Ти, глянув я на Барабаша, тягни сюди сумку з грошима! А ти, обернувся до водія, підганяй авто! На все двадцять хвилин.

Коха стояв переді мною, застромивши руки в кишені, — малий, стрижений під машинку й од того подібний до шимпанзе, — й понуро дивився спідлоба.

- Не вспапашивайся, братан... все будет о' кей, слышь! я ляснув його по плечу й дико заіржав. Мы хоть и отмороженные, но живем по понятиям!
- Солдат ребенка не обидит! докинув Барабаш, витягуючи з багажника моєї шістки шкіряну торбу, де були запаковані гроші.

Я показав дулом автомата на склад.

- Полічили грошву, в темпі, і щоб за двадцять хвилин товар був у машині! Я чатую на воротях. Запитання?
- У матросов нет вопросов! хвацько відказав Барабаш. Авто вже стояло біля ангару. Водій вистромився з вікна й мовчки розглядав усю оцю картину, знівечені трупи, розкидані по всенькому дворищу, двері в підсобку, які зависли на одній петлі, і, звичайно ж, нас із Барабашем, бо віддалік ми чомусь дуже скидаємося на гамадрилів...
- А ти чого сидиш, як Ісусик? поспитавсь я, проходячи коло машини. Вбитих не бачив, чи що? Це все дрібниці... робота в нас така, братухо! Вилазь, вилазь! Поки доїдемо назад, то ще не раз потрапимо в таку ситуацію!..

Надвечір ми під'їжджали до міста. Друга половина рейсу обійшлася без жодних пригод, і коли я побачив перші кам'яниці передмістя, оточені височенними кудлатими соснами, й ліхтарі над автострадою, що сяяли привітними радісними вогнями, й натовпи люду на зупинках окружного шосе, то мені нарешті відлягло від серця, і я відкинувся на сидінні, й навіть замугикав од повноти почуттів оту дурнувату пісеньку про Вову, котрий ходить на дискотеку і знає всього три нецензурні слова.

— Ну, доповзли-таки! — озвався нарешті водій. На зворотному шляху він мовчав, як затявся, й аж тепер повеселішав. — Оце поїздка... якщо б не ви з Барабашем були в конвої, то гаплик усім приснився б!

Я коротко реготнув.

- Братухо, хіба можна це назвати роботою? Так собі, дитячі пустощі! Тих придурків убити як два пальці обмочити було!
- Та їх же ж було більше десятка! крутнув головою водій. І всіх завалив один боєць!
- А що їх було там валити! поблажливо сказав я. Замість того, щоб виставити пости й роззосередити людей по всій території, вони з'юрмилися в підсобці... хрін знає для чого! А Барабаш професійний убивця, він любить і знає своє ремесло! Ну й плюс же ж, звичайно, зброя...
 - Так ви обоє спецназівці?

- Який там хрін! Барабаш зі спецназу, а я— проста собі десантура. Його в спецназ узяли через те, що він в дитинстві школу підпалив, ясно?
 - Та ти що! вражено вигукнув водій.
- Хрест по пузі вибриком! Туди ж стараються звірів набирати... не так собі!
 - Але ж він і справді звірюка! Ото як глянеш на нього...
- Чекай, чекай! я поклав руку на ложе автомата й клацнув запобіжником, переводячи механізм на безперервний вогонь. Це що за хріновина, га?

Тяжкий рейндж-ровер із тонованими шибами, котрий ішов у лівому ряду, протяжно засигналив. Потім одна із шиб опустилася, й у вікні з'явилася бандитська мармиза Хобота.

— Начальство зустрічає! — ще дужче втішився водій. — Ну, тепер і справді не пропадемо...

Хобот помахав рукою й показав на обочину.

— Слава тобі, Господи! — буркнув я, розслаблюючись. — Думав, знову доведеться воювати!..

От і гаплик операції, розчаровано подумав я. Мєнти мали взяти нас під контроль на пропускному пункті... ну, а тепер їм доведеться чекати до нового пришестя, коли не довше! А все цей бевзень Урилов, щоб йому...

Водій заглушив двигун і виліз надвір.

— Здорово, братан! — сказав Хобот, потискаючи мені руку. — Как поездка... проблемы были?

Я зробив тупе обличчя.

— Не без того бригадир! Но мы же начеку, так что все вышло по-людски... вери-вел все вышло, понял?

Поруч зашурхотіли протектори, й на узбіччі м'яко загальмувало моє авто.

- Що за хріновина?— невдоволено запитав Барабаш. Тоді підійшов ближче й уздрів Хобота.— О, бригадир... здоров! Як діла?
- Плохие дела, братва! Хобот заклопотано зміряв нас поглядом. Король нанес нам поражение, поняли? Этот отморозок захватил Коня и Группировку. Я только сейчас узнал, где их держат. Нужны спецы... такие, как вы, ясно? Требуется очень тонко и быстро сработать!

Під'їхало ще одне авто, і з нього вилізли Бас і Воркута.

- A с этим же как? спитав я, киваючи на грузовик.
- Не твоя забота... другие возьмут под охрану! Хобот знову зміряв мене поглядом. Сделаете этих казлов?
 - Нет проблем, бригадир! дико посміхнувсь я.
 - Значит, по коням! Нельзя терять ни одной минуты.

Барабаш зітхнув і попростував до нашого авта. Я ступнув було крок, рушаючи за ним услід...

...аж зненацька позаду тяжко хекнули, неначе розвалюючи сокирою поліно, й хоч я ще встиг крутонутися, хапаючись за руків'я свого автомата, але в сей же мент світ перед очима буквально вибухнув, розсипаючись жовтими й синіми вогнями, і я сторчголов полетів у якусь глуху темну прірву.

Свідомість повернулася до мене хвилин за десять. Насилу розтуливши повіки, я побачив, що сиджу на задньому сидінні рейндж-ровера, стиснутий обабіч Воркутою й Басом, а на зап'ястях у мене виблискують кайдани. Авто гнало окружним шосе, й наокіл була глуха безлюдна місцина.

- На Урылова пахали, казлы! Не, ты понял, какая подсадка, э?
 - A как же с этими банабаками? озвався Воркута. Хобот заіржав.
- Да ментам же по фиг, ну замочил и замочил! Они любят стравливать отморозков... пускай хоть поубивают друг друга, блин!
 - Ну и казлота же! заскреготів зубами Бас.
- Да в натуре казлота, слов нету! Ну ничего, мы с этими двумя пидорами побазарим...
 - Шухер будет! озвався Воркута.
- А че нам шухер, че нам шухер! Ничего не знаем, и все дела! Зарыть только надо с умом. Трупов нету? Нету! Значит, все дела, блин... от винта! Может, они наркоту захватили да рванули куда-нибудь за бугор... там ведь товара больше чем на лимон, если по уму сплавить!.. И пускай ищут, на хрен!

Я вкрився холодним потом. Шансів не було жодних, і, головне, з тієї простої причини, що на руках були оті залізяки,

в яких не дуже повоюєщ... Стільки зусиль уклали ми в цю проклятущу операцію, стільки небезпек довелося пережити, набоїв спалить і люду перебити в ріжних перестрілках, — і все для того, щоб тебе зарізали десь у глухій місцині, мов кабана!

- Да хорошо, у Гарика замминистр на зарплате! Вот он позвонил Гарику и говорит: «Слышь, говорит, корефан, ты че, совсем охуел, да? Кого ты в свои ряды принял? У тебя мозги работают или нет? Они же, говорит, на нас, ментов, пашут... это же целая операция братву повязать и в тюрягу закрыть, на хрен! Убери, говорит, их побыстрее и трупы зарой, блин... мы тогда и дело заводить не будем!»
- Зароем, зароем... пообіцяв Бас. Расчлененку сделаем и по частям закопаем, блин! Асфальтом закатим, на хрен... чтоб никакая ментура, блин, в жисть их не нашла, пидоров гнойных!
- Не, ты подумай только, какая подсадка! не міг заспокоїтися Хобот. Они же отмороженных как по нотам сыграли...

Я облизав пересохлі губи. Страшенно хтілося пити, і язик у роті був наче рашпиль. Упродовж цілого рейсу я тримав за щокою кулю від автоматного патрона, — про всяк випадок, якщо вже зовсім прийде чорна година, — й тепер огидний присмак металу аж тельбухи вивертав.

— Зароете, значит? — насмішкувато запитав я. — Ну-ну... попробуйте!

Воркута щосили вдарив мене по обличчю. У вухах задзвеніло, й на мить усі звуки наче потонули в якійсь ваті.

- Очухался, сука! долинув іздалеку голос Хобота. Ну, сейчас ты у меня попляшешь, казлина!
- С кем ты хочешь базарить, гнида? я поворушив кулю, й вона лягла на язик. Ты кто по жизни, а? Ты же полуцвет, на хрен! Шестерка ты, а не бригадир... понял?

Хобот крутонувся мов обпечений. Він сидів коло водія, і його лице обернулося до мене в фас.

— Не вспапашивайся, бригадир... еще рано! — перехопив його за руку Воркута. — Вот приедем на место, и пидор подругому петь начнет...

Я підштовхнув кулю язиком, і вона лягла вістрям уперед.

- Да куда вы приедете, крысы вы позорные? Вы уже трупы, ясно? Вы же, казлы, так и не поняли, в какое дерьмо вляпались!
 - Поговори, поговори... буркнув Бас.
- А ты молчи! глянув я на нього. Ты вообще пустое место, въехал?

Хобот подався вперед і згріб мене за вилоги шкірянки. Його лице з маленькими ведмежими очицями опинилося за яких двадцять сантиметрів.

— Ты, падла, лучше готовься к смерти! Мы же тебя...

Я виплюнув кулю простісінько йому в обличчя. Звук був такий, наче вилетіла пробка з пляшки шампанського; куля ввігналася в око, й воно тут же стало роздуватися, мов пухир, жахливо вилазячи з лоба, і тоді стало видно, що насправді очне яблуко дуже велике й у ньому багацько всяких жилок і судин, котрі переплітаються і так і сяк, — а далі, насилу до половини вилізши з орбіти, воно зненацька вибухнуло, мов гнилий помідор, і геть обляпало кривлею всеньку мою мармизу.

— А-а-а! — закричав Хобот, затуляючи розчепіреними пальцями криваву діру; тої ж миті я похилився вбік і щосили буцнув головою Воркуту, ціляючи йому в скроню, а далі підняв сковані руки й, блокуючи удар, якого завдавав мені Бас, вгатив складеними докупи кулаками водія. Шосе немовби стало дибки; узбіччя блискавично плигнуло назустріч, зростаючи в розмірах; далі все пішло шкереберть, і я насилу встиг скрутитися бубликом і впасти між сидіннями.

І досі не можу втямити, як це мені пощастило вилізти з перевернутого авта, маючи на руках оті браслети, котрі од струсу врізалися в самісіньку кістку. Пам'ятаю, що прийшов я до тями, сидячи на снігу, — страшенно боліла голова й ще дужче, хоч криком кричи, боліли зап'ястя, скалічені кайданами. Довкруг був якийсь пустир; кроків за тридцять од мене лежав догори колесами рейндж-ровер. Я звівся на ноги і, ковзаючись у снігу, побіг углиб пустиря. Усе це я робив

геть автоматично, не розмірковуючи про доцільність своїх учинків. Рефлекси не підвели мене й цього разу — щойно я пробіг метрів п'ятдесят, як пролунав глухий вибух і довкруги стало видно, як удень. Я обернувся. Побачив: джип перетворився на справжнісінький вихор з вогню й чорного диму, і з салону долинають нелюдські пекельні голоси, схожі на виття звірів у зоопарку. Трохи далі на шосе починали спинятися авта. Я знову став тікати й біг, поки не впав лицем у сніг. Аж тоді до мене повернулася здатність мислити й фахово оцінювати ситуацію.

Операція пішла, звичайно ж, собаці під хвіст, і полковник Урилов тут ні при чому— аґентом рекетирів був один із міліцейських босів; однак ні перше, ні друге мене геть не турбувало. Важливо було тільки одне: в полоні залишався Барабаш.

Я сів і став крутити головою, форсуючи мисленєвий процес. За хвилю всі фрагменти почали ставати на місця. Я заліз розпухлими пальцями у внутрішню кишеню шкірянки. Руки геть не слухалися, однак мені вдалося витягти з чохла комірковий телефон і сяк-так набрати номер.

У слухавці задзуміли гудки.

- Ну? поспитався на тім боці Урилов.
- Це Оскар! хрипко сказав я. Полковнику, біда...
- Знаю! буркнув той. Операція провалилася. Вас із Барабашем розконспіровано. Всі тут стоять на вухах, і міністр у тому числі. Де ти?
- На окружному шосе. Хобот, Бас і Воркута загинули. Вантаж пішов у невідомому напрямку. А найгірше те, що вони взяли в полон Барабаша.

Урилов якусь хвилю мовчав.

- Як тебе знайти? озвавсь він урешті.
- Неподалік од мене горить авто, втомлено сказав я. Мєнти вже під'їхали. Пробий координати і приїжджай. Але хутчій, полковнику, дорога кожна хвилина, розумієш?

За шибами оперативного авта пропливали барвисті вогні середмістя.

— Та я застрелю його з табельної зброї своїми руками, коня такого безрогого! — репетував Урилов на передньому сидінні. — Я розпорю йому черево, намотаю киші на руку й вирву їх з усім гамузом, блядь буду! Я поставлю його раком і буду взувати до тих пір, поки в нього сперма вухами не попре, скота такого з яйцями! Він у мене погони свої проковтне й петлицями закусить, котяра одморожений! Цей придурок знатиме, як міліцейську честь ганьбити й розголошувати секретні операції...

Я втомлено махнув рукою.

- Не телесуйся, полковнику... ні хріна ти йому не зробиш! Подумай ліпше, як нам розшукати Барабаша.
- А ти, бугаїно, суворо подивився на мене Урилов, нічого не думаєш, га?

Я понуро глянув на свої руки. Зап'ястя були забинтовані, й біль ущух. Бійці оперативної групи з цікавістю чекали, яку ж розумну думку народить моя потерпіла од струсу голова.

- Xто, - озвавсь я нарешті, - повісив нам оцю проклятущу справу?

Урилов невдоволено скривився.

- Ну, я! I що ж ти з цього виводиш, скот безрогий?
- Ось ти і думай тепер, як вирвати од них Барабаша! я провів рукою по чолі. Чесно зізнаюся: в мою в голову жодна думка не приходить, хоч убий!
- Зате мені прийшла! Урилов стис кулаки, і його цинічна банякувата мармиза жахливо перекосилася. Ох і мисля мені прийшла, на хрін... ці одморозки під піч поховалися б од переляку, якби знали, що за мисля прийшла в голову полковника Урилова, чорти б його взяли!
 - Ну й що ж це за мисля? втомлено запитав я.
- Рекетня лягла на дно! сказав Урилов, продовжуючи корчити гримаси. Але пахан їхній зостався, так же ж?
 - Ти маєш на увазі Гарика?
- А якого ж хріна! Тобі що, скот безрогий, геть уже мізки поодбивало? Не доганяєш ні хріна своєю дурною макітрою, еге? Їдемо зараз до нього в офіс-і робимо маски-шоу по повній програмі! А тоді я йому яйця в дверях як придавлю...

Я з сумнівом покрутив головою.

- Ну, це ти загнув! Народний депутат все-таки...
- А мене це колише? поспитався Урилов, сливе упритул наближаючи до мене свою жахливу мордяку. Ти, бугаїно... я мент чи хрін собачий, як по-твоєму? Ми живемо в правовій державі, сказилася б вона разом з усіма її законами, в нас рівні усі: й мусора, й нардепи, і всякі там оліґархи скотобазні й навіть президент рівний перед законом! Поняв, бугаїно ти одморожена?
 - Поняв! чітко відрапортував я.
- Значить, одягнув маску з дірами на свою свинячу мордяку та й гаття!

Ми вдерлися несподівано і, як водиться, без усяких там церемоній. Я перший проскочив у приймальню й, крутонувшись, різонув короткою чергою поверх голів. Ложись, суки! На пол! На пол, кому говорят! Юна секретарка так і заклякла за своїм комп'ютером, роззявивши рота. Бійці оперативної групи розсипалися по всіх приміщеннях, носаками виганяючи людей у передпокій. Гостро смерділо пороховим чадом. Коло ніжки стола валялася гільза, і з неї курився ледве помітний димок. Урилов спірвав секретарку за коси й, розвернувшись, турнув її через усеньке приміщення. Драбуга з перебитим носом підстрибнув і щосили вгатив носаком у монітор, який світився на столі. Щось оглушливо бахнуло. Світло в кімнаті згасло, а тоді загорілося знову. «Що ти робиш, на хрін, коняко ти одморожена! — заревів Урилов, махаючи табельним пістолетом». У повітрі висів запах плавленої пластмаси. Я переплигнув стола й, загиливши двері ногою, наче бомба влетів до кабінету. Гарик стояв, упершись кулаками в стіл. Він був схожий на розлюченого бугая. Розкручуючи своє тіло в карколомному стрибку, я вгатив його блискавичним маваші гері й, поки він, завалюючись назад, утрачав рівновагу, вгатив ще, на сей раз правим, у сонячне сплетіння. Урилов бахнув зі свого макара в стелю й заревів щось нечленоподільне. «Де Барабаш, поспитав я, вперши ствол автомата Гарикові в перенісся. — Куди Барабаша завезли, суко... Кажи, кажи... а то замочу, на хрін!» Гарик крутив головою й зіпав, конвульсивно хапаючи повітря. Урилов узяв його за груди й щосили садонув об стіну. «Де Барабаш? — почав горлати й він. — Падла, я тебе за цього придурка живцем закопаю, на хрін! Ти в мене будеш кривлею ригати, якщо твої одморозки урили цього дебіла! Я тобі яйця одірву і проковтнути заставлю, скотиняко ти помийна! Де цей обревок, де... кажи, а то зґвалтую!» Гарик зненацька ошкірив зуби, і його очі спалахнули од люті. «Я — народний депутат України!.. — заревів він, хапаючи Урилова за барки. — Ти в мене лайно будеш жерти, мусор! Хто давав тобі дозвіл наїжджати на мою фірму, бугай ти мєнтовський?» Урилов щосили затопив йому в пику. Гарик ударився потилицею об стіну й замовк. Я вивернув йому руки за спину і клацнув кайданами. Тоді потурив до дверей.

Офіс нагадував поле бою. Комп'ютери були потрощені, папери валялися долі. Персонал вишикували обличчям до стіни. Драби в панцерних жилетах бігали туди-сюди, грюкаючи дверцятами шаф. Я глипнув на Урилова. У масці з дірами для очей і рота він скидався на якогось упиряку. «В ліс його, — загорлав він, вимахуючи табельним пістолетом. — Одвеземо подалі — та й побазаримо, на хрін!» Гарик дико заревів і, вивернувши голову, плюнув Урилову просто в мордяку. «А т-ти ж гнидо бізнесменська, — заволав Урилов і дав йому такого копняка, що той пролетів через усю приймальню й гепнув аж на сходовому майданчику». «Ти в мене будеш на параші танцювати, — крикнув Гарик, качаючись по підлозі. — Ти, гнидо, на кого руку підняв, я твій рот...» Він так і не докінчив — полковник згріб його за комір і, поставивши на ноги, штурхонув униз по східцях.

Дверцята оперативного авта були розчинені навстіж. Ми затягли Гарика в мікроавтобус і поклали донизу лицем. З дверей під'їзду вибігали бійці оперативної групи. «Вперед!— загорлав Урилов, грюкаючи дверцятами.— З нами Бог і тисяча фантомів!» Пронизливо заверещали протектори, й авта рвонули з місця. На дорозі водій головної машини увімкнув сирену й мигавку. Ми гнали осьовою, і стрілка спідометра за хвилину перевалила за сто кілометрів.

Місто скінчилося враз, і, проїхавши з десяток кілометрів, головне авто звернуло в ліс. Було темно, й жовті фари авт вихоплювали з пітьми нерівну ґрунтову дорогу та височенні сосни з кудлатим верховіттям. За пару хвилин ми виїхали на широку галяву, посеред якої росло грубелецьке дерево.

— O, — подав голос полковник, — це те що треба!

Машини спинилися, й бійці стали вискакувати надвір. Я плигнув на землю й потягнувся, випростуючи заклякле тіло. Було темно, хоч у писок дай. На галяві десь-не-десь чорніли латки снігу. І довкруг здіймалася глуха чорна стіна соснового бору.

— Зніміть наручники! — коротко скомандував Урилов.

Я озирнувся. Гарик стояв коло дерева, залитий оранжевим світлом фар. Хтось із бійців одмикав кайдани. Решта з цікавістю чекала, що ж буде далі.

- Хто головний? владно поспитався Гарик.
- Ну, я! сказав Урилов, нахабно розглядаючи його з ніг до голови. Далі, бугаїно?
- Ти кого в наручники закував, мєнт хріновий? тихо поспитався Гарик. Ти на кого наїжджаєш, підор? Тобі що, рило твоє свиняче набити, га?

Урилов обігнув мікроавтобуса й підійшов до Гарика.

- Спробуй, коняко з яйцями! зацікавлено сказав він. Може, й виживеш... справді!
- Зараз ти в мене заробиш... зараз, шкуро мєнтовська! сказав Гарик крізь зуби, знімаючи плаща.
- Ось бачиш, глечичок? Урилов підняв свого здоровецького кулацюру й покрутив ним туди-сюди. Як дам по свинячому черепку то й очі повискакують, на хрін!

Гарик щосили викинув кулака, ціляючи Урилову в писок, одначе полковник спритно ухилився й затопив йому в вухо. Той на мить заточився, але тут-таки ревонув, наче поранена звірюка, і плигнув на Урилова, вигукуючи матюки й прокльони. Наступний удар полковник пропустив, і його масивний тулуб гупнув об передок машини, аж вона задеренчала, мов порожня коробка. Урилов не встиг отямитись, як Гарик спірвав його за груди і став товкти головою об капот. Скількись часу вони борюкалися, мов два

ведмеді, обзиваючи один одного нецензурними словами. Я стояв і без особливого інтересу дивився на цю чудасію. Аж ось Урилов згріб Гарика за горлянку. Той завалився назад і, падаючи, встиг обхопити полковника руками. Обоє гепнули в калюжу. Вони качалися по землі й ревли, мов дикі звірі. Хтось із бійців не втерпів і спірвав було Гарика за комір. «Не лізь, падла! — заволав Урилов. — Я його своїми руками урию! Я його в болото затопчу, казла цього бізнесменського! Він у мене знатиме, як бізнесменством займатися, гандон штопаний!« Гарик махнув ногою й поцілив йому просто в писок. Урилов захлинувся. Його банякувата мармиза перехнябилася од люті. Він вивалив очі як баран яйця і, розігнавшись, щосили заїхав Гарикові під дихало. Той зігнувся удвоє, і його так вивернуло, що блювотиння заляпало Урилова од ніг до голови. «А-а-а!» — несамовито заволав полковник, плигаючи на Гарика. Вони знову попадали в грязюку. Урилов сів на Гарика верхи й, не перестаючи вигукувати щось нечленоподільне, почав гамселити його кулаками. Я зітхнув і глянув на годинника. Дві години втекло від тих пір, як одморозки захопили в полон Барабаша. Найгірше те, що його вже могло не бути серед живих...

- Гей, полковнику! сказав я, торкаючи його за плече. Той обернув до мене свою розлючену мармизу.
- Пішов на хрін, скот безрогий!
- Треба продовжувати операцію! Допитай цього придурка, де Барабаш, і погнали!
- А... справді! Урилов подивився вниз. Де Барабаша поділи... мордо ти бізнесменська?

Гарик вибухнув такою чорною лайкою, що в мене замалим вуха не зів'яли. Урилов замахнувся на нього але подумав і, скрушно хитаючи головою, підвівся. Аж тепер стало видно, що в багні він вивалявся— ну як свиня, інакше й не скажеш! Бійці зареготали як один, і він посварився на них кулаком.

— Я вам посміюся, уроди! Ви в мене будете на кутні сміятися! Осьо бачте, глечичок? Як дам зараз... — Урилов замовк, про щось думаючи. — Ану бігом узяли цього дебіла, скоти безрогі!

Двоє бійців підвели Гарика й фахово крутонули йому руки за спину. Той нічого не казав і тільки відпльовувався.

Де Барабаш? — коротко поспитався Урилов.

Гарик насмішкувато подивився на нього.

- Где, где... - він знову сплюнув. - Да в кизде, вот где! Понял, мусор вонючий, или повторить?

Урилов зробив короткий жест.

- Ви, двоє, тягніть його до дерева! А ви, обревки, - він подивився на решту бійців, - знайшли шнура, в темпі!

Бійці забігали як миші. За хвилю в світлі фар стало видно, як вони кружляють довкола стовбура, прикручуючи Гарика, котрий матюкався й погрожував їм розправою.

- Ач як лементує, бугаїна! сказав мені Урилов, утираючись рукавом і розмазуючи грязюку по всенькому виду. Ну, зараз я дам йому відірватися, коту одмороженому!
- Народного обранця прив'язуєте, суки! репетував Гарик як на пуп. Президента благодійного фонду «Діти на дорозі»! Члена комісії по боротьбі з організованою злочинністю, на хрін! Голову делегації Верховної Ради до європарламенту, блін! Вас у тюрязі згноять, мєнтозаври смердючі! Вас у камеру до блатних замкнуть і за однісіньку ніч опустять! Ви самі не тямите, що на вас чекає! Матір'ю клянуся, я вас пєтухами пороблю, гандони ви, колючим дротом штопані!

Я слухав ці прокльони, й мені аж на душі легко ставало та радісно. Стільки довелося мені їх бачити за свою детективну кар'єру, оцих можновладців зі здоровезними гладкими пиками, в яких, наче сливи в тісті, сидять холодні витрішкуваті очиці, що дивляться на світ з погордою та презирством; оцих господарів життя, котрі, наче ведмеді з барлогів, поважно вилазять зі своїх коштовних авт, держачи коло вуха мобільні телефони, й оддалі їхні постаті в довгелецьких чорних пальтах скидаються на велетенських п'явок, що виповзли зі смердючих мочарищ, завітривши свіжу кров; оцих бритих потилиць і закопилених вуст, які від невимовної огиди ладні просто-таки плюватися на цю вбогу людність, котра сидить їм у самісіньких печінках, до того вона видається дурною та впослідженою; оцих банкірів і нардепів, спікерів і рекетирів, директорів і президентів, комерсантів, чиновників і просто

змисних бариг — одне слово, усіх отих гадів, які повилазили нагору протягом цього проклятого десятиріччя, щоб відібрати в людей останній шмат хліба, зароблений тяжкою працею. Найцікавіше те, що, забравшись на вершину влади, жоден з них так і не втямив своєю дурною головою: прийде година, коли Бог, котрого вони начебто вхопили за бороду, вирішить покласти край цьому беззаконню, — і якоїсь гожої днини коло шестисотого мерседеса, який мчить головною вулицею міста, з'явиться ангел-хоронитель на мотоциклі й, діставши з-під почовганої шкіряної куртки пістолет-кулемет ізраїльського виробництва, упритул прошиє господаря життя разом з його мобільними, супутниковими й урядовими телефонами; або ж якоїсь вечірньої пори, коли втомлене сонце сідає за смарагдово-зеленими луками, до приміської вілли під'їде ремонтне авто із людьми в синіх комбінезонах — і з кузова цього авта, страшенно гаркнувши, стартує у євровікно з модерним склопакетом ракета «стінґер» із лазерним наведенням; або ж вдеруться до контори такі-от зарізяки в панцерних жилетах і почнуть міліцейське лицедійство, яке в народі прозивають маски-шоу...

— Член! — повторив Урилов услід за Гариком і неначеб посмакував це слово. — Член... подумати тільки! Ну давай же, дорогий члене, будемо базарити...

Хтось подав Урилову каністру з бензином. Полковник узяв її й, підійшовши до дерева, став поливати в Гарика під ногами. Аж тепер я уздрів, що прив'язали його за метр над землею і шнура не шкодували — він був обплутаний ним, як гусінь павутинням.

- Що ти робиш, крисо ментовська! заволав Гарик.
- Де Барабаш? Куди завезли наркоту? Хто покриває тебе в міністерстві? суворо запитав Урилов.
- Хрін тобі на рило, мєнт хріновий! відрубав Гарик після паузи.

Урилов задоволено кивнув. Він вилляв ще трохи бензину, тоді поставив одчинену каністру на землю й добув з кишені сірники.

- Скажеш, ні? - з надією подивився він на Гарика.

— Хрін тобі за щоку, — щоб голова не хиталася! — чітко відказав Гарик. — Бабу свою вдома прив'яжи та будеш лякати... поняв, мєнтяра?

Полковник дістав з коробки сірника й, піднявши руку аж до вуха, щосили замахнувся.

- Йолопе! заволав я, хапаючи його в оберемок. Здурів, на хрін, чи як?
 - А що? здивувався Урилов.
- Згориш, коняко ти з одмороженими яйцями! я потурив його до бійців, котрі стояли оддалі. Держіть цього придурка разом із його сірниками і з рук не випускайте! Господи, ну й бевзень же ж!..
- Ти, бугаїно, побалакай мені! огризнувся Урилов не дуже впевненим голосом.
- Це ось як робиться... я нахилив каністру й, коли бензин тонкою цівкою побіг на землю, став одступати, аж одійшов од Гарика метрів на двадцять. Поняв чи ні, скот безрогий?
- Осьо бачиш, глечичок!.. ще тихіше буркнув полковник.

Я закрив горловину й одніс каністру до авта.

- А тепер, сказав я, дістаючи з кишені запальничку, зробимо маленький феєрверк...
- Стій, падла! щосили закричав Гарик, звиваючись у своїх путах...

…але я вже кинув палаючу шмату на землю, й стало видно, як цегельно-рудим огнем зазміїлася доріжка, що бігла по грязюці до дерева, — а потім, глухо сколихнувши простір, сліпучо-білою повінню зайнявся усенький окоренок. Вогонь ударив Гарикові по ногах, і підошви його модельного взуття зачаділи. Сливе по тому ж стали диміти холоші штанів, і Гарик страшенно закричав — так людина кричить лише один раз у житті, коли смерть опиняється коло неї на відстані простягнутої руки. Спочатку він кричав не переводячи духу, а потім став горлати короткими порціями, наче болотяний бугай.

— Ну що, скот безрогий, — почекавши, спитався Урилов, — будеш балакати?

- Буду! Буду! нелюдським голосом прокаркав Гарик.
- Скажеш, де наркота? І хто тебе покриває в міністерстві?
- Куди завезли Барабаша? докинув я й собі.

Багаття згасало так же ж хутко, як і зайнялося. Гарик був так високо, що вогонь і ніг йому не попік... ну зате налякав добряче! Отак їм і треба, цим хазяїнам життя, — щоб не вважали, ніби вони Бога за бороду вхопили, скоти безрогі!

- Й куди ж завезли Барабаша? поставив контрольне запитання Урилов.
- Промзона четвертий цех! заволав Гарик не своїм голосом. І, не в змозі спинитися, став повторювати як заведений: Промзона четвертий цех! Промзона четвертий цех! Промзона четвертий цех...
 - Де це? подивився на мене Урилов.

Я махнув рукою і, ковзаючись у снігу, кинувся до авт.

Потойбіч глухої бетонної огорожі чорніли заводські корпуси. Тиша стояла така, що чутно було удари власного серця. Ішов мокрий сніг, і на білому тлі рельєфними тінями виділялися ворота й залізні двері прохідної. Я дістав з наплічної кобури свого парабелума й, дославши патрон, поклав зброю в кишеню шкірянки. Десь далеко на території горів одним-один ліхтар. Підстрибнувши, я вхопився за край огорожі й спритно перекинув своє тіло на той бік. Тоді трохи повисів і м'яко плигнув на землю. В сторожці коло воріт не світилося. Промзона охоронялася хіба що для годиться, однак треба було враховувати озброєних бойовиків, які засіли в четвертому цеху. Я пригнувся й нечутною тінню перебіг до найближчого корпусу. Слава Богу, тут не було собак. Цікава все-таки річ, ця приватизація — за безцінь Гарик набув у повну власність цілісінький комбінат з усеньким обладнанням. Звичайно, виробництво тут згорнули ще наприпочатку реформ, — і все ж... Обігнувши корпус, я перебіг до височенної споруди з чотирма залізними баштами завбільшки з восьмиповерховий будинок, — і прислухався. Було так само тихо, й тільки у вухах, пульсуючи, шуміла кров. Четвертий цех мав знаходитися потойбіч цієї озіяки, що служила колись за склад цементу. Я обережно виглянув з-за рогу. Посеред заводського

дворища стояв джип-тойота. Габаритні вогні були погашені, але одна шиба опущена, й у салоні, то розгоряючись, то знову пригасаючи, жевріла цигарка. Скоріш за все, на чатах був один боєць; але навіть якщо й двоє... Я знайшов під ногами камінця і, замахнувшись, пожбурив його на дах авта. В нічній тиші добре було чути, як він клацнув об метал. У тойоті щось завовтузилося. Дверцята прочинилися, і звідти вистромилася темна пика Мамеда. Він роззирнувся навсебіч, тоді щось буркнув і неохоче поліз надвір. У зубах у нього була цигарка, в руці — автомат Калашникова з куцим стволом. От же ж йолоп, вражено подумав я... таж курить на посту — останнє діло, тим більше в такій ситуації! Не випускаючи цигарку з рота, Мамед обійшов джип, для чогось зазирнув під днище й випростався. Калаш висів у нього на плечі. Я добув з кишені парабелума й ліг додолу. Сніг був мокрий і відразу ж набився за пазуху. «Мамед, — застогнав я, виповзаючи з-за рогу... — Мамед, памаги!» Тоді завмер, конвульсивно дригаючи руками й ногами.

Цей обревок учинив точнісінько так, як і передбачалося,— замість того, щоб відкрити вогонь, він притьмом кинувся до мене й навіть автомат із плеча не додумався зняти!

Коли він підбіг і став нахилятися наді мною, я спірвав його за ноги і спритно повалив на землю.

— Привет, братуха! Не узнал, да?

Мамед захарчав.

— Цо дэлай, э! — пробулькотів він, коли я вхопив його за горлянку. — Цево нада, братан?..

Я дико посміхнувся й сховав парабелума до кишені. Тоді добув з піхов на штанині довгого кинджала.

— Сколько людей в цеху?

Вістря кольнуло в шию, й Мамед побілів як полотно.

— Братан, ты цо! Не нада так дэлай... Мамед пльохо будет, да! Цево хочешь, скажи?

Я одвів лезо вбік і, подумавши, упер вістря йому під око, — там, де шкіра ніжна й так добре напинається від доторку твердої сталі.

- Вопрос понял, нет?
- Цево?

- Кто в цеху находится... ты, чурбан!
- Мамед задригонів усеньким тілом.
- Не нада резать, братан... все скажу, быляд буду!
- Hy?
- Диризук цеха пошел... Сирога тоже!
- A еще?
- Больше никто, братан!

Я ледве подав лезо вперед, і вістря вдавилося в плоть.

- Врешь, сука?
- Быляд буду, братан! його зіниці розширилися й стали, як блюдця. Мать клянусь, да!
 - Барабаш там?
 - -Hy!
- А ты же говорил двое в цеху! я натиснув ще дужче, й вістря прорвало шкіру. Кому лапшу на уши вешаешь, падла? Кому фуфло гонишь, казьол?

3-під ока бігла тоненька цівочка крови.

- Не... не нада, братан! Мамед важко дихкотів, і його лице кривилося, мов у дитини. Не убивай, да? Мамед не режь, да? Мать дома старый, плакать будет... слышь, да?
 - Моргало выколю, падла! Сколько людей в цеху?
 - Сирога, Диризук и Барабаш... джотвыран буду!

Я вдав, ніби про щось думаю.

- Ну ладно... поверим! Что с Барабашем?
- Пльохо дэлай, да! Мамеда тіпало як у трясовиці. Братва резать хотел! Приехал Конь...
 - Ну-ну... и че?

Мамед облизнув пересохлі губи.

- Сказал: подожди, да! Гарик мусора взял, на Барабаш менять будем... слышь, да? Но Диризук голова совсем плохо...
 - В каком смысле?
- Он сказал: Барабаш мало-мало резать нада! Ухи резать нада, понял? Глаза резать нада, понял? Пальцы тоже резать нада... А потом на Гарик менять... слышь, да! Все равно живой будет, понял?

Я відчув, як усередині все похололо.

- Давно Конь здесь был?
- Минут десять уехал... или чуть больше, да!

Я коротко замахнувся й рубонув його в перенісся. Це була робота на знищення, однак у нього зоставався шанс вижити якщо ця веремія скінчиться за півгодини і вчасно буде подано медичну допомогу... Йолопе ти, йолопе, думав я, відтягуючи його до цементного складу... сидів би ти в своїх окопах та кохався з ослицями, — а так будеш гнити разом з бомжами в братській могилі! Тіло звисло на руках, мов ганчір'яна лялька, й перевалилося через поріг. Я щільно причинив двері й на мить завмер, прислухаючись до тиші. Сніг падав і падав. На залізниці процокотіла електричка. Чутно було, як десь далеко засигналив автомобіль. Я знову дістав парабелума й прослизнув у напіввідчинену браму, що вела в цех. Усередині панувала тиша. Цех був здоровецькою спорудою, чимось подібною до стайні: чотири стіни, накриті залізним дахом, попід яким перехрещувалися грубелецькі двотаврові балки. Відразу ж за брамою починалися підсобні приміщення, збудовані з цегли й бетону. Вони були значно нижчі од склепіння цеху, і я бачив, що за ними, у самісінькій виробничій зоні, горить світло — його відкиди ледве осявали нижні балки. Коло приміщень видніли залізні східці, які провадили десь угору. Нечутно ступаючи, я видерся тими східцями на залізний місток і обережно виглянув з-за колони.

У цеху горіли настінні ліхтарі. По всенькій території виробничої зони валялося іржаве залізяччя: здоровезні форми для дорожних панелей, каркаси для плит перекриття, демонтовані вібраційні столи, бетоноукладчики, шматки арматури... і серед цього хаосу виділялися три фіґурки, напрочуд крихітні й мізерні, коли дивитися на них із цієї висоти. Скількись часу я розглядав їх, а тоді виліз на залізну балку, що тримала склепіння, й поплазував по ній, аж опинився просто над Серьогою Циплаковим, який сидів на якомусь ящику.

— Ну, — озвався він, щойно я сів на балку й опустив ноги вниз, — почнемо?

Дірізюк перестав човгати лезом свого ножа й поволі провів по жалу нігтем.

- Ще, - він спритно крутнув лезом, і воно розітнуло повітря з сухим тріском. - Ти, парень, не спіши... поняв?

— Потому шо шо ж! — зітхнув Серьога Циплаков. І, вставши з ящика, лінькувато підійшов до Барабаша. — Ну що, братан... зараз будем операцію тобі робити! Гланди виріжем, на хрін, вуха підправимо, носа підрихтуємо... Довга буде операція, у-у! От тільки наркозу немає... а так буде все, як в інституті експериментальної хірургії!

Барабаш поворухнувся. Він був прикручений грубим іржавим дротом до бетоноукладчика— здоровезної озіяки метрів, либонь, у п'ять заввиш.

— Ти здохнеш мов собака! Поняв? — озвався він урешті й зневажливо сплюнув.

Серьога Циплаков зареготавсь, аж луна пішла під склепінням.

- Ну ти й даєш, братан! Ти що, справді одморожений? Жодна душа не знає...
 - Бикнабаб! сказав Дірізюк.

Серьога Циплаков замовк.

- Бикнабаб, м'яса хочеш? Дірізюк хукнув на лезо й провів по ньому шматиною. М'яса, Бикнабаб?
- Хоче, хоче... зараз він усе одержить! потер долоні Серьога Циплаков. По заслугах одержить, ясно? Пісеньку знаєш?
 - Яку, в хріна? витріщився на нього Барабаш.

Серьога Циплаков наблизив до нього свою чортячу мармизу й, радісно посміхаючись, проспівав:

Кому че, кому ниче, кому хрен через плечо! Кому книжка «Тихий дон», кому штопанный гандон...

— Знаєш таку, га? — поспитався він.

Барабаш з погордою подивився на нього.

- Ото й з вами те буде, казли! Що заробили, те й одержите, обіцяю! Ви думали, що...
 - Бикомдраш! сказав Дірізюк.

Барабаш замовк.

— Бикомдраш! — повторив Дірізюк, проводячи жалом по нігтю. — Ти мужик?

- Що? не втямив Барабаш.
- Мужик? повторив Дірізюк і став розглядати лезо на світло. Чи не мужик? Бикомдраш?
- Пішов на хрін, придурок! трохи почекавши, буркнув Барабаш. Дебіл якийсь, їй-богу!

Дірізюк знову махнув ножем. Балістична хвиля гучно штовхнула в барабанні перетинки, і щойно цей сухий пронизливий звук відлунав під склепінням цеху, як одморозок дико й радісно зареготав.

— Бикгараж! — заревів він, крутячи ножем зі спритністю штукаря. — Бикмаршсаж, у-у-у! Биксобакваж, тобі зараз добре буде... добре!

Садист, констатував я, дивлячись на нього згори. Патологічний маніяк, не інакше... йому раз на тиждень треба когось забити чи принаймні скалічити — аж тоді психіка повертається до якоїсь норми! Теж прикмета епохи: поруч із людьми в коштовних автах це прокляте десятиріччя викинуло на поверхню й клінічних одморозків, які наповнили суспільство невимовним жахом, перетворивши наругу в цілком звичне й буденне явище.

- Готово! — сказав Серьога Циплаков, наглядаючи, як Дірізюк виграє ножем. — А ти, братан, і не злякався, еге?

Барабаш зненацька зареготав, і це було таке, наче крик пущика посеред нічного лісу.

- Придурки! озвався він урешті. Йолопи ви... тікайте звідси, поки цілі! За пару хвилин ви обоє будете трупами!..
 - Та ти що! вдавано здивувався Серьога Циплаков.
- Оскар вас повбиває, казли! Він за мене з вас котлетний фарш зробить, суки ви позорні! Він вам залупи поодриває й на ваші дурні голови понатягує, гандони ви, колючим дротом штопані! Тікайте хутчій, бо він заколе вас, як свиней на Різдво! Шо, не поняли команду?
- Оскар? перепитав Серьога Циплаков. Так він же згорів у джипі... ти, придурку! Його душа вже на небі, десь там... він тицьнув пальцем угору, показуючи на те місце, де я сидів.

Барабаш знову сплюнув.

- От же ж дебіли! здивовано сказав він. Згорів, кажете? От зараз побачите, як він згорів... але це буде останнє в вашому собачому житті, що ви побачите! А я...
- Бикбракашбумбарашгаж! страшенно заревів Дірізюк, і рвонув на собі сорочку, роздираючи її аж до пояса, і провів собі вістрям по грудях, і коли густа чорна кривля побігла з рани, то він вмочив у неї долоню й став розмазувати по своєму свинячому писку, скаженіючи буквально з кожною секундою. М'яса дай, м'яса! Дай м'яса, о-о!

Серьога Циплаков боязко поплескав його по шиї.

- Толя, — лагідно сказав він, — вушко можна? Одненьке? А то все буде тобі!

Дірізюк зиркнув на нього своїми скісно прорізаними очима.

— Одне? Ага... бери, парень! Поняв, да?

Серьога Циплаков зробив невловний жест, і в руці лунко клацнуло лезо викидного ножа. Стоячи на балці, я добре бачив, як він, пританцьовуючи, зближається до Барабаша, як радісно горять його квадратні чортячі очиці, як танцюють блищики оранжевих ламп на клинку його викидухи, яка виписує в повітрі чудернацькі фіґури...

...падав з висоти п'ятнадцяти метрів, розставивши руки й ноги, як гумовий манекен, й за ці пару секунд польоту мене захльоснула ціла буря емоцій: і солодке передчуття помсти, і радість чергової перемоги над злом, яке розплодилося в цю прокляту вовчу епоху по всенькій Україні, й невимовна втіха од того, що твоє тіло працює, мов досконалий, бездоганно відреґульований механізм, викидаючи номери, про які поняття не має пересічний обиватель...

...звалився просто на Серьогу Циплакова, поціливши йому ногами в самісінький карк, і глухий хряскіт поламаних кісток зіллявся з подивованим вигуком, який вихопився з вуст Барабаша, а я полетів головою вперед, перевертаючись у багатократному сальто, щоб погасити інерцію, а тоді приземлився на ноги— і випростався, блискавично займаючи бойову позицію.

Серьога Циплаков лежав на землі й конвульсивно дер нігтями холодний бетон. Я глянув на нього й зразу ж одвів

погляд: це було щось таке, як розчавлений павук, — з усіма кінцівками, але без голови, котра буквально розмазалася по долівці огидною червоною масою. Енергія удару була такою, що мозок заляпав геть усе в радіюсі десяти метрів і густими тягучими соплями сповзав аж із верхнього краю бетоноукладчика, скапуючи на стрижену довбешку Барабаша. Дірізюк завмер кроків за п'ять од мене. Його наче правцем поставило — од здивування він аж рота роззявив, однак устиг прийняти класичну стойку, ледве присівши на зігнутих колінах і висунувши ліву ногу вперед.

Я дико посміхнувся й ступнув до нього, поволі витягаючи кинджал.

— Парен, — Дірізюк присів ще нижче, одвівши ножа вбік. — Па-а-арень!

Я несамовито загоготав.

— Толя! — заволав я, перекидаючи кинджал із руки в руку. — Дай м'яса, Толя! М'яса дай, о-о! Дай, дай... чого ж ти не даєш?

Він кинувся на мене, перемістившись зі своєї позиції буквально за частку секунди, і я насилу встиг крутонутися, ухиляючись від клинка, який пройшов за яких десять сантиметрів од корпусу. Мій кинджал свінув як блискавиця. однак ледве зумів черконути його по плечу, — він одвів удар коротким боковим порухом і пішов у навальну атаку, засипаючи мене зливою майстерних трюків, якими володів зі спритом фокусника. Мене врятувала реакція: блискавичними стрибками ухиляючись од його ножа, я атакував його збоку, одначе він щоразу встигав міняти позицію й ловив удари підставленим лезом, намагаючись зав'язати кинджал за ґарду. Простий і дуже небезпечний трюк — зброя вилітає з руки, наче її витрутила нечиста сила, ну а далі... далі, звичайно ж, приходить гаплик. Відчайдушно фехтуючи кинджалом, я двічі спробував було застосувати свої таланти в карате, але Дірізюк був напоготові — спочатку він полоснув мене вище гомілки, коли я спробував було завалити його боковим по шиї, а потім зачепив жалом по зап'ястю. Оце боєць, подумав я, відскакуючи мов обпечений... оце таки далебі зарізяка та його кров з носа треба убити!

- Па-арень! — ревонув Дірізюк, і в його свинячих очицях затанцювала лиховісна радість. — М'ясо, м'ясо... ara!

Так ось чому його боялися всі братки, подумав я... він же володіє ножем, як справдешній штукар! Ми працювали вже хвилини зо три, і поєдинок був настільки динамічний, що за цей час Дірізюк виклався сливе дощенту — рухи його стали сповільнюватися, а з грудей виривалося хрипке сапання, подібне до свисту подертої гармошки. Ще пару хвилин — і я переріжу йому горлянку... Я крутонувся мов дзиґа, однак вістря морснуло мене по руці, й я відчув, як у рукав шкірянки дзюрком побігла кров. Це був кінець. Вістря порізало вени. Схоже було на те, що мені запала клямка: за хвилину-дві спливеш кривлею, й тебе заріжуть мов курча. Дірізюк, либонь, утямив, що в поєдинку настав перелом — він радісно заволав, аж кутні стало видно, й завдав блискавичного удару. Це був так званий іспанський виверт: лезо входить по саму гарду в живіт, потім здійснюється хитромудрий оберт, - і з розпанаханого черева надвір вивалюються всенькі бебехи... Я метнувся вперед і почув, як, зіткнувшись, сухо клацнули клинки. Дірізюк заґавився лише на мить: він не встиг повернути руку на вихідну позицію — і я зачепив кинджалом за ґарду його ножа й, використовуючи клинок як важіль, щосили крутонув рукою.

Ніж хуркнув у повітря й, підлетівши мало не до стелі, задзвенів десь поміж залізяччям.

Дірізюк закляк наче громом поцілений. Він глянув на порожню долоню, на якій розпливалася кривава пляма, потім перевів погляд на мене, а далі на його свинячому писку стала проступати якась плаксива гримаса.

— Толя! — прошепотів я, облизуючи губи. — М'яса... м'яса дай, га?

Він позадкував, усе дужче й дужче викривлюючи свою мармизу, наче збирався заплакати. Я плигнув уперед і щосили морснув його вістрям по лобі.

- Парень! — крикнув Дірізюк, затуляючись ліктем од ножа. — Парень, не нада!

Я рубонув його по ліктю, й рука звисла уздовж тіла, мов батіг.

- Нада, Толя... нада! хрипко сказав я.
- Парень! закричав Дірізюк, підхоплюючи порізану руку. Ти шо, дурак?

Перед очима пливли чорні кола. Втрата крови, констатував я... іще хвилина — й свідомість відключиться, мов рубильник. Я коротко хекнув і на розвороті вгатив Дірізюка ребром ступні по шиї. Удар вийшов кволий: зарізяка одлетів до стіни й ударився об неї потилицею, але притомности не втратив.

Я впер йому вістря кинджала в живіт і нахилився до самісінького лиця.

— Ти знаєш, за що я заріжу тебе, гнидо?

Він тяжко зіпав, закинувши голову назад. Лице його було залито патьоками крови.

— Парень! — прошепотів він. — Не нада, парень... Толі больно, больно!

Я струснув головою. Мені було гаряче, серце гамселило мов навіжене, а перед очима западала чорна запона.

— Я заріжу тебе, казьол, — шепотів я, насилу переводячи подих, — не за те, що ти хотів скалічити мого друга... й не тому, що ти обов'язково зарізав би мене, якби переміг... і навіть не тому, що ти патологічний садист і придурок, який не дає жити нормальним людям! Я, — голос мій долинав, наче крізь товщу води, — заріжу тебе, щоб ти не паскудив більше цей світ своєю свинячою мармизою... і щоб, не доведи Господи, не наплодив подібних собі виродків, котрі будуть топтати нашу землю й ганьбити наш народ!..

Позаду лунко гримнула автоматна черга.

— На пол, суки! На пол все! На пол, кому говорят! — заволали несамовиті злі голоси.

Я спробував підняти кинджал, але рука була наче з олива.

— Стій, бугаїно ти така з яйцями! — зарепетував десь полковник Урилов. — Стій, коняко помийна, кому сказав! Спинися, котяро безрогий одморожений, а то уб'ю й на кавалки порубаю! Хапайте його, на хрін, цього придурка, бо він зараз того придурка заріже, і труп на нашій шиї буде висіти, бляха!

Обличчя Дірізюка танцювало переді мною, поволі щезаючи в чорній пітьмі. Останнім зусиллям я навалився на руків'я кинджала, намагаючись всадити його цьому одморозкові в здухвину, але світ нараз крутонувся переді мною, і єдине, що я встиг побачити, перш ніж провалитися в небуття, — це розлючена банякувата мармиза полковника Урилова, котрий вимахував руками й безгучно відкривав і закривав свою здоровезну ротяку, в якій підскакував тяжкий валькуватий язик.

Біля входу в «Тартар» стояв новісінький джип-тойота. Я грюкнув дверцятами своєї машини й, проходячи коло того заокеанського монстра, не втерпів і загилив носаком у бампер. Тойота гойднулась, а тоді стала шалено квакати, блимаючи габаритними вогнями.

- Шеф удома? - поспитав я в Гестаповича, котрий чергував у вестибюлі.

Він поважно кивнув і окинув мене зацікавленим поглядом.

- Одремонтували?
- Та де, в хріна! буркнув я, поправляючи здорову барвисту коробку, яка вислизала з-під пахви. Ще дві операції, кажуть... аж тоді рука стане функціонувати більш-менш справно! Де Барабаш?
- Нагорі! буркнув Гестапович, втрачаючи інтерес до розмови.

Я піднявся східцями і загилив носаком у двері. В приймальні не було й душі. За столом, де сиділа Цуцичок, було порожньо, й тільки на екрані комп'ютера оберталися якісь геометричні фіґури.

— Повмирали вони тут усі, чи що! — буркнув я, знімаючи куртку. Тоді глянув на себе в дзеркало й скривився: з цією рукою, котра теліпалася на перев'язі, я подібний був до жертви нещасного випадку. Й треба ж було так нарватися на ножа!

— Що ти там дляєшся? — виглянув з кабінету Барабаш. — Захоль… начальство чекає!

У кабінеті було накурено хоч сокиру вішай. На столі стояли всякі закуски й кількоро пляшок коньяку. Мурат із полковником Уриловим сиділи в фотелях і завзято чаділи сигарами. Обоє були мордаті й разюче скидалися на буржуїв, якими їх змальовувала радянська пропаґанда.

— Ти, бугаїно! — озвався Урилов, акуратно поклавши сигару на край попільнички. — В рило хочеш, га?

Я поклав коробку на край стола й, притримуючи забинтовану руку, обережно сів у фотель.

- Що? глянув я на Урилова.
- В рило, питаю, затопить тобі чи ні? я ще нічого не втямив, і він показав мені свого здоровецького кулака. Ти на хріна мою машину вдарив своєю свинячою ратицею, га? Ти що, геть уже розперезався, скот безрогий? Дивися, бо я тобі ноги поодриваю й сірники вставлю так і будеш ходити, коняко ти одморожена!
- А то була твоя машина? зачудовано поспитав я. Диви, а мені й у голову не прийшло, що мєнти на таких автах можуть їздити...
- Ти мені лапшу на вуха не вішай, блін! гаркнув Урилов. Я тобі, котяро ти помийний...

Мурат поплескав його по плечу.

- Заспокойся! й до мене: Як здоров'я? Рука гоїться?
- Який там дідько! я взяв сигару й, одкусивши кінчик, поцілив ним у відчинену кватирку. Сказали, ще пару місяців треба лікуватися... уявляєш? Там і вени порізано, й сухожилля, і навіть костомаху зачепило! От же ж не щастить, хоч ти що хоч...

Мурат узяв карафку й став наливати в келишки.

- Ну, давайте ж вип'ємо за найкращого приватного детектива, фахівця своєї справи... - він глянув на мене.

Я махнув рукою й одним духом перекинув келишка.

— Фахівця? — буркнув Урилов, запихаючи до рота здоровезний шмат вудженини. — Коняка це безрога з яйцями, а не фахівець! Мені довелося в пилюзі валятися перед

міністром, щоб ті трупи списали... На хріна такі фахівці, питається!

Він подивився на коробку, яка лежала коло мене, й простяг руку.

- А це що ти притяг, бугаїно? Бомбу якусь, еге?
- Ану не лізь! я забрав коробку й поклав у порожній фотель. Це не тобі, втямив? А то диви... простягає тут свої свинячі ратиці!

Мурат пахнув сигарою й відкинувся на спинку фотеля.

- Підсумуємо наші здобутки! озвався він урешті. Операція пройшла дуже успішно, хоча й не без деяких... ну... ексцесів. З нашою допомогою розкрито цілу мережу, крізь яку в Україну йшли величезні партії наркоти. Крім того, внаслідок широкомасштабної операції ліквідовано кілька найбільших угруповань, котрі займалися вимаганням на ринках...
 - Дірізюк живий? обірвав я його.

Урилов задоволено рохнув.

- У тюрязі сидить, бугаїна! Добре, що ми нагодилися й не дозволили тобі його зарізати... Він дав такі показання по бригаді Хобота, що вся її верхівка буде сидіти, причому довго й дуже нудно! Одна тільки наркота тягне там на п'ятнадцять років, ясно?
- Шкода! розчаровано буркнув я. Цю гниду треба було прирізати зразу...
- А йому й так довічне ув'язнення буде! На ньому таке висить, що в мене чуприна дибом устала й ще раз посивіла! Убивство цілої сім'ї в передмісті... Урилов став загинати пальці, тоді з'валтування учительки в лісосмузі... тоді, значить, пограбування мікроавтобуса з баригами... Але найголовніше, що нам пощастило встановити, це подвійне вбивство, яке він здійснив два роки тому. І знаєш, кого він зарізав?
 - Ну й кого? втомлено поспитав я.
- Батька і матір! Урилов покрутив головою. Не дали похмелитись, а він за ножаку... та обох і врекав! А тоді хату підпалив, щоб сліди замести...

- Але ножем він володів мистецьки! озвався Барабаш. Я понуро кивнув.
- Майстер вищого класу. Щоправда, нездатний до тривалих поєдинків якби не оця рана, то я його вимотав би за пару хвилин і взяв голими руками... я подивився на Урилова. Машину з наркотою розшукали?

Полковник видихнув у стелю хмарку диму. В цю хвилину він схожий був на колгоспника, який одержав спадщину з Америки: простацька банякувата мармиза з маленькими очицями, — і ця заморська сигара, котра хвацько стирчить із рота під прямим кутом.

- У Гарика вона була! сказав полковник, струшуючи попіл на підлогу. Ми його ще раз мусили припекти, бо не хтів, скот безрогий, признаватися... уявляєш! Щоправда, й мене обсмалило...
 - Тебе? здивувавсь я. Чого б це?

Урилов знічено подивився вбік.

- Та... каністру забув закрити! А воно як бахнуло...
- Ти що, біля каністри сірника запалював? не повірив шеф.
- Ну! Добре, хоч бензину там було на дні... Але ж воно й бабахнуло я мало в штани не наклав од переляку!...

Я безнадійно похитав головою.

- Міліція, що ти скажеш! Якщо вони лампочку закручують гуртом, то тут коментарі зайві... я ковтнув зі свого келишка. А що ж буде з Гариком?
- Прокуратура порушила справу! коротко звістив Мурат. Рекет, викрадення людей, торгівля наркотою... Буде поставлено питання про позбавлення депутатської недоторканности.
- Одне слово, гаплик одморозкові! задоволено сказав Урилов.
- А полковник, провадив Мурат, затверджений начальником відділу спеціяльних операцій. Так що у нас буде своя людина в самісінькому міністерстві...
- Як треба кого вбити, то звертайтеся до мене! знову задоволено сказав Урилов. Ясно, коні безрогі?

Я ліг на спинку фотеля й замислено випустив димове кільпе.

— Все це добре, — нарешті сказав я, наглядаючи, як те кільце пливе до відчиненої кватирки. — Поясніть мені лише одне: як це ви Гарика не побоялися за шкуру взяти, га? Це ж фінансовий маґнат, який належить до оточення Першого Лідера! Але домовилися зразу, — поспішив я перепинити шефа, який з готовністю роззявив рота, — без лапші! Лапшу на вуха мені вішать не треба, гаразд?

Урилов завовтузився в кріслі й посмоктав сигару.

- А що тут пояснювати! Все це просто, як статистична механіка. Гарик настільки зажерся, що вирішив свій хрін покласти й на самого Лідера. Цей обревок думав собі: грошей у мене кури не клюють, депутатська ця сама... як на неї...
 - ...невинність! із готовністю підказав Барабаш.
- О, о... невинність! Невинність депутатська, значить, мене од всякої хріновини захищає, то для чого ж мені Перший Лідер! Його треба ввесь час фінансувати, в пилюзі перед ним валятися мов свиня, бичків годувати, які круг нього кучкуються... а кому воно треба? Пішов би він, думає собі Гарик, на хрін, цей Лідер зі своїми одморозками вкупі! А той побачив, що пташка вилетіла з клітки, та й вирішив зробити їй дефлорацію! Зразу ж завели оперативну справу по факту розповсюдження наркотиків, взяли в розробку бригаду Хобота... але матеріялу було небагацько, то вирішили в бригаду закинути агента! Доручили мені, а я вас із Барабашем припахав...

Я до болю стис кулаки.

— Так ти, — сказав я, підводячись із фотеля й нависаючи над Уриловим, — виходить, підставив мене в цьому ділі, мєнт хріновий? Значить, я був знаряддям для ваших бичачих розборок, еге? Виявляється, ми з Барабашем ризикували життям задля того, щоб ви, гади, кишені грошвою набивали й брюліками обсипалися з ніг до голови, так? Щоб яка-небудь скотина знову перемогла на виборах і далі смоктала кров з народу?

Я згріб Урилова за вилоги мундира й шарпонув до себе.

— Та я зараз тобі рило твоє свиняче буду бити, мусоряко ти смердючий!

Мурат блискавично переплигнув стола й згріб мене в оберемок.

— Ану без нервів! — гаркнув він, запихаючи мене в фотель. — Герой тут знайшовся... правдолюбець!

Урилов поправив картуза. Його лице було бліде мов стіна.

— Нерви в коробочку, поняв? — закричав він, трохи отямившись од переляку. — А то диви... ні хріна собі, розбушувалася коняка одморожена! Осьо бачиш, глечичок? Як дам по свинячому черепку, — то й мізки носом повискакують!..

Мурат вхопив пляшку «Луї XIII» й хутко поналивав у келишки.

- Давайте, сказав він винувато, ось зараз вип'ємо... а тоді й думки в голову кращі прийдуть!
- Ото й правда! потираючи долоні, підтримав його Барабаш.

Ми підняли келишки й, не цокаючись, лиґнули їх як собаки муху.

- Силенний коньяк! облизуючись, похвалив Барабаш.
- Ще б пак! буркнув Урилов, затискаючи зубами сигару. Сто грамів «Луї XIII» в ресторані коштує чотириста доларів... це тобі не хрін собачий!
 - Чотириста?! вирячився на нього Барабаш.

Мурат зневажливо махнув рукою.

— Яка ріжниця, скільки він коштує! Це дарунок учасникам операції... від Головного Лідера, між іншим! — він уважно глянув на мене. — Слухай-но, голубе... не бери цього так близько до серця! У маґнатів одні дороги, а в нас — інші. Й коли вони перетинаються, то це тільки на користь. Нам треба вижити, розумієш? «Тартар» повинен існувати, незважаючи ні на що, ця фірма — спосіб нашого життя, без неї ми розбредемося хто куди. А тому нам потрібно використовувати все, що сприяє процвітанню аґенції. Крім того, — він зробив паузу, — ваша робота призвела до ліквідації злочинної групи й наркобізнесу, яким ця група займалася... і що в цім поганого, скажи мені?

- І взагалі, устряв зненацька Барабаш, нащо хвилю гонити, питається? Хіба немає в нас чого випити? Чи закусити немає чим, га? Та якби мій тато, простий колгоспний комірник, дізнався, що я оце такий коньяк п'ю... він покрутив головою.
- Ти, бугаїно, краще розкажи, як це тобі вдалося Хоботові кулю простісінько в око загнать? озвався Урилов, нахабно пускаючи дим просто мені в лице.

Я зневажливо скривився.

- А що тут розповідати! Все це просто... ну буквально...
- ...як теорія елементарних часток! підказав Урилов.
- І навіть ще простіш! Коли я був маленький, то в нас по сусідству жив один злодій у законі. Його мати в тридцять третьому вигубила половину села як забирали хліб, то вона витрушувала останні зернини! А сина змалечку привчила красти, от він і пішов по цій стежині... Так що на той час він був хворий на сухоти і приїхав у село доживати віка. Отож, ходив я до нього в гості, та й одного разу він показав мені, як блатні плюються лезами. Береться звичайнісіньке лезо для гоління, розламується навпіл і кладеться за щоку. В потрібний момент його пересувають на язик... ну й випльовують ворогові просто в око! Звичайно, для цього треба довго тренуватися. Розпочавши свою роботу в «Тартарі», я спробував було засвоїти цей трюк, але хріна лезо як пішло в горлянку!..
 - І що, проковтнув? поспиталися всі хором.
- Та ні, дістали... в поліклініці! я засоромлено подивився вбік. Після цього я взяв кулю від автоматного патрона. Справи з нею пішли краще, й за два роки я так насобачився, що пробивав дводюймову дошку! Ну, а це завдання не подобалося мені од самого початку, так що довелося застрахуватися...

Урилов пошкріб потилицю.

- Хай йому дідько, рішуче сказав він, треба й собі спробувати!..
- \mathring{A} що, устряв Барабаш, незлецьки було б: викликає тебе міністр і давай шию милити за яку-небудь хріновину!

А ти слухаєш-слухаєш... а тоді як плюнеш тою кулею — і простісінько йому в глаз!

- Ти, суворо скорчив свою мармизу Урилов, на міністра бочку не коти, зарізяко! А то як дам зараз оцим глечичком...
- Ну-ну... не сваріться! сказав Мурат, знову наливаючи в келишки. Ось давайте краще вип'ємо... та й будемо розбігатися, бо в мене за годину переговори з «Джонсон детектів». Одне слово, роботи ціла купа...
- Раз так, урочисто сказав Урилов, піднімаючи келишка, значить, давайте вип'ємо за гуманність і лібералізм!
- З нами Бог і тисяча фантомів! укинув Барабаш і собі. Я ковтнув зі свого келишка й, посмакувавши, відкинувся на спинку фотеля.
- A все-таки дивний час настав! озвавсь я по хвилі. Упродовж останніх десяти років мене переслідує таке відчуття, наче я потрапив у чужу державу! Послухайте, що сталося з нашою Україною? Звідки взялася на нашій землі оця рекетня? Звідки повилазили оці шахраї, котрі, й оком не моргнувши, брешуть із трибуни парламенту своєму народові? Звідки поприлазили оці бики, які загребли під себе усе національне багатство й лежать на ньому, лінькувато ремигаючи жуйку? Що, власне, відбувається в цій країні, поясніть мені хто-небудь? За часів моєї молодости я й мріяти не смів, що житиму в незалежній Україні, вона була для мене якимсь недосяжним ідеалом, до якого ще треба змагати цілим поколінням, — а тепер я й навіч її бачити не хочу! Це не наша Україна. Ні чести в цього суспільства немає, ні любови, ні самопосвяти... одні тільки гроші, котрі замінили собою всю систему цінностей! Таке враження, наче всенький світ став нереальним і круг тебе скачуть і скачуть фантоми...

Урилов зачудовано вивалив на мене свої банькаті очиці.

— Ні хріна собі! Ти, бугаїно, ще й на життя нарікаєш? Ні, — обернувся він до Мурата з Барабашем, — уявіть собі: їздить, скот безрогий, на двох автах, дім у нього такий, що цілісінький день можна там блукати, гроші пачками з кишень стирчать... і ще рота роззявляє, коняка одморожена!

- А й справді, озвався Барабаш, чого це ти цю саму... антимонію розводиш? Хіба нема в тебе чого випити? Чи закусити немає чим?
- Та якби не ця епоха, то хіба налляла б тобі яка скотина отакого силенного коньяку? полковник тицьнув пальцем у пляшку «Луї XIII». Дві тонни баксів півлітра... це ж не хрін собачий! Пий, поки не одняли, котяро безрогий, та радій собі нишком... а воно ще й нарікає, блін!
- Найкраща та епоха, замислено сказав Мурат, видихаючи в стелю хмару тютюнового диму, в якій ти живеш! Це факт, і нікуди од нього не подінешся.

Я згідно кивнув.

- Усе це так, друже... але водночас і не так! Тридцять років тому в нас у селі й хату не замикали ніколи... а в цю епоху он Барабашеві діда втопили й тільки за те, що на світі зажився!..
- До речі, що ти з сусідами зробив? глянув на нього Мурат. Повбивав, еге?

Той скорчив хитру гримасу.

- Ну ти, шефе, даєш! Як це так живих людей убивати?
- У багажнику, либонь, вивіз та бензином у лісі облив? здогадався Урилов.

Барабаш зневажливо махнув рукою.

- У тебе, полковнику, фантазії тільки на багажник і вистачає! Більше нічого в твій свинячий черепок не приходить ото тільки відлупцювати когось, та в наручники, та в ліс...
- ...а там каністру з бензином підпалити й бігати лісом, як живий смолоскип! буркнув я.
- Ти, бугаїно, довше поварнякай! розсердився Урилов. Осьо бачиш, який глечичок...
- Я, гордо сказав Барабаш, не такий банальний, як думає про мене дехто з мєнтів! Допіру поховали ми діда та одбули сорок день, одяг я дідову шинель, узяв ціпка, приклеїв бороду з куделі... Глип у дзеркало ну старий Барабаш та й годі! Коли смеркло, переліз я через огорожу і до сусідів. Вони саме вечеряли. Заходжу я та й став коло порога, спершись на ціпок. Їх наче правцем поставило, їй-богу! Ха-

зяїн саме борщу в ложку набрав — та так і завмер з роззявленим ротом, і чутно, як борщ із ложки тече на стіл! А я тоді, — Барабаш зробив звіряче лице, — як не зареву страшенним голосом: аааааааа, с-суки! Втопили мене, еге? Ану на цвинтар, на цвинтар! — та ціпок обіруч і на них!

Урилов здригнувся й мерзлякувато повів плечима.

- Ну-ну, бугаїно, кашлянувши, озвався він. І що далі?
- Хазяїн тут же вмер од розриву серця, Барабаш з утіхою посмоктав сигару. Стара його з переляку полізла в піч і спеклася на шкварку. Невістка вибігла на веранду, впала у відчинений льох і поламала собі руки, ноги й хребет. А я ганявся по хаті за отими хлопцями, котрі забили ополонки, поки один лобом вікно не висадив та не втік, а другий ума рішився!
 - І що ж тепер? ледве чутно поспитався Урилов.
- Невістка лежить паралізована, задоволено констатував Барабаш. Один хлопець повісився в лісосмузі, а той дурненький нічого не тямить і тільки бекає: бееее! бееее! А винен у всьому гуманізм. Ото якби дід у двадцятому році вирізав усю сім'ю, то й ще сто років прожив би!
 - То це з тих сусідів, що землю забрали? здивувавсь я.
- A з яких же! Пожалів їх дід, а їхні виплодки повиростали та й зо світа його звели... Ось до чого цей гуманізм проклятий призводить!..
- Я шо-то не поняв, озвався Урилов, а про яку землю йдеться?

Шеф махнув рукою.

— Та... воно тобі треба, полковнику? Давай ось ліпше вип'ємо, — він узяв пляшку й став наливати в келишки, — та будемо розбігатися! Підсумки підвели, висновки зробили...

Барабаш узяв келишка й підняв угору.

- 3 нами Бог... урочисто почав він.
- ...і тисяча фантомів! закінчив полковник Урилов.

Ми перехилили келишки й, грюкаючи фотелями, стали підводитися.

- У генерала сьогодні нарада, то треба йти... Урилов заліз у скриньку і взяв жменю сигар. Це я друзям своїм!..
 - Бери, бери... чого там! підбадьорливо сказав Мурат.

— Диви не надірвися! — буркнув я.

Урилов з підозрою глипнув на мене, тоді взяв ще з десяток сигар і став розпихати їх по кишенях мундира. Кількоро штук уже геть не влазило, й він, подумавши, сховав їх у форменого картуза, надів його на голову й поплескав зверху долонею.

- Ну, цього, мабуть, хвате! вдоволено сказав він. Коли що дзвоніть мені на цей самий... як же ж його... де бджоли водяться, ну!
 - Вуликовий? поспитав Барабаш, виходячи з кабінету.
- О, о... на вуликовий, коротше, дзвоніть! Може, вбити кого треба чи од мєнтури одмазати все зробимо по першому класу...

Двері за ним зачинилися, і я допитливо глянув на шефа.

- Щось маєш для мене?
- Ні, Мурат роздушив недогарка й відкинувся на спинку фотеля. Відпочивай, лікуйся... Протягом двох місяців ніяких завдань я тобі не даватиму. Треба ж і совість мати, врешті-решт!
- Hy зітхнув я, тоді до зустрічі! Буде щось термінове, то дзвони.

У приймальні було порожньо, й тільки Цуцичок чаклувала за своїм комп'ютером. Угледівши мене, вона схопилася з крісла й вибігла з-за дерев'яного бар'єру, який обгороджував її робоче місце.

- Ой, це ти! вона радісно посміхнулася. Виписався з клініки?
 - Hy! сказав я.
 - Рука не болить?
 - Hy! сказав я.
 - Може, вип'ємо кави?
 - Hy! сказав я.
- Та що ти все «ну» та «ну»! розгнівалася Цуцичок, наливаючи води в кавоварку. Аж соромно за тебе... Говорити розучився поміж тих одморозків, чи що?

Я поставив біля комп'ютера свою коробку.

— Цуцичку, — несміливо сказав я. — Це саме... тут, значить, таке діло...

Цуцичок підійшла до столу.

- A що це таке? вона зазирнула в коробку й на мить розгубилася. Ой, це мені?!
 - Це... коротше, це тобі! я опустив очі. Ну, одне слово...
- Ой який гарний песик! З фарфору, ere? її обличчя раптом завмерло. Вона випросталася й уважно подивилася на мене.
- Розумієш, я йшов... аж бачу, продаються ці самі... як на них...

Цуцичок мовчала, дивлячись то на мене, то на коробку, й на її обличчі годі було щось прочитати.

- Оскаре, нарешті прошепотіла вона, це... цуцичок? Я кивнув.
- Медовий?

Я кивнув, намагаючись не зустрічатися з нею поглядом.

— Ти... ти даруєш мені медового цуцика? Правда?

Я знову кивнув, уникаючи її погляду, а тоді все-таки набрався духу, глянув на неї...

...й побачив, як її обличчя розквітає загадковою, лагідною й водночас трохи печальною посмішкою, яка немовби осяяла на мить цей похмурий зимовий день; як дістає вона з коробки того цуцика, з інтересом поглядаючи на мене, вовкуватого бритоголового драба, котрий, похнюпившись, стовбичить перед бар'єром; як сяють від утіхи її очі, в глибині яких відбивається ввесь оцей світ, у якому біль переплітається з радістю, сум з надією, а любов з цілою низкою втрат, які врешті-решт завершуються небуттям... Цуцичок щось казала мені, раз-по-разу посміхаючись і м'яко жестикулюючи, але я дивився, як рухаються її повні трохи пошерхлі вуста, й геть нічогісінько не чув — перед очима, наче кадри в кінострічці, пропливало все, що довелося пережити мені протягом оцього проклятого десятиріччя, й дивне-дивне відчуття охоплювало мене, як повінь, коли я споглядав оте видовисько — воно видавалося несправжнім та ілюзорним, наче тремтіння гарячого повітря над барханами, й, насилу виникаючи, відразу ж тануло, стаючи мінливими, колихкими й невимовно потворними фантомами. Я немовби стояв на руїнах власного життя; мрії, устремління, радощі, прагнення до самопосвяти — усе

це втратило свою вартість, виявившись зайвим у цю вовчу епоху, й тільки безплотні тіні вчорашніх цінностей, пульсуючи, танцювали й танцювали над тим румовищем, наче примари хворобливого сну, який от-от повинен урватися.

— ...й він був символом приязні до тої дівчини, правда ж?— зненацька долинув до мене лагідний співучий голос.

Я розплющив очі й уздрів цуцика. Він стояв на дерев'яному бар'єрі й дивився на мене своїми круглими шоколадними очима. У вбогому світлі понурої зимової днини, яке цідилося крізь вікно, він видавався напрочуд реальним і від того неначеб аж містичним об'єктом.

- Hi, - мовив я, замислено дивлячись на того цуцика, - неправда. Він був... він був...

Цуцичок дивилася на мене, і її очі сяяли ніжною, ледве прихованою радістю.

— Він був символом любови!.. — тихо закінчив я.

Літературно-художнє видання

Леонід Кононович

КАЙДАНИ ДЛЯ ОЛІГАРХА

Кримінальний роман

Відповідальний редактор *Юрій Чопик* Художній і технічний редактор *Михайло Євшин* Коректор *Мар'яна Савка*

Підписано до друку 01.06.01. Формат 84х108/32. Папір офсетний. Ґарнітура Петербург. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 10,42. Обл.-вид. арк. 9,33.

Видавець: «Кальварія», м.Львів, вул. Глінки, 1а Свідоцтво про внесення до державного реєстру: серія ДК №458 від 23.05.01р.

Для зауважень, побажань та замовлень: а/с 328, м.Львів, 79000, Україна Тел./факс: (+38-0322) 98-00-39, 40-32-15 E-mail: calvaria@mail.icmp.lviv.ua

Кононович Леонід.

К 64 Кайдани для оліґарха:Кримінальний роман. — Львів: Кальварія, 2001. — 208 с.

ISBN 966-7092-94-1

ISBN 966-663-003-6 (серія «Тартар»)

Друга книга майстра гостросюжетного жанру Леоніда Кононовича у серії «Тартар» — роман «Кайдани для оліґарха» — це не лише захоплююче дійство, що за динамікою і сюжетною напругою не поступається найкращим зразкам кінобойовиків, але й чудова ілюстрація майже середньовічних за своєю жорстокістю нових українських реалій — з усевладдям оліґархів, опертим на криміналітет, і повною безпорадністю зубожілих «низів».

ББК 84.4 УКР 6-44